

Din jurisprudența recentă în materia organizării judecătorești și a statutului magistraților

1. Reglementările constituționale referitoare la autoritatea judecătorească, Curtea de Conturi sau Curtea Constituțională nu se opun ca, spre exemplu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorul-general al României, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Curții de Conturi, președintele Curții Constituționale să ia parte la lucrările comisiei de anchetă parlamentare. Însă, aceleași reglementări se opun participării persoanelor care compun aceste autorități în fața comisiilor de anchetă în legătură cu activitatea lor jurisdicțională, judiciară, de urmărire penală sau de audit, după caz.

(Curtea Constituțională, Decizia nr. 430 din 21 iunie 2017 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Parlamentului României nr.38/2017 privind modificarea și completarea art.9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului)

1. Pe rol se află soluționarea sesizării de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Parlamentului României nr.38/2017 privind modificarea și completarea art.9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, sesizare formulată de un număr de 91 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România.

2. Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.6.647 din 29 mai 2017 și constituie obiectul Dosarului nr.1.868C/2017.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate se arată că, prin abrogarea art.9 alin.(2) din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, interdicția investigării parlamentare a activității instituțiilor și persoanelor din cadrul puterii

judecătorești a fost eliminată, creându-se, astfel, condițiile audierii magistraților de către comisiile comune de anchetă constituite în cadrul Parlamentului. Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, orice dispoziție regulamentară care ar implica posibilitatea citării unui judecător în fața unei comisii parlamentare de anchetă încalcă evident dispozițiile constituționale care stabilesc, chiar dacă implicit, separația puterilor în stat și, desigur, independența judecătorilor și supunerea lor numai legii [Decizia nr.45 din 17 mai 1994]. Se mai citează Decizia Curții Constituționale nr.46 din 17 mai 1994, potrivit căreia referirea la orice persoană, indiferent că are sau nu are o calitate oficială, este neconstituțională, întrucât excedează limitele controlului parlamentar ce se poate exercita, în principal, asupra Guvernului și serviciilor publice, dar nu asupra Președintelui României, cu excepția cazurilor expres

reglementate prin Constituție, și nici asupra judecătorilor.

4. Singurele modalități legale de discutare în Parlament a activității Ministerului Public sunt prevăzute la art.79 și 88 din Legea nr.304/2004, conform căroră Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție elaborează anual un raport privind activitatea desfășurată, pe care îl prezintă Consiliului Superior al Magistraturii și ministrului justiției, nu mai târziu de luna februarie a anului următor, acesta din urmă având obligația de a prezenta Parlamentului concluziile asupra respectivului raport.

5. Invocându-se art.102 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, conform căruia dispozițiile acestuia se completează cu prevederile aplicabile din regulamentele proprii ale celor două Camere, abrogarea art. 9 alin.(2) trebuie coroborată cu recenta abrogare a art.74 din Regulamentul Camerei Deputaților, prin care se interzicea comisiilor parlamentare să investigheze fapte sau activități cercetate de instituții judiciare sau aflate pe rolul instanțelor de judecată. Articolul respectiv reprezenta o veritabilă consacrare a principiului separației puterilor în stat, obiectivul său fiind acela de a nu permite puterii legiuitoare să se substituie în atribuțiile specifice puterii judecătorești. Practic, se recunoștea autoritatea deplină a Ministerului Public și a instanțelor de a investiga potențialele infracțiuni și de a se pronunța asupra raporturilor juridice litigioase, considerându-se că, dacă o anumită faptă sau situație ajungea să facă obiectul unei cercetări în justiție, analiza acesteia în paralel de către comisiile parlamentare nu se mai justifica și putea obstrucționa ancheta organelor competente, reprezentând un impediment în calea aflării adevărului și un mijloc de presiune asupra instituțiilor judiciare. Mai mult decât atât, același text normativ

prevedea, la alin.(2), că deschiderea unei proceduri judiciare în legătură cu faptele sau activitățile care constituiau obiectul anchetei parlamentare conducea la încetarea de drept a acesteia din urmă, ceea ce poate fi interpretat inclusiv ca o consecință logică a faptului că sesizarea autorităților competente reprezintă însăși rațiunea promovării unui asemenea demers, orice alte urmări fiind excluse. Astfel, în condițiile în care justiția decide să acționeze anterior constituirii comisiei parlamentare de anchetă sau înainte ca aceasta să finalizeze cercetările, nu mai subzistă nicio justificare legală pentru constituirea comisiei sau, după caz, continuarea investigației deja începute. Prin abrogarea art.74 din Regulamentul Camerei Deputaților s-a deschis calea desfășurării simultane a anchetelor parlamentare și judiciare având același obiect, precum și a constituirii unor dosare de anchetă separate (parlamentare și penale), nefiind exclusă ipoteza ca deputații să adopte concluzii diametral opuse în raport cu cele reținute de Ministerul Public sau instanțele de judecată.

6. Această împrejurare, coroborată cu instituirea unei obligații *erga omnes* de cooperare cu comisia parlamentară, care va permite audierea, în paralel, a tuturor persoanelor implicate (inculpați, suspecti, martori etc.), atât de către Parlament, cât și de către procurori sau judecători, constituie o vădită subminare a autorității puterii judecătorești și a însăși noțiunii de justiție imparțială și independentă.

7. Se mai arată că, din modul de redactare a modificărilor regulamentare propuse, obiectul activității comisiei de anchetă este „aflarea adevărului”, ceea ce indică intenția inițiatorilor de a atribui parlamentarilor competențe jurisdicționale specifice instanțelor judecătorești, cărora le este negată, astfel, autoritatea exclusivă în ceea ce privește cercetarea și stabilirea situațiilor de fapt. Se mai

precizează că textul nou introdus al art.9 alin.(3⁴) din Regulament, reglementând faptul că refuzul persoanelor invitate la comisia de anchetă de a furniza informațiile solicitate sau de a pune la dispoziția acesteia celelalte documente sau mijloace de probă deținute utile activității comisiei poate fi considerat ca obstrucționare sau împiedicare a aflării adevărului și poate constitui temei pentru sesizarea organelor de urmărire penală, este neconstituțional, întrucât sesizarea acestor organe nu se poate realiza pentru infracțiuni inexistente în Codul penal, acesta reglementând doar infracțiunile de obstrucționare a justiției și tăinuire.

8. Se mai indică faptul că, în cazul refuzului nemotivat de a răspunde solicitărilor comisiei, aceasta poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută la art.267 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, însă, omisiunea sesizării, astfel cum este reglementată în Codul penal, se referă o omisiunea sesizării organelor de urmărire penală, și la comisiile parlamentare de anchetă.

9. Prin urmare, se consideră că alineatele prin care comisiile parlamentare de anchetă sunt abilitate să sesizeze organele de urmărire penală în cazul refuzului de cooperare al persoanelor convocate sunt neconstituționale în măsura în care s-ar interpreta ca reprezentând consacări legislative ale includerii acestor fapte în sfera licitului penal. Se mai arată că o asemenea posibilitate este exclusă, invocându-se, în acest sens, Decizia nr.474 din 28 iunie 2016, prin care s-a reținut că „Regulamentul Camerei Deputaților/Senatului nu poate cuprinde reguli de fond ce țin de domeniul legilor, ci doar reguli de procedură pentru realizarea acestora. Așadar, din moment ce Regulamentul Camerei Deputaților/Senatului este o hotărâre care reglementează organizarea internă și proprie a Camerei, prevederile sale nu pot stabili

drepturi și obligații decât pentru deputați, precum și pentru autoritățile, demnitarii și funcționarii publici, în funcție de raporturile constituționale pe care le au cu Camera/Senatul. Ca atare, prin Regulamentul Camerei Deputaților/Senatului nu se pot stabili drepturi și obligații în sarcina unor subiecte de drept din afara Camerei Deputaților/Senatului”.

10. Având în vedere cele expuse, se apreciază că hotărârea contestată încalcă art.1 alin.(4), art.124 alin.(3) și art.134 alin.(2) din Constituție.

11. Se mai indică faptul că obligația de a prezenta informațiile și documentele cerute de comisia de anchetă, potrivit art.111 alin.(1) din Constituție nu incumbă persoanelor care nu fac parte din Guvern și celelalte organe ale administrației publice. Cu toate acestea, alin.(3³) și (3⁴) introduse la art.9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului instituie o obligație *erga omnes* de cooperare cu comisiile parlamentare de anchetă, constând în furnizarea tuturor informațiilor solicitate și predarea oricăror documente sau mijloace de probă care ar putea fi utile în cadrul investigației. Or, aceste obligații impuse cu caracter *erga omnes* contravin Deciziei Curții Constituționale nr.45 din 17 mai 1994, în accepțiunea căreia regulamentele parlamentare nu pot stabili drepturi și obligații decât pentru deputați, precum și pentru autoritățile, demnitarii și funcționarii publici, în funcție de raporturile constituționale pe care le au cu Parlamentul.

12. Având în vedere cele expuse, se apreciază că hotărârea contestată încalcă art.111 alin.(1) din Constituție.

13. În conformitate cu dispozițiile art.27 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președintelui Camerei Deputaților pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților.

14. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis Curții Constituționale, cu Adresa nr.2/5.820 din 14 iunie 2017, punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților, prin care se apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

15. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art.1 alin.(4) din Constituție se arată că reglementarea unor dispoziții cu caracter general referitoare la activitatea comisiilor de anchetă nu transformă automat activitatea comisiei de anchetă, care are caracter exclusiv politic, într-o activitate jurisdicțională, prin care să judece și să se pronunțe asupra eventualelor litigii. Expresie a dispozițiilor constituționale ale art. 64 alin.(1), autonomia regulamentară de care beneficiază cele două Camere ale Parlamentului conferă acestora dreptul de a dispune cu privire la propria organizare și instituire a procedurilor de desfășurare a activităților parlamentare, operând în cadrul limitelor stabilite de Legea fundamentală, în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale Parlamentului, autoritate reprezentativă prin care poporul român își exercită suveranitatea națională.

16. Competența Camerelor Parlamentului de a organiza comisii de anchetă este prevăzută de legiuitorul constituant la art. 64 alin.(4) din Constituție. Cu privire la reglementarea activității comisiilor de anchetă se arată că instanța constituțională a statuat ca aceasta poate fi dezvoltată prin legi „în accepțiunea de acte juridice ale Parlamentului”, potrivit considerentelor Deciziei nr.1.231 din 29 septembrie 2009, prevăzând că se pot stabili drepturi și obligații și în sarcina altor subiecte de drept din afara Camerei Deputaților, nu numai în sarcina Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice.

17. Sub aspectul conținutului normativ, noile prevederi instituie modalități de

exercitare a controlului Parlamentului asupra activității Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice, ca expresie a dispoziției art.111 alin.(1) teza întâi din Constituție. Din punct de vedere juridic, acțiunea comisiei de anchetă de sesizare a conducătorului instituției sau autorității administrației publice centrale în care își desfășoară activitatea persoana citată care a refuzat nemotivat să dea curs solicitării comisiei de anchetă nu poate fi echivalată activității organelor de jurisdicție ori a conducătorului autorității administrației publice centrale în care își desfășoară activitatea persoana citată, după caz. Doar acestea din urmă pot stabili, conform situației de drept și de fapt, răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a persoanei cu privire la care se face sesizarea.

18. Cu privire la categoriile de persoane care nu lucrează în cadrul Guvernului sau al celorlalte organe ale administrației publice, comisia de anchetă poate sesiza organele de urmărire penală și doar acestea din urmă pot stabili, conform situației de drept și de fapt, răspunderea juridică a persoanei cu privire la care se face sesizarea.

19. Se mai invocă Decizia nr.1.231 din 29 septembrie 2009, prin care s-a subliniat absența caracterului jurisdicțional al activității desfășurate de comisiile de anchetă parlamentară.

20. **Președintele Senatului** nu a comunicat punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului.

CURTEA,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile regulamentare criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.c) din Constituție și ale art. 1, art.10, art. 27–28 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra sesizării de neconstituționalitate.

22. Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile Hotărârii Parlamentului României nr.38/2017 privind modificarea și completarea art.9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.355 din 12 mai 2017, care au următorul cuprins:

„1. *Articolul 9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr.4/1992, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.37 din 19 ianuarie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. Alineatul (2) se abrogă.

2. După alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (3¹)–(3⁴), cu următorul cuprins:

«(3¹) În vederea audierii, comisia de anchetă parlamentară poate cita orice persoană care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice și care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei.

(3²) În cazul refuzului nemotivat de a răspunde solicitărilor comisiei, aceasta poate propune sesizarea conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective, sau poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută la art.267 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

(3³) *Comisia parlamentară poate invita orice altă persoană care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei și care acceptă să fie audiată. Persoana invitată poate răspunde și în scris comisiei de anchetă parlamentară, furnizând informațiile solicitate, sau poate transmite prin poștă documente sau celelalte mijloace de probă pe care le deține și care sunt utile comisiei de anchetă.*

(3⁴) *Refuzul persoanelor invitate la comisia de anchetă de a furniza informațiile solicitate sau de a pune la dispoziția acesteia celelalte documente sau mijloace de probă deținute utile activității comisiei poate fi considerat ca obstrucționare sau împiedicare a aflării adevărului și poate constitui temei pentru sesizarea organelor de urmărire penală».*

23. Curtea reține că, anterior acestei modificări, art.9 avea următorul cuprins:

„(1) În condițiile în care se consideră necesară clarificarea cauzelor și împrejurărilor în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și pentru stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor care se impun, la nivelul Parlamentului se pot constitui comisii de anchetă parlamentară.

(2) *Comisiile de anchetă parlamentară nu pot avea ca obiect activitatea unor instituții sau persoane care fac parte din puterea judecătorească.*

(3) *Comisiile de anchetă parlamentară se pot constitui la inițiativa a cel puțin o pătrime din numărul deputaților și al senatorilor.*

(4) *Prevederile art.8 alin.(3) și (6) se aplică în mod corespunzător și comisiilor de anchetă parlamentară”.*

24. Dispozițiile constituționale invocate în susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt cele ale art.1 alin.(4) privind principiul separației și echilibrului

puterilor în stat, art.111 alin. (1) privind informarea Parlamentului, art.124 alin.(3) privind înfăptuirea justiției și art.134 alin.(2) privind atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii.

25. Examinând sesizarea de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art.146 lit.c) din Constituție, atât sub aspectul titularilor dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de un număr de 91 de deputați, cât și al obiectului său, fiind vorba de o hotărâre de modificare și completare a Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

26. Cu privire la criticile de neconstituționalitate raportate la art.1 alin.(4), coroborat cu art.124 alin.(3) și art.134 alin.(2), precum și la art.111 alin.(1) din Constituție, Curtea constată că autorii sesizării formulează trei critici punctuale raportate la textele constituționale antereferate, pe care le consideră ca fiind încălcate, întrucât ancheta parlamentară continuă chiar în cazul deschiderii unei proceduri judiciare, influențând-o pe aceasta din urmă, fiind obligați să compare în fața acesteia și persoane a căror activitate se desfășoară în instituții/autorități ce nu se află sub control parlamentar; se pun la dispoziția comisiei de anchetă parlamentare instrumente cu caracter jurisdicțional; și sunt reglementate infracțiuni prin regulamentul activităților comune.

27. Curtea constată că una dintre formele de control parlamentar este cea realizată prin intermediul comisiilor permanente sau de anchetă. În acest sens, art.64 alin.(4) teza întâi din Constituție prevede că „*Fiecare Cameră își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale*”. Fiind reglementate la nivel constituțional, nici legea și nici regulamentul parlamentar nu pot ignora această realitate constituțională. Prin urmare,

aceste acte normative trebuie să le reglementeze în mod expres și să instituie proceduri, instrumente și mijloace suficiente, care să dea substanță prevederii constituționale. În analiza sesizării de neconstituționalitate, Curtea trebuie să țină cont de nivelul reglementării în privința comisiilor permanente sau de anchetă, respectiv cel constituțional, astfel încât modelarea acesteia se poate realiza numai din confruntarea cu alte principii, exigențe și valori de aceeași natură, și anume constituțională. Prin urmare, nicio reglementare infraconstituțională nu poate știrbi caracterul efectiv al textului constituțional referitor la controlul parlamentar realizat prin anchete parlamentare.

28. Prin urmare, determinarea conținutului și a limitelor conceptului de anchetă parlamentară se poate realiza numai prin coroborarea prevederilor Constituției; în acest context revine în sarcina Curții Constituționale, în calitate de garant al supremației Constituției și de unică autoritate de jurisdicție constituțională, să stabilească atât conținutul și valențele, cât și raporturile în care se află textul constituțional referitor la ancheta parlamentară cu celelalte texte constituționale.

29. Jurisprudența anterioară a Curții Constituționale a stabilit că instituirea unei comisii de anchetă reprezintă o aplicare a dispozițiilor art.69 alin.(1) din Constituție, respectiv a principiului potrivit căruia parlamentarii sunt în serviciul poporului. Aceștia, beneficiind de legitimitatea textului constituțional menționat, trebuie să dea dovadă de aplecare spre discutarea, dezbateră și rezolvarea problemelor comunității și nicidecum să le ignore. De asemenea, Curtea a reținut că nicio autoritate sau instituție publică nu poate limita sau nega acest principiu, senatorii și deputații exercitându-și mandatul în conformitate cu interesul superior al comunității și cu respectarea

competențelor strict determinate prin Constituție [Decizia nr.924 din 1 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.787 din 22 noiembrie 2012]. Prin urmare, în mod conceptual, ancheta parlamentară, fiind o consecință directă a principiului democratic al reprezentativității, are drept obiectiv cercetarea, documentarea și controlul problemelor de interes public, care, prin natura lor, sunt în mod intrinsec legate de binele comun și de apărarea interesului național.

30. Prin urmare, Curtea, determinând rațiunea normativă a anchetei parlamentare, a recunoscut plenitudinea funcției de control a Parlamentului, stabilind, în jurisprudența sa *expressis verbis* că, pentru ca un control parlamentar să fie autentic, el trebuie să fie deplin, adică Parlamentul țării trebuie să dispună de posibilitatea de a lua orice măsuri pentru a da consistență acestei plenitudini [Decizia nr.48 din 17 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.125 din 21 mai 1994], plenitudine care, însă, trebuie exercitată cu respectarea competențelor strict determinate de Constituție.

31. Astfel, de principiu, controlul parlamentar vizează autoritățile și instituțiile care se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul, potrivit titlului III, cap.IV din Constituție, intitulat *Raporturile Parlamentului cu Guvernul*. În acest sens, Curtea remarcă faptul că art.109 alin.(2) din Constituție, astfel cum a fost interpretat în jurisprudența sa, prevede atribuția exclusivă a celor trei autorități publice, printre care și Camera Deputaților și Senatul, de a cere urmărirea penală a membrilor Guvernului, cerere care poate fi formulată atât la sesizarea unui subiect de drept (în cazul Deciziei nr.270 din 10 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.290 din 15 aprilie 2008, de către Parchetul de pe lângă

Înalta Curte de Casație și Justiție) sau din oficiu [Decizia nr.474 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.590 din 3 august 2016, paragraful 46]. Or, când se formulează o asemenea cerere din oficiu, este evident că Parlamentul o face ca urmare a funcției sale de control pe care o are asupra activității Guvernului.

32. Având, însă, în vedere că Parlamentul exercită suveranitatea națională [art.2 alin.(1) din Constituție], fiind ales de către cetățeni, drept care este **organul reprezentativ suprem al poporului român** [art.61 alin.(1) din Constituție], Curtea reține că scopul anchetei parlamentare nu este acela de a verifica numai aspecte care intră în competența autorităților publice aflate sub control parlamentar, ci, din contră, de a lămuri, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimentele supuse cercetării. Prin urmare, aceste comisii anchetează/verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane. Ele au ca finalitate constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia prin mijloace de cercetare și documentare parlamentară. Prin urmare, activitatea unei comisii de anchetă nu are nicio tangență cu o anchetă judiciară, având un obiect și o finalitate diferite.

33. Curtea constată că textul Constituției menționează *expressis verbis* controlul parlamentar în trei situații: controlul activității serviciilor publice de radio și televiziune [art.31 alin.(5)], controlul activității serviciilor de informații [art.65 alin.(2) lit.h)] și controlul asupra activității Guvernului și celorlalte organe ale administrației publice [art.111 alin.(1)], fără, însă, a se limita la acestea. Plenitudinea de competență a comisiilor de anchetă poate fi, însă, limitată numai prin luarea în considerare a raportului existent între reglementările constituționale referitoare la funcția de control a

Parlamentului și alte texte constituționale. În acest sens, Curtea constată că, prin efectul art.1 alin.(4) coroborat cu art.124–134 din Constituție, judecătorii, procurorii sau membrii Consiliului Superior al Magistraturii nu sunt supuși controlului parlamentar; în același sens, Curtea reține că nici membrii Curții de Conturi sau ai Curții Constituționale nu sunt supuși unui asemenea control [art.140 sau art.142–147 din Constituție].

34. Totuși, independența funcțională pe care Constituția o reglementează atunci când se referă la judecători, membrii Curții de Conturi sau ai Curții Constituționale, nu înseamnă că aceste instituții s-ar plasa în afara sistemului de putere instituit chiar prin Constituție, ci faptul că membrii acestora sunt independenți în exercitarea activității sau mandatului lor. Procurorii, singurii față de care Constituția stabilește controlul ierarhic, activitatea lor desfășurându-se sub autoritatea ministrului justiției [art.132 alin.(1) din Constituție], nu fac parte din puterea judecătorească, ci din autoritatea judecătorească, însă, având în vedere strânsa lor legătură cu înfăptuirea actului de justiție, legiuitorul constituant a ales ca Ministerul Public să nu facă parte din autoritatea executivă, drept care activitatea procurorilor, obiectivizată în instrumentarea fazei de urmărire penală sau a rolului pe care îl joacă în faza judiciară a procesului penal/civil, după caz, nu se află sub control parlamentar, desfășurarea activității acestora fiind realizată sub autoritatea ministrului justiției [art.132 alin.(1) din Constituție].

35. Curtea reține că jurisprudența sa recentă dezvoltă și accentuează în mod deosebit o nouă dimensiune a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție, în sensul atașării conținutului său normativ a **principiului colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului** [a se vedea, cu titlu exemplificativ, în special, Decizia nr.80 din 16 februarie 2014,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.246 din 7 aprilie 2014, paragrafele 270 și 286, Decizia nr.260 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.318 din 11 mai 2015, paragraful 30, Decizia nr.681 din 23 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1000 din 13 decembrie 2016, paragraful 21, Decizia nr.765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.134 din 21 februarie 2017, paragraful 48, sau Decizia nr.767 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.131 din 21 februarie 2017, paragraful 58]. De asemenea, întrucât normele regulamentare reprezintă instrumentele juridice care permit desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale forului legislativ, ele trebuie interpretate și aplicate cu bună-credință și în **spiritul loialității față de Legea fundamentală** (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.188 din 22 martie 2012, Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 17 aprilie 2015, paragraful 38, sau Decizia nr.293 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.425 din 6 iunie 2016, paragraful 39), așadar, tot ca o dezvoltare jurisprudențială a dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție. În aceste condiții, Curtea constată că instituția controlului parlamentar nu trebuie izolată de principiul constituțional al colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului și de cel al loialității față de Constituție, ci coroborată și corelată cu acestea. Prin urmare, este evident că reprezentanții instituțiilor trebuie să colaboreze în realizarea anchetelor parlamentare, în această formulă concretizându-se și principiul echilibrului între puterile statului. De asemenea, Curtea mai reține că, la

rândul său, dacă o hotărâre parlamentară privind constituirea unei comisii de anchetă depășește limitele constituționale anterferite, ea poate fi supusă, în mod individual și punctual, controlului de constituționalitate în temeiul art.146 lit.l) din Constituție coroborat cu art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992.

36. Astfel, **prin invitarea reprezentanților autorității judecătorești, a Curții de Conturi sau a Curții Constituționale** la lucrările comisiilor de anchetă se pot determina problemele sistemice cu care aceste instituții se confruntă [funcționare, gestiune, supraîncărcarea activității, insuficiența personalului, celeritatea soluționării cauzelor, eficiența activității, criminalitate în creștere, tipologii frecvente de infracțiuni comise, probleme în privința restituirii imobilelor] ori soluțiile care pot fi preconizate, inclusiv prin exercitarea competenței de legiferare a Parlamentului. Prin urmare, principiul colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului presupune exercitarea cu bună-credință atât a competențelor inerente funcției de anchetă a Parlamentului, cât și a calității de reprezentant al unei instituții publice. Subiectelor de drept care nu sunt în raporturi constituționale cu Parlamentul, mai precis sub controlul acestora, nu li se poate impune obligația de a se prezenta în fața comisiilor de anchetă în temeiul vreunui raport de subordonare sau control politic, ci numai în virtutea principiului colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului.

37. De aceea, Curtea constată că reglementările constituționale referitoare la autoritatea judecătorească, Curtea de Conturi sau Curtea Constituțională nu se opun ca, spre exemplu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorul-general al României, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Curții de Conturi, președintele Curții Constituționale să ia parte la lucrările comisiei de anchetă. Însă, aceleași reglementări se opun participării persoanelor care compun aceste

autorități în fața comisiilor de anchetă în legătură cu activitatea lor jurisdicțională, judiciară, de urmărire penală sau de audit, după caz.

38. Prin prisma celor de mai sus este evident că activitatea unei comisii de anchetă nu are nicio tangență cu o anchetă judiciară. Găsirea soluțiilor optime pentru buna funcționare a instituțiilor statului, descoperirea/analiza/evaluarea/determinarea cauzelor unor evenimente importante în viața statului, prezentarea acestora publicului, transparența informațiilor obținute, dezbaterea acestora, remedierea deficiențelor funcționale/sistemice constatate sunt tot atâtea elemente care caracterizează și, în același timp, diferențiază ancheta parlamentară de ancheta penală. Așadar, nu există niciun motiv pentru care ancheta parlamentară trebuie să înceteze atunci când este demarată o anchetă judiciară. În caz contrar, de multe ori unele subiecte de interes general ar rămâne într-o sferă lipsită de vizibilitate pentru societate, pe motiv că în curs s-ar afla o anchetă judiciară, ceea ce este inacceptabil într-o societate democratică în care informațiile care privesc comunitatea, fiind de interes general, trebuie aduse la cunoștința publică, informarea corectă a cetățenilor fiind un deziderat al statului de drept. Mai mult, Curtea reține că o procedură judiciară penală are în prima sa fază un caracter nepublic, iar, ulterior, în faza de cameră preliminară și judecată se realizează publicitatea procedurii judiciare penale, fără, însă, ca aceasta să îi asigure o vizibilitate publică atât de intensă precum o procedură parlamentară. Ele sunt proceduri cu natură juridică diferită, se pot exercita în paralel și nu se exclud una pe alta. Curtea mai reține și faptul că există teme de larg interes public, care niciodată nu ar putea face obiectul unei anchete parlamentare pe motiv că există proceduri judiciare în curs [defrișarea pădurilor, retrocedarea unor bunuri imobile, Revoluția din 1989, poluarea apelor, colectarea deșeurilor, traficul de

ființe vii, furtul din conductele de petrol, cauzele evaziunii fiscale etc.], ceea ce este inadmisibil.

39. De asemenea, Curtea observă că, în urma adoptării noului Cod de procedură penală, deschiderea unei proceduri judiciare se realizează potrivit art.305 alin.(1) din Codul de procedură penală, conform căruia „când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește, chiar dacă autorul este indicat sau cunoscut”. De asemenea, art.305 alin.(3) din același cod prevede că „atunci când există probe din care să rezulte bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin.(1), organul de urmărire penală dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta, care dobândește calitatea de suspect”. Cu alte cuvinte, orice anchetă judiciară penală presupune *ab initio* declanșarea unei urmăririi penale *in rem*. În accepțiunea autorilor sesizării de neconstituționalitate, ori de câte ori se declanșează o anchetă parlamentară, aceasta ar fi încetat imediat ce ar fi fost depus un act de sesizare al organului de urmărire penală și s-ar fi început urmărirea penală *in rem*. Astfel, se ajungea la golirea de conținut a demersului parlamentar atunci când era sesizat organul de urmărire penală [prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege] sau dacă acesta se sesiza din oficiu. Or, o asemenea abordare și înțelegere simplistă a anchetei parlamentare nu pot fi acceptate. Controlul parlamentar exercitat prin intermediul comisiilor, fie ele permanente sau speciale ad-hoc de anchetă, nu poate fi considerat ca fiind doar o funcție decorativă pe care Parlamentul ar exercita-o. De altfel, Curtea reține că

încetarea anchetei parlamentare într-o atare situație nici măcar nu era expres normativizată în textul art.9 din Regulament în varianta redacțională anterioară celei supuse analizei controlului de constituționalitate, ea fiind dedusă din norma de trimitere cuprinsă la art.102 din Regulament coroborată cu art.74 din Regulamentul Camerei Deputaților.

40. Prin urmare, Curtea constată că natura juridică diferită a celor două categorii de anchete nu le face incompatibile, ci ele pot coexista în ideea unei cooperări și colaborări loiale între instituțiile statului, chiar dacă același segment al realității este cercetat și documentat. De aceea, nu este nici necesară și nici de dorit încetarea anchetei parlamentare în condițiile demarării unei anchete judiciare, astfel încât, din această perspectivă, nu se poate reține încălcarea art.1 alin.(4) din Constituție.

41. Cu privire la caracterul jurisdicțional al anchetei parlamentare, Curtea a explicat, prin Decizia nr.1.231 din 29 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.759 din 6 noiembrie 2009, că aceste comisii de anchetă nu au un caracter jurisdicțional. Ele nu au abilitarea constituțională sau regulamentară să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, ci sunt expresia controlului parlamentar. Astfel cum s-a arătat, scopul lor este acela de a lămuri, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor și măsurilor ce se impun. Este, prin urmare, de forța evidenței faptul că aceste comisii anchetează/verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane. Ele au ca scop constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia de anchetă, fără a stabili cu titlu de certitudine răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane.

42. Aceste comisii nu au competența de a da un verdict prin care se constată

vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și fac propuneri/recomandări în raportul pe care îl întocmește comisia de anchetă cu privire la situația de fapt anchetată, indicându-se, astfel, concluziile la care a ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate. Chiar dacă o comisie de anchetă își depășește atribuțiile, „verdictele” sale nu pot avea o finalitate juridică, votul final asupra constatărilor comisiei de anchetă dându-se în plenul respectivei Camere, fiind, deci, un vot politic. Compunerea comisiilor de anchetă, de asemenea, nu poate fi motiv de calificare ca jurisdicțională a activității lor. Faptul că din acestea fac parte și cei ce au solicitat înființarea comisiei nu are nicio relevanță, prin prisma faptului că votul final al Parlamentului este unul esențialmente politic. În consecință, simplele audieri de persoane, modalitățile de citare/invitare a persoanelor, respectiv propunerile din raportul comisiei de anchetă nu califică activitatea acesteia ca fiind una jurisdicțională. Se reține, deci, că activitatea de anchetă privește lămurirea unor chestiuni de ordine publică, fără a da verdicte și fără a angaja răspunderea penală sau materială a vreunei persoane.

43. În acest context, Curtea constată că textul criticat realizează o evidentă distincție, pe de o parte, între persoanele care trebuie să se prezinte în fața comisiilor de anchetă **în considerarea faptului că activitatea instituțiilor/autorităților din care fac parte sunt sub control parlamentar și care sunt citate** în acest sens și, pe de altă parte, persoanele care sunt invitate, respectiv cele care reprezintă, în virtutea funcției lor de conducere autorități/instituții publice ce nu se află sub control parlamentar, care, **în considerarea principiului colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, au obligația să ia parte la lucrările comisiei în toate cazurile și indiferent de obiectul anchetei**

parlamentare sau alte persoane, care, spre exemplu, pot să nu aibă nicio tangență cu instituțiile statului, caz în care participarea acestora este la latitudinea lor.

44. Noile reglementări pun la dispoziția comisiei de anchetă anumite mijloace procedurale care să contribuie la caracterul efectiv și eficient al anchetei parlamentare. Este firesc ca persoana citată să se prezinte și să răspundă solicitărilor comisiei; constatarea și stabilirea abaterilor disciplinare sunt, însă, de resortul exclusiv al titularului acțiunii disciplinare în cazul în care persoana citată nu își îndeplinește aceste din urmă obligații, comisia de anchetă neputând avea o asemenea competență. Prin urmare, sesizarea organului de urmărire penală are în vedere constatările comisiei de anchetă referitoare la faptul că funcționarul public avea cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în care își îndeplinește sarcinile, a omis sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală. Așadar, nu fapta persoanei citate de a răspunde la solicitările comisiei constituie infracțiune, ci omisiunea sesizării organelor de urmărire penală, conform art.267 din Codul penal.

45. De asemenea, refuzul persoanelor invitate la comisia de anchetă de a furniza informațiile solicitate sau de a pune la dispoziția acesteia celelalte documente sau mijloace de probă deținute utile activității comisiei nu constituie infracțiune, organele de urmărire penală nefiind sesizate pentru acest refuz, ci, în urma coroborării datelor existente, comisia poate sesiza organele de urmărire penală cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. Nu în ultimul rând, Curtea observă că și în lipsa acestui text regulamentar, comisia putea să sesizeze organele de urmărire penală, astfel încât acesta are mai degrabă un caracter declarativ decât novator.

46. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.c) și al art.147 alin.(4)

din Constituție, precum și al art.1–3, art. 11 alin.(1) lit.A.c), al art.27 alin.(1) și al art.28 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, sesizarea de neconstituționalitate formulată și constată că dispozițiile Hotărârii Parla-

mentului României nr.38/2017 privind modificarea și completarea art.9 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului sunt constituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Camerei Deputaților, președintelui Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2017.

2. Independența financiară a justiției nu poate fi afectată de faptul că gestionarea alocațiilor bugetare se face de Ministerul Justiției sau de Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât independența financiară nu este determinată de existența unui anume titular însărcinat cu gestionarea bugetelor, ci de existența în sine a unor alocații bugetare suficiente pentru a se asigura buna funcționare a instanțelor.

(Curtea Constituțională, Decizia nr.202 din 30 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5, art.38 alin.(1), art.131 alin.(2), art.132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice)

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5, art.38 alin.(1), art.131 alin.(2), art.132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, excepție ridicată de Venus Anton Tuțescu în Dosarul nr.43.693/299/2012 (1.547/2015) al Curții de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.182D/2016.

2. La apelul nominal răspunde partea Oana-Ruxandra Giosan, personal și în calitate de avocat al părților Antoanela Giosan și Dan Mihai Giosan, cu împuternicire avocațială depusă la dosar.

Lipsește autorul excepției și celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, partea Oana-Ruxandra Giosan, personal și în calitate de avocat al părților Antoanela Giosan și Dan Mihai Giosan, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența Curții Constituționale, astfel cum a precizat și în notele scrise depuse la dosar.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr.43.693/299/2012 (1.547/2015), **Curtea de Apel**

București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.5, art.38 alin.(1) lit. a), art.131 alin.(2), art.132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice. Excepția a fost invocată de recurentul-reclamant Venus Anton Tuțescu, într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat de autorul excepției de neconstituționalitate împotriva unei decizii civile a Tribunalului București prin care s-a soluționat definitiv o cauză având ca obiect succesiune.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că prin stabilirea taxei de timbru Curtea de Apel București părtinește statul, acționând ca o „instanță finală”. Astfel, dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece „funcția instanței de judecată nu trebuie să fie dependentă în organizare, administrare și financiar de puterea executivă”, și anume de Ministerul Justiției. Prin prorogarea punerii în aplicare a prevederilor art.136 din Legea nr.304/2004 se întârzie, prin imixtiunea Guvernului, preluarea funcțiilor Ministerului Justiției de către instanțele judecătorești. Serviciul de interes public în administrarea justiției trebuie să fie efectuat de către instanțe independente și autonome. Or, Ministerul Justiției este implicat în gestionarea bugetului Curții de Apel București, a Tribunalului București și a Judecătoriei Sectorului 1, iar personalul acestor instanțe este remunerat de către Guvern, astfel încât nu este respectat principiul separației puterilor în stat.

7. **Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori**

și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece atât obligația de plată a taxelor judiciare de timbru, cât și destinația sumelor încasate cu acest titlu sunt stabilite prin lege, iar instanțele determină cuantumul taxelor judiciare ce se datorează în concret, în exercitarea atribuțiilor ce îi sunt proprii, respectiv de a aplica legea. Aspectele de natură administrativă invocate de autorul excepției de neconstituționalitate nu sunt de natură a afecta exercitarea activității de judecată, și, implicit, dreptul părților de a beneficia de acces liber la justiție, un astfel de acces nefiind unul absolut – astfel cum s-a constatat în mod repetat în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului – el putând fi supus unor condiționări legale.

8. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă, în esență, deciziile Curții Constituționale nr.850 din 18 octombrie 2012 și nr.855 din 23 iunie 2011.

10. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că pretinsa lipsă de independență a judecătorului determinată de subordonarea sub aspect financiar a instanțelor judecătorești față de Ministerul Justiției, întărită de prorogarea repetată a termenului la care atribuțiile Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului instanțelor vor fi preluate de Înalta Curte de Casație și Justiție, nu poate fi reținută. Calitatea de ordonator principal de credite a ministrului justiției nu este de natură a afecta înlăptuirea justiției și nici nu poate afecta

statutul constituțional al judecătorilor. Prin definiție, justiția este un serviciu public, fiind firesc și necesar ca activitatea instanțelor și parchetelor să fie finanțată de la bugetul de stat. Faptul că ministrul justiției are calitatea de ordonator principal de credite și că bugetul instanțelor judecătorești este gestionat de Ministerul Justiției constituie doar un aspect legat de administrarea financiară, printr-un organ de specialitate al puterii executive, a activității desfășurate de acestea, fără a se crea astfel un raport de subordonare între cele două categorii de entități aparținând unor autorități publice distincte. Instanțele judecătorești aparțin puterii judecătorești și nu au în competențele proprii activități de execuție bugetară, acestea fiind specifice puterii executive. Principiul separației și echilibrului puterilor statului nu poate fi afectat prin aceea că latura bugetară a activității de natură administrativă a instanțelor judecătorești este atributul unei instituții ce aparține Guvernului. Cât privește soluția legislativă de prorogare a termenului prevăzut de art.136 din Legea nr.304/2004, invocă deciziile Curții Constituționale nr.1.385 din 29 octombrie 2009 și nr.488 din 20 aprilie 2010.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de autorul excepției prin care solicită admiterea acesteia, notele scrise depuse la dosar de părțile Antoanela Giosan, Dan Mihai Giosan și Oana-Ruxandra Giosan prin care solicită respingerea excepției, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este menționat în dispozitivul încheierii de sesizare, îl reprezintă prevederile art.5, art.38 alin.(1) lit.a), art.131 alin.(2), art.132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial a României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial a României, Partea I, nr.925 din 18 decembrie 2014. Dispozițiile art.38 din Legea nr.304/2004 nu conțin litere, astfel încât, obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art.5, art.38 alin.(1), art.131 alin.(2), art. 132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014. Dispozițiile criticate din Legea nr.304/2004 au următorul cuprins:

– Art.5: „*Ministerul Justiției asigură buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public.*”;

– Art.38 alin.(1): „*Judecătoriile sunt instanțe fără personalitate juridică, organizate în județe și în sectoarele municipiului București, potrivit anexei nr.1.*”;

– Art.131 alin.(2): „*Bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor este gestionat de Ministerul Justiției, ministrul justiției având calitatea de ordonator principal de credite.*”;

– Art.132 alin.(1) și (2): „(1) Curțile de apel și parchetele de pe lângă curțile de apel elaborează proiectele de buget anual pentru instanțele sau, după caz, parchetele din circumscripțiile lor.

(2) Proiectele de buget elaborate potrivit alin.(1) se transmit Ministerului Justiției sau, după caz, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.”;

– Art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014: „Termenul prevăzut la art.136 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 1 ianuarie 2017.”

14. Art.136 din Legea nr.304/2004 prevede preluarea atribuțiilor Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, însă termenul său de aplicare a fost prorogat succesiv, ultima dată prin art.III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.80/2016 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale, pentru prorogarea termenului prevăzut la art.136 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.939 din 22 noiembrie 2016. În prezent, art.136 din Legea nr. 304/2004 are următorul conținut: „Începând cu data de 1 ianuarie 2018, atribuțiile Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor vor fi preluate de Înalta Curte de Casație și Justiție.”

15. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art.1 alin.(3)–(5) privind statul de drept, art.2 alin.(2) potrivit

căruia „Niciun grup și nicio persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu”, art.20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art.21 privind accesul liber la justiție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, deși autorul excepției de neconstituționalitate invocă mai multe prevederi din Legea nr.304/2004, principala critică de neconstituționalitate formulată vizează o pretinsă lipsă de independență a judecătorului și încălcarea principiului constituțional al separației puterilor în stat, vicii generate de subordonarea sub aspect financiar a instanțelor judecătorești față de Ministerul Justiției. Cu privire la această critică, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr.850 din 18 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 10 decembrie 2012, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.131 alin.(2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, constatând că aceste dispoziții nu sunt de natură a afecta îndeplinirea justiției în concordanță cu principiile enumerate la art.124 din Constituție și nici nu pot afecta statutul constituțional al judecătorilor. Prin definiție, justiția este un serviciu public, fiind firesc și necesar ca activitatea instanțelor și parchetelor să fie finanțată de la bugetul de stat, astfel cum prevede art.131 alin.(1) din Legea nr.304/2004. Faptul că ministrul justiției are calitatea de ordonator principal de credite și că bugetul instanțelor judecătorești este gestionat de Ministerul Justiției constituie doar un aspect legat de administrarea financiară, printr-un organ de specialitate al puterii executive, a activității desfășurate de acestea, fără a se crea astfel un raport de subordonare între cele două categorii de entități aparținând unor autorități publice distincte. Instanțele judecătorești aparțin puterii judecătorești și nu au în competențele proprii activități

de execuție bugetară, acestea fiind specifice instituțiilor și organelor aflate în structura Guvernului. Principiul separației și echilibrului puterilor statului nu poate fi afectat prin aceea că latura bugetară a activității de natură administrativă a instanțelor judecătorești este atribuită unei instituții ce aparține puterii executive, așa cum acest lucru nu poate echivala nici cu încălcarea independenței judecătorului sau a principiilor ce guvernează realizarea actului de justiție. Atribuția esențială și definitorie a judecătorului, aceea de „a spune dreptul”, concretizată în soluțiile pronunțate și motivate, nu poate avea nicio legătură cu gestionarea bugetului unei instanțe judecătorești.

17. Referitor la prorogarea termenului de aplicare a dispozițiilor art.136 din Legea nr.304/2004 care prevăd preluarea atribuțiilor Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătorilor de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 21 iulie 2009, prin care a statuat că, din motivarea ordonanțelor de urgență ale Guvernului prin care s-a prorogată intrarea în vigoare a dispozițiilor art.136 din Legea nr.304/2004, „rezultă clar că Înalta Curte de Casație și Justiție nu avea, la momentul respectiv, capacitatea administrativă necesară pentru a prelua gestionarea bugetelor instanțelor judecătorești. O asemenea capacitate administrativă vizează existența atât a unei scheme organizaționale adecvate, cât și a personalului calificat pentru realizarea obligațiilor care decurg prin preluarea gestionării bugetelor instanțelor judecătorești. [...] Se mai reține că independența financiară a justiției nu poate fi afectată de faptul că gestionarea alocațiilor bugetare se face de către Ministerul

Justiției și Libertăților Cetățenești sau de către Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât independența financiară nu este determinată de existența unui anume titular însărcinat cu gestionarea bugetelor, ci de existența în sine a unor alocații bugetare suficiente pentru a se asigura buna funcționare a instanțelor.”

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

19. Cât privește invocarea dispozițiilor art.21 din Constituție privind accesul liber la justiție, Curtea reține că acestea nu au incidență în cauza de față, în care critica de neconstituționalitate vizează subordonarea sub aspect financiar a instanțelor judecătorești față de Ministerul Justiției, iar nu accesul vreunei persoane la justiție. De asemenea, Curtea constată că dispozițiile art.2 alin.(2) din Constituție privind suveranitatea nu au legătură cu cauza de față.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
În numele legii
DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Venus Anton Tuțescu în Dosarul nr.43.693/299/2012 (1.547/2015) al Curții de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și constată că dispozițiile art.5, art.38 alin.(1), art.131 alin.(2), art.132 alin.(1) și (2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și ale art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea

personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 martie 2017.

3. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii poate să dispună sancționarea, cu reducerea drepturilor bănești convenite pentru activitatea prestată, a membrilor comisiilor de elaborare a subiectelor sau de soluționare a contestațiilor, care sunt răspunzători pentru anularea unor subiecte, din rea-credință sau gravă neglijență. Aplicarea sancțiunii poate fi realizată doar dacă se stabilește răspunderea persoanei și numai în caz că aceasta a acționat cu rea-credință sau gravă neglijență, simpla admitere a unor contestații la barem neputând fi apreciată ca atrăgând *ope legis* aplicarea sancțiunii constând în reducerea drepturilor bănești convenite membrilor comisiei de elaborare a subiectelor.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr.3665 din 20 decembrie 2016, dosar nr. 2676/1/2016)

1. Circumstanțele cauzei

Prin contestația înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția contencios administrativ și fiscal la data de 18.07.2016, contestatoarele P.E.Cr. și P.E.C., în contradictoriu cu intimatul Consiliul Superior al Magistraturii, au solicitat anularea parțială a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 420/24.06.2016, în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art.20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.621/2006 privind sancționarea contestatoarelor în calitate de membri ai comisiei de elaborare a subiectelor la disciplina dreptul muncii-judecători.

În susținerea demersului lor judiciar, contestatoarele au invocat excepția de nelegalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, în raport cu

prevederile art. 1166, art. 1169, art. 1182 și art. 1270 din Codul civil.

În motivarea excepției, în esență, au arătat că dispoziția legală deși lacunară, întrucât operează cu termeni de „sancțiune”, „răspunzător pentru anulare”, „rea-credință”, „gravă neglijență”, trebuie interpretată ca instituind o formă de răspundere disciplinară aplicabilă în raporturile dintre Consiliul Superior al Magistraturii și membrii comisiilor de elaborare subiecte sau soluționare contestații, în condițiile în care, din conținutul contractului încheiat între Consiliul Superior al Magistraturii și fiecare dintre membrii comisiilor de concurs rezultă natura exclusiv civilă a raportului juridic stabilit între părți.

Având în vedere că aplicarea unei măsuri sancționatorii presupune existența unui raport de subordonare juridică, raport exclus prin natura convențională a raportului juridic dintre părți, au apreciat contestatoarele că dispoziția regulamentară este nelegală.

Pe fondul contestației, au arătat că textul însuși permite aplicarea sancțiunii doar în cazul în care se stabilește că

persoana sancționată a acționat cu rea-credință sau gravă neglijență, atitudine subiectivă care trebuie determinată în concret, în timp ce hotărârea contestată nu cuprinde analiza elementelor de bază ale antrenării răspunderii și aplicării sancțiunii, simpla admitere a unor contestații la barem neputând fi apreciată ca atrăgând *ope legis* aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 20 alin. (8) din Regulament.

Au arătat că Hotărârea contestată este invalidă și din perspectiva lipsei de conținut concret cu privire la întinderea sancțiunii aplicate și modalitatea de stabilire/cuantificare a acesteia.

În concluzie, au invocat nelegalitatea Hotărârii nr. 420/24.06.2016, întrucât este nemotivată și lipsită de conținut juridic concret în ceea ce privește sancționarea membrilor comisiei de elaborare a subiectelor la disciplina dreptul muncii – judecători, iar sancțiunea aplicată contravine naturii civile a raporturilor juridice stabilite.

2. Apărările intimatului

Prin întâmpinarea depusă la data de 23.28.2016, intimatul Consiliul Superior al Magistraturii a invocat excepția necompetenței materiale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar pe fond a solicitat respingerea contestației.

În susținerea excepției necompetenței materiale a instanței sesizate, a arătat intimatul că Hotărârea nr. 420/24.06.2016 prin care la art. 5 s-a dispus sancționarea membrilor comisiei de elaborare a subiectelor la disciplina dreptul muncii – judecători nu poate fi încadrată în categoria hotărârilor care vizează cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor, prevăzută de art. 29 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, întrucât modalitatea de executare a obligațiilor stabilite în sarcina reclamantelor prin contractul de colaborare nu poate fi analizată în contextul reglementărilor ce vizează cariera unui magistrat.

Pe fond, intimatul a solicitat respingerea contestației ca nefondată, arătând, în esență, că sancțiunea aplicată nu este una disciplinară, cum susțin contestațiile, ci este o sancțiune specifică, prevăzută de regulament, care este un act administrativ cu caracter normativ, aflat în vigoare.

Arată, de asemenea, că aplicarea sancțiunii implică strict analiza participării viitoare a membrilor în comisiile de concurs, fără să afecteze aspecte care țin de cariera judecătorilor implicați iar, sub aspectul cuantumului reducerilor aplicate, acestea au fost proporționale cu numărul grilelor întocmite greșit, motiv pentru care apreciază că hotărârea atacată este corespunzător motivată, nefiind emisă cu exces de putere.

3. Considerentele Înaltei Curți asupra contestației

Examinând contestația în raport cu motivele invocate de contestatoare și apărările intimatului, Înalta Curte constată următoarele:

3.1 Analizând cu prioritate, conform art. 248 cu referire la art. 132 din Codul de procedură civilă, excepția necompetenței materiale de soluționare a contestației formulate împotriva Hotărârii nr. 420/24.06.2016, Înalta Curte reține următoarele:

Potrivit art. 29 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, „hotărârile Plenului privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor se redactează în cel mult 20 de zile și se comunică de îndată”, iar alin. (7) al aceluiași articol stabilește că „hotărârile prevăzute la alin. (5) pot fi atacate cu contestație de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la comunicare sau de la publicare, la Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

Așadar, competența Înaltei Curți de Casație și Justiție este prevăzută expres și limitativ pentru acele hotărâri emise de

Consiliul Superior al Magistraturii, prin care se adoptă măsuri ce vizează cariera și drepturile magistraților.

În accepțiunea intimatului, hotărârea contestată în cauză nu intră în sfera actelor care reglementează cariera și drepturile magistraților, opinie pe care Înalta Curte nu o împărtășește, pentru următoarele considerente:

Prin Hotărârea nr. 420/26.04.2016 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a validat rezultatele finale ale concursului de promovare în funcții de execuție și pe loc a judecătorilor și procurorilor, cu toate măsurile aferente acestei validări, respectiv soluționare memorii formulate referitoare la modul de elaborare a subiectelor și de soluționare a contestațiilor la barem, aplicarea dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, privind sancționarea membrilor comisiilor de elaborare a subiectelor la disciplina dreptul muncii - judecători, suplimentarea locurilor scoase la concursul de promovare pe loc pentru candidații care au obținut medie egală cu cea a candidatului clasat pe ultimul loc, promovarea efectivă și, respectiv, promovarea pe loc a judecătorilor și procurorilor.

Validarea rezultatelor finale ale unui concurs de promovare în funcții de execuție sau pe loc pentru judecători și procurori reprezintă o activitate legată de cariera magistraților, fapt pentru care hotărârea contestată în cauză nu poate fi disociată de sfera de aplicare a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 317/2004.

Prin urmare, competența de soluționare a contestației îndreptate împotriva hotărârii de validare a rezultatelor finale ale concursului de promovare în funcții de execuție revine Secției de contencios administrativ și fiscal din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cum corect a fost înregistrată acțiunea de față.

3.2 Asupra excepției de nelegalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006 de aprobare a Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, Înalta Curte apreciază că este inadmisibilă, pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 4 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 1 din Legea nr. 76/2012, excepția de nelegalitate a unor acte normative nu mai poate fi invocată pe timpul unui proces în derulare, ci doar pe calea unei acțiuni separate în anulare.

În speță, este necontestat caracterul de act administrativ normativ al Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, care conține reglementări cu caracter general, impersonal, motiv pentru care excepția de nelegalitate a prevederilor art. 20 alin. (8) din această hotărâre apare ca inadmisibilă, urmând a fi respinsă ca atare.

3.3 Pe fondul contestației, analizând actele și lucrările dosarului prin prisma normelor legale incidente în speță, se reține că acțiunea reclamantelor este întemeiată, pentru considerentele arătate în continuare.

Prin Hotărârea nr. 420/24.06.2016 (art. 5) a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus aplicarea dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2016, privind sancționarea membrilor comisiei de elaborare a subiectelor la disciplina dreptul muncii – judecători, reținându-se că, la disciplina sus-menționată au fost admise contestațiile la 3 întrebări, având drept consecință anularea acestora, întrucât două întrebări nu erau în tematica de concurs, iar la cea de-a treia întrebare niciuna din variantele de răspuns nu a fost corectă.

Potrivit art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor “(8) *Plenul Consiliului Superior al Magistraturii poate să dispună sancționarea, cu reducerea drepturilor bănești convenite pentru activitatea prestată, membrilor comisiilor de elaborare a subiectelor sau de soluționare a contestațiilor, care sunt răspunzători pentru anularea unor subiecte, din rea-credință sau gravă neglijență*”.

În speță, se reține că hotărârea contestată, sub aspectul aplicării art. 20 alin. (8) din Regulament, text care permite aplicarea sancțiunii doar dacă se stabilește răspunderea persoanei și numai în caz că aceasta a acționat cu rea-credință sau gravă neglijență, nu cuprinde elementele antrenării răspunderii și aplicării sancțiunii, simpla admitere a unor contestații la barem neputând fi apreciată ca atrăgând *ope legis* aplicarea sancțiunii constând în reducerea drepturilor bănești convenite membrilor comisiei de elaborare a subiectelor.

Textul art. 99 ind. 1 din Legea nr. 303/2004, în care legiuitorul definește reaua-credință și grava neglijență, circumscrie sfera încălcării normelor de drept material sau procesual la acelea de o gravitate deosebită, care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de magistrat și pentru care, un observator rezonabil nu poate găsi o justificare.

Sub aspectul laturii subiective, reaua-credință presupune atât intenția de a manipula legea în mod conștient, cât și voința de a cauza o vătămare a intereselor părților.

În ceea ce privește cea de-a doua formă a vinovăției, legiuitorul, prin folosirea sintagmei “gravă neglijență” a stabilit gradul culpei ca fiind cel al “culpei lata”, putând atrage răspunderea numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice

justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Este adevărat că, în speță, membrii comisiei de elaborare subiecte nu au acționat ca magistrați, însă și în această situație se impunea motivarea aplicării sancțiunii atât prin prezentarea faptelor ce constituie indicii din care rezultă că membrii comisiei sunt răspunzători pentru anularea subiectelor, din rea-credință sau gravă neglijență, cât și sub aspectul întinderii sancțiunii aplicate și modalității de cuantificare a acesteia.

Or, în speță, atât prin motivare cât și prin dispozitiv se dispune aplicarea dispozițiilor art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor aprobat prin HG nr. 621/2006, fără a se indica conținutul concret al sancțiunii.

Sub acest aspect, Înalta Curte reține că obligația autorității emitente de a motiva actul administrativ constituie o garanție contra arbitrariului și excesului de putere al autorităților administrației publice și se impune mai ales în cazul actelor prin care se suprimă dreptul sau situații juridice individuale, cum este cazul în speță.

Totodată, pentru a-și exercita atribuția de control a legalității actelor administrative potrivit art. 18 din Legea nr. 554/2004, instanța de judecată trebuie să cunoască rațiunile pentru care emitentul actului, în îndeplinirea puterii sale discreționare, a ales soluția criticată de cel vătămat, iar această motivare trebuie să fie intrinsecă actului administrativ.

În speță, așa cum rezultă din considerentele sus-arătate, se impunea detalierea motivelor, sub aspectul laturii subiective, întrucât, deși era în analiză aplicarea sancțiunii pentru anularea a trei întrebări, era necesar a se prezenta indiciile din care rezultă că membrii comisiei de elaborare subiecte au acționat cu rea-credință sau gravă neglijență, precum și întinderea sancțiunii aplicate.

Față de cele expuse, Înalta Curte reține că actul administrativ atacat este nemotivat, în ceea ce privește sancționarea, cu reducerea drepturilor bănești cuvenite contestatoarelor pentru activitatea prestată în cadrul comisiei de elaborare subiecte - disciplina dreptul muncii judecătorești, motivarea reprezentând o obligație generală a autorității publice, aplicabilă oricărui act administrativ, îndeplinind un dublu rol: acela de transparență în profitul beneficiarului actului, care va putea să verifice dacă actul este sau nu întemeiat, precum și acela de a conferi instanței un instrument eficient în vederea realizării controlului judiciar, iar sancțiunea pentru nemotivarea actului administrativ neputând fi decât anularea acestuia.

4. Temeiul legal și soluția Înaltei Curți asupra contestației

Pentru toate considerentele arătate, reținând că este competentă material în soluționarea contestației, Înalta Curte, în temeiul art. 4 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 va respinge ca inadmisibilă excepția de nelegalitate a art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr.621/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii iar în baza art. 29 alin. (5) și (7) din Legea nr. 317/2004 va admite contestația și va anula art. 5 din Hotărârea nr. 420/26.04.2016 a Plenului C.S.M..

4. Scoaterea unor posturi la promovare pe loc pentru gradul profesional de parchet de pe lângă ÎCCJ, dar nu și pentru judecătorești la promovarea pe loc pentru gradul corespunzător, anume judecătorești la ÎCCJ, nu reprezintă discriminare, cele două categorii de magistrați nefiind într-o situație similară. Deși procurorii pot dobândi gradul profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin concursul de promovare în funcții de execuție, în timp ce judecătorii pot obține prin același concurs cel mult gradul de curte de apel, pentru promovarea la instanța supremă, aceleași condiții și același concurs sunt aplicabile tuturor magistraților.

(Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, sentința civilă nr. 1269 din 7 aprilie 2017, dosar nr. 6207/2/2016)

Curtea,

Deliberând asupra cererii de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 08.09.2016 sub nr. 6207/2/2016, reclamantii A., V., M., D., B., I. și A. au formulat contestație împotriva Hotărârii nr. 460 din 6 iulie 2016 adoptată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în contradictoriu cu pârâții Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției, solicitând modificarea hotărârii, în sensul să se constate existența tratamentului discriminatoriu existent între magistrați față de personalul asimilat magistraților,

dar și a tratamentului discriminatoriu aplicat cu ocazia scoaterii unor posturi la promovarea pe loc pentru gradul profesional Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, dar nu și pentru judecătorești pentru obținerea gradului corespunzător, anume judecătorești la Înalta Curte de Casație și Justiție.

În motivarea cererii de chemare în judecată, s-au arătat următoarele:

În fapt, s-au adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării solicitând să se constate existența unei discriminări între magistrați în materia promovării pe loc, pe de-o parte între magistrați și personalul asimilat, iar pe de altă parte între judecătorești, personalul

asimilat și procurori, întrucât celor din urmă le este permis să promoveze pe loc până la gradul profesional de Înalță Curte de Casație și Justiție, în timp ce judecătorii nu pot promova pe loc pentru decât pentru obținerea gradului de judecător de Curte de Apel.

Prin aceiași cerere, a solicitat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să constate discriminarea la care au fost supuși cu ocazia concursului de promovare pe loc ce a avut loc la 29 martie 2015, ca urmare a existenței unui punctaj diferit de pornire pentru candidați, în funcție de specialitate, situație creată ca urmare a anulării unui număr inegal de întrebări.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat existența discriminării la care au fost supuși, conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. d din O.G. nr. 137/2000, prin raportare la sistemul de notare folosit la concursul de promovare din 29 martie 2015, reținând că participanții la un concurs trebuie tratați în mod identic, iar acordarea unui punctaj diferit din pornire reprezintă o diferențiere.

Cu toate acestea, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu a constatat existența unei discriminări între judecători, pe de-o parte, și procurori și personalul asimilat magistraților care pot promova pe loc pentru obținerea gradului profesional de Înalță Curte de Casație și Justiție.

CNCD a reținut că diferențierea s-a făcut în funcție de specialitatea participanților la concurs și că această specializarea se încadrează în domeniul „*orice alt criteriu*”, fără să aibă în vedere împrejurarea că judecătorii, procurorii și personalul asimilat acestora au drepturile stabilite printr-o lege unică, care ar fi trebuit să se aplice în mod egal tuturor. Or, nu există nicio justificare obiectivă pentru acordarea posibilității unei singure părți a corpului magistraților, anume

procurorii și personalul asimilat, de a beneficia de obținerea, prin promovare pe loc și respectiv examen, a gradului profesional corespunzător Înaltei Curți de Casație și Justiție, în timp ce judecătorii nu pot obține promovarea pe loc decât până la gradul profesional Curte de Apel.

Această afectare a dreptului de promovare a judecătorilor, limitată la obținerea gradului profesional Curte de Apel este injustă și nejustificată de rațiuni obiective, atâta vreme cât cei promovați pe loc nu obțin decât gradul profesional corespunzător, ceea ce le aduce un beneficiu financiar. Profitând de acest sistem de promovare profund discriminatoriu asimilații magistraților au obținut gradele profesionale prin susținerea unor examene, fără limită de jocuri, în timp ce magistrații au fost puși în situația de a susține concursuri organizate și la doi ani distanță, la care concurența este acerbă, în condițiile în care numărul de locuri scoase la concurs de către Consiliul Superior al Magistraturii este foarte limitat.

În privința statutului procurorilor, prin Decizia nr. 866 din 28 noiembrie 2006, Curtea Constituțională, statuând asupra constituționalității art. 52 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 din a reținut că, „*principiul constituțional al egalității în drepturi se traduce prin reglementarea și aplicarea unui tratament juridic similar unor subiecte de drept aflate în situații juridice similare. În cauză, se constată că judecătorii și procurorii se află în aceeași situație juridică prin statutul lor constituțional similar. În plus, prin condiția de bază formulată de textul analizat pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție - condiția vechimii de 12 ani în funcția de judecător sau de procuror -, procurorii și judecătorii sunt, de asemenea, așezați într-o situație juridică identică.*”

Prin aceeași decizie s-a mai stabilit că, „*în ceea ce privește dispozițiile art. 52 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul*

judecătorilor și procurorilor, care formează obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceste dispoziții nu țin seama de statutul de magistrat al procurorilor și încalcă principiul egalității în drepturi prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, prin tratamentul discriminator ce le este impus acestora la promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.”

Această decizie nu a fost avută în vedere de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, care a reținut că nu se poate reține că procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, privind promovarea pe loc pentru gradul corespunzător ar fi în situație similară.

Prin hotărârea sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării reține că în conformitate cu reglementările pentru obținerea unor funcții de execuție pentru judecători și procurori este nevoie de posturi vacante, iar pentru personalul asimilat magistraților din aparatul propriu al CSM și INM nu, însă se consideră necompetent să soluționeze această cerere. Argumentele expuse de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu au acoperire în textele de lege și jurisprudența Curții Constituționale evocată în hotărârea contestată.

Astfel, solicită instanței de judecată să constate că au solicitat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să constate că este discriminatoriu sistemul de promovare utilizat pentru judecători și procurori, anume în limita locurilor vacante, prin comparație cu personalul asimilat care beneficiază de promovare fără a i se impune un număr limitat de locuri. Discriminarea sesizată nu provine dintr-o reglementare legală diferită, nu au cerut Consiliului să substituie normele de drept existente și să le înlocuiască cu altele sau să anuleze dispoziții legale.

Au solicitat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să constate că aceleași dispoziții legale sunt aplicate de cei în drept în mod discriminatoriu față de magistrați, pe de-o parte și față de asimilații magistraților, pe de altă parte.

Astfel, personalul asimilat magistraților are statutul și drepturile reglementate printr-o legislație comună cu cea a magistraților, respectiv Legile nr. 303/2004 și nr.304/2004, dar drepturile de care acesta beneficiază sunt net superioare celor de care beneficiază magistrații. Personalul asimilat magistraților are posibilitatea de a promova pe loc, pentru obținerea tuturor gradelor profesionale, inclusiv cel corespunzător Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără o limită de locuri, în timp ce magistrații sunt nevoiți să susțină concursuri, în care este impusă o limită de locuri, aspect ce reprezintă o discriminare directă în cadrul aceleiași categorii profesionale.

O analiză realizată de către Asociația Forumul Judecătorilor din România a evidențiat următoarea situație: din totalul de 261 de posturi pentru personalul asimilat angajat la Ministerul Public, Inspekția judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției, Autoritatea Națională pentru Cetățenie, Direcția Națională de Probațiune, 137 persoane au gradul profesional de parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 44 au gradul profesional de Curte de Apel, 24 au gradul profesional de parchet de pe lângă Tribunal, 22 Parchet de pe lângă Judecătoria, 6 au gradul profesional de judecător sau procuror asimilat și 9 au funcții de conducere.

Prin urmare, în baza aceluiași acte normative magistrații participă la concursuri și pot promova doar în limita unui număr de posturi, în timp ce personalul asimilat promovează fără limită de locuri, aspect care a condus la situația în care persoanele care au gradul profesional de

Înaltă Curte de Casație și Justiție să-l depășească pe cel al celor care funcționează efectiv la instanța supremă.

Dacă intimatele ar fi aplicat legislația în mod nediscriminatoriu, pentru toate categoriile de beneficiari ai legii, reclamanții ar fi fost declarați admiși la concursul de promovare organizat la 29 martie 2015, toți obținând note peste 7,00. Aceste note, în lipsa impunerii unui număr limitat de lucruri, ar fi condus la promovare și obținerea gradelor profesionale pentru care au concurat, astfel că discriminarea a produs efecte directe.

Același punct de vedere a fost exprimat și de către domnul Haller Istvan care, la finalul hotărârii, a menționat că întrucât rangul de promovare pentru cele două categorii de persoane este identic, se creează o situație de analogie între situațiile lor, deci există o situație de diferențiere, pe baza criteriului locului de muncă, care afectează dreptul de a promova, având în vedere că există condiții diferite de a obține ranguri superioare care oferă o salarizare superioară. De asemenea, domnul Haller Istvan a precizat că modul de acordare a funcțiilor de execuție pentru judecători și procurori este de natură să creeze discriminare și astfel necesită o mai bună reglementare juridică, ci acordarea acestor funcții pentru personalul asimilat magistraților din aparatul propriu al CSM și INM nu este echitabil față de judecători și procurori.

Prin urmare, solicită instanței să rețină că există discriminare și pentru celelalte două aspecte de discriminare evocate, urmând ca în viitor persoanele responsabile să ia măsuri pentru înlăturarea discriminărilor, prin luarea în considerare, pentru fiecare, a tuturor concursurilor la care au participat.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 27 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Pârâtul **Ministerul Justiției** a formulat **întâmpinare**, prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată, pentru următoarele motive:

În raport cu primul capăt al cererii (constatarea existenței unei discriminări între magistrați și personalul asimilat în materia promovării pe loc), pârâtul a arătat că, prin Hotărârea nr. 460 din 06.07.2016, CNCD a constatat în mod corect că nu este competentă material cu privire la acordarea funcțiilor de execuție pentru judecători și procurori în limita posturilor vacante.

Pentru a se pronunța în acest sens, CNCD a reținut faptul că, prin Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 20 alin. (3) sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă CNCD competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

Or, în speță, contrar celor susținute de reclamanți, art. 43 al. 1 din Legea nr. 303/2004 prevede expres că: *“(1) Promovarea judecătorilor și procurorilor se face numai prin concurs organizat la nivel național, în limita posturilor vacante existente la tribunale și curți de apel sau, după caz, la parchete”*.

Prin urmare, problema promovării judecătorilor necondiționat de existența unui post vacant poate fi reglementată doar de către legiuitor, prin instituirea acestei posibilități prin acte normative, nefiind o problemă de discriminare, pentru a fi de competența CNCD, sau de executare a legii, pentru a cădea în competența Ministerului Justiției.

Pentru aceste considerente, se arată că în mod corect CNCD a admis excepția de necompetență, în raport de soluția pronunțată de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008.

În subsidiar, a solicitat instanței să admită excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Justiției și cu privire la acest aspect, întrucât în cauză se invocă existența unei situații discriminatorii ce își are izvorul direct în conținutul unor norme legale, nefiind vorba despre un act sau o faptă, despre o acțiune sau omisiune cu caracter discriminatoriu săvârșită de Ministerul Justiției, care nu a făcut decât să respecte și să pună în aplicare reglementările legale în vigoare.

Astfel, art. 4 din H.G. nr. 621/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor prevede:

“(2) Posturile scoase la concurs pentru promovarea efectivă, respectiv locurile scoase la concurs pentru promovarea pe loc se stabilesc de către Consiliul Superior al Magistraturii, în mod distinct.

(2 ind.1) La promovarea efectivă, posturile se stabilesc pentru fiecare instanță și fiecare parchet, inclusiv pentru Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar pentru tribunale și curți de apel, pe secții și specializări, în urma consultării instanțelor și parchetelor, în funcție de necesarul de resurse umane.

(2 ind.2) La promovarea pe loc, locurile scoase la concurs se stabilesc la nivel național, corespunzător gradelor instanțelor sau parchetelor ierarhic superioare pentru care se organizează concursul; în interiorul fiecărui grad, locurile se stabilesc separat, pe materii de concurs. Numărul de locuri scoase la concurs se stabilește cu consultarea prealabilă a ordonatorilor principali de credite, iar alocarea locurilor pe materii de concurs se realizează de către Consiliul Superior al Magistraturii ținând cont de ponderea numărului de cauze la nivelul gradului de jurisdicție pentru care se scot locurile la concurs și de necesitățile sistemului.”

Concursul pentru promovarea efectivă, respectiv pentru promovarea pe loc

se organizează de către Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii, ori de câte ori este necesar, în funcție de necesarul de resurse umane, ținând cont de modul de organizare al instanțelor judecătorești, pe verticală, în vederea asigurării principiului organizării justiției pe sistemul dublului grad de jurisdicție.

Numărul de locuri scoase la concursul pentru promovarea pe loc de către Consiliul Superior al Magistraturii se stabilește cu consultarea prealabilă a ordonatorilor principali de credite, iar alocarea numărului de locuri se realizează de către Consiliul Superior al Magistraturii, pe baza unor elemente obiective: numărul de cauze înregistrate la nivelul gradului de jurisdicție și necesitățile sistemului la un moment dat. Așa fiind, Ministerul Justiției are doar un rol consultativ în cadrul procedurii privind promovarea pe loc.

Pe fond, nu poate fi reținută existența unei discriminări a petenților de către Ministerul Justiției sau de către Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece există criterii obiective și raționale în funcție de care se realizează finanțarea și organizarea concursului de promovare pe loc, fiind avute în vedere, în mod concret, realitățile și necesitățile sistemului judiciar pentru care Ministerul Justiției este ordonator principal de credite, respectiv pentru curțile de apel și tribunale (H.G. nr. 652/2009 enumera la Anexa 2 instituțiile publice din sistemul justiției, finanțate de la bugetul de stat, pentru care ministrul are calitatea de ordonator principal de credite).

Problema promovării în raport de un număr limitat de locuri este și una de aplicare a legii de către Consiliul Superior al Magistraturii (ex: stabilirea numărului de posturi pentru care se organizează promovarea și criteriile ce se au în vedere etc), dar și o problemă de natură bugetară (astfel încât, chiar în condițiile existenței

unei prevederi legale care nu mai condiționează promovarea de un anumit număr de posturi, este posibil ca lipsa fondurilor bugetare alocate în anul respectiv să afecteze această procedură).

În ceea ce privește pct. 2 al contestației, se arată că art. 126 din Constituția României stabilește în mod expres că: *“Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”*. Potrivit Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, *“Puterea judecătorească se exercită de înalta Curte de Casație și Justiție și de celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”*. Totodată, prin același act normativ se stabilește faptul că pe teritoriul României funcționează o singură instanță supremă, cu personalitate juridică, precum și că președintele ÎCCJ care calitatea de ordonator principal de credite.

H.G. nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției prevede în art. 1 că *“ministerul este organ de specialitate al administrației publice centrale”*, iar prin art. 14 că *“Ministrul este ordonator principal de credite, președinții curților de apel sunt ordonatori secundari de credite, iar președinții tribunalelor sunt ordonatori terțiari de credite”*.

Din interpretarea dispozițiilor legale sus citate, reiese împrejurarea că, potrivit Constituției și legilor organice prin care se asigură înfăptuirea justiției, există 3 instituții diferite, cu buget propriu și reguli de promovare aplicabile în fiecare caz în parte, astfel: Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerul Justiției. Astfel, Ministerul Justiției, în virtutea principiului separației puterilor în stat, nu poate interveni în activitatea altor instituții și autorități publice.

Mai mult, prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, legiuitorul stabilește reguli distincte pentru promovarea judecătorilor la înalta

Curte de Casație și Justiției, unde se poate promova doar efectiv, față de cele privitoare la promovarea la curțile de apel și tribunale, pentru care legiuitorul a reglementat și promovarea pe loc. Astfel, Ministerul Justiției nu are nici măcar un rol consultativ în cadrul acestei proceduri, raportat la dispozițiile art. 4 alin. 2 ind.1, alin. 2 ind.2 din H.G. nr. 621/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, motiv pentru care se impune admiterea lipsei calității procesuale pasive a acestei instituții.

Pârâtul a mai arătat că, în privința domnului A.M.R., se impune și citarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, implicit, judecata cauza și în raport cu această autoritate, întrucât reclamantul are calitatea de procuror (în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Câmpulung).

Pârâtul a mai solicitat, față de dispozițiile art. 202 alin. (1) din Codul de procedură civilă, să se pună în vedere reclamanților să își desemneze un reprezentant.

Pârâtul **Consiliul Superior al Magistraturii** a formulat **întâmpinare**, prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

În prealabil, pârâtul a invocat excepția conexității, în temeiul art. 139 din Codul de procedură civilă, raportat la dosarul nr. 5941/2/2016, aflat pe rolul Curții de Apel București. În fapt, pe rolul Curții de Apel București există trei dosare cu același obiect, și anume anularea Hotărârii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 460/06.07.2016, reclamanți fiind petenții A.E.A, V.O., M.A., D.B.M., B.I., I.G. și A.M.R., în prezenta cauză, Ministerul Justiției, în cauza nr. 6107/2/2016 și Consiliul Superior al Magistraturii, în dosarul înregistrat sub nr. 5941/2/2016.

Prin hotărârea sus-menționată, la pct. 4, s-a constatat că sistemul de notare la concursul de promovare din 29.03.2015, cu punctaj diferit de pornire pentru candidați, în funcție de specialitate, este discriminare, conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 7 lit. d) din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Precizează pârâtul că în cauza cu nr. 6107/2/2016 a ridicat, de asemenea, excepția conexității și a solicitat trimiterea dosarului la dosarul nr. 5941/2/2016. Motivele pentru care susține această excepție sunt circumscrise faptului că între aceste dosare există o strânsă legătură, scopul acestei cereri fiind realizarea unei bune administrări a justiției, raportat la dispozițiile art. 20 alin. (9) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările ulterioare. Astfel, cauza și obiectul celor două dosare sunt identice, părțile fiind cele care au fost prezente în procedura emiterii hotărârii a cărei anulare se cere.

Pe fondul acțiunii, se arată că, în mod corect, CNCD a admis excepția necompetenței materiale cu privire la acordarea funcțiilor de execuție pentru judecători și procurori în limita posturilor vacante, în condițiile în care nici acesta, nici instanța de judecată nu au îndrituirea să constate o discriminare la nivel legislativ, fără a încălca principiul separației puterilor în stat.

De asemenea, în mod corect s-a apreciat de către CNCD că scoaterea unor posturi la promovare pe loc pentru gradul profesional Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, dar nu și pentru judecători la promovarea pe loc pentru gradul corespunzător, anume judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000.

În ceea ce privește excepția necompetenței materiale a CNCD, a arătat că acțiunea pendinte are ca obiect pretinse fapte de discriminare derivate din

aplicarea unor texte legale, astfel că în opinia noastră, raportat la prevederile Deciziei Curții Constituționale nr. 997/2008, în mod corect a fost admisă excepția necompetenței materiale de către CNCD.

Din interpretarea art. 20 din OG nr. 137/2000, cu modificările ulterioare, reiese foarte clar că hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării sunt pronunțate doar în vederea investigării și sancționării contravenționale a faptelor sau actelor de discriminare, fapte înțelese ca acțiuni ori inacțiuni ilicite care încalcă normele dreptului obiectiv, cauzând prejudicii unor persoane.

Este evident că acele comportamente considerate ca discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul de aplicare a legii în vigoare. Cu alte cuvinte, petenții invocă o discriminare decurgând din lege (Regulamentul aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii).

Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 997/2008, că prevederile art. 20 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

În ceea ce privește legislația care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, precum și a consilierilor asimilați judecătorilor și procurorilor, obligația sa, precum și a oricărei persoane

este de a o aplica în consecință, nicidecum de a refuza aplicarea acesteia.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004, promovarea judecători/or și procurori/or se face numai prin concurs organizat la nivel național, în limita posturilor vacante existente la tribunale și curți de apel sau, după caz, la parchete, iar concursul se organizează, anual sau ori de câte ori este necesar, de Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii.

Potrivit art. 45 din lege, judecătorii și procurorii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 44 pot participa la concurs, în vederea promovării pe loc, în limita numărului de locuri aprobat anual de Consiliul Superior al Magistraturii.

Conform art. 1 din Regulament, promovarea judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție, efectivă sau pe loc, la tribunale, tribunale specializate, curți de apel se face numai prin concurs, organizat la nivel național, în limita posturilor vacante existente, respectiv a numărului de locuri aprobat anual de Consiliul Superior al Magistraturii pentru promovarea pe loc. Posturile vacante de conducere de la instanțe și parchete nu se ocupă prin concursul de promovare în funcții de execuție, ci potrivit procedurilor speciale stabilite prin lege și regulament.

În baza art. 4 alin. (2) din Regulament, posturile scoase la concurs pentru promovarea efectivă, respectiv locurile scoase la concurs pentru promovarea pe loc se stabilesc de către Consiliul Superior al Magistraturii, în mod distinct.

Potrivit art. 4 alin. (2 ind.2) din același act normativ, la promovarea pe loc, locurile scoase la concurs se stabilesc la nivel național, corespunzător gradelor instanțelor sau parchetelor ierarhic superioare pentru care se organizează concursul; în interiorul fiecărui grad, locurile se stabilesc separat, pe materii de concurs. Numărul de locuri scoase la

concurs se stabilește cu consultarea prealabilă a ordonatorilor principali de credite, iar alocarea locurilor pe materii de concurs se realizează de către Consiliul Superior al Magistraturii ținând cont de ponderea numărului de cauze la nivelul gradului de jurisdicție pentru care se scot locurile la concurs și de necesitățile sistemului.

După cum se poate observa, în ceea ce privește modalitatea de promovare a judecătorilor și procurorilor la instanțele și parchetele superioare, reglementarea primară și cea secundară în materie stabilesc două forme de promovare și anume efectivă și pe loc, ambele în limita unui număr de locuri, respectiv în limita posturilor vacante existente pentru promovarea efectivă și a numărului de locuri aprobat anual de Consiliul Superior al Magistraturii pentru promovarea pe loc

Principala formă de promovare a magistraților este cea efectivă, întrucât noțiunea de „promovare” implică o avansare într-o funcție sau într-un rang superior și desfășurarea propriu zisă a atribuțiilor ce revin funcției în care s-a promovat, în timp ce promovarea pe loc trebuie privită ca o formă de avansare subsidiară, aceasta presupunând doar obținerea gradului superior, cel promovat într-o asemenea modalitate desfășurându-și în continuare activitatea la aceeași instanță sau parchet.

Potrivit dispozițiilor legale sus-menționate, numărul de locuri alocat pentru promovarea pe loc se stabilește la nivel național, corespunzător gradelor instanțelor și parchetelor, distinct de cele stabilite pentru promovarea efectivă, cu consultarea prealabilă a ordonatorilor principali de credite.

Stabilirea distinctă a numărului de locuri pentru promovarea efectivă și respectiv promovarea pe loc are la bază și rațiuni de ordin bugetar, întrucât în ceea ce privește promovarea efectivă, numărul de locuri scoase la concurs sunt deja

finanțate, prin evidențierea lor pe schemele instanțelor, în timp ce scoaterea la concurs a unor posturi pentru promovarea pe loc, separat de posturile vacante efectiv în sistem la nivelele superioare, implică un efort bugetar suplimentar, astfel că pentru organizarea concursului de promovare pe loc este necesară asigurarea în prealabil a finanțării necesare de către ordonatorii principali de credite, respectiv Ministerul Justiției.

În situația în care judecătorii nemulțumiți apreciază că această legislație încalcă principiul constituțional al discriminării, este de necontestat că aceștia pot invoca în cadrul proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești excepția de neconstituționalitate aferentă, respectiv pot solicita anularea actelor administrative cu caracter normativ.

În același sens, prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.325 din 4 decembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 872 din 23 decembrie 2008, s-a constatat că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

De altfel, din practica CNCD reiese că instituția are aceeași interpretare și abordare, fiind respinse ca inadmisibile astfel de cereri, iar cererile adresate instanțelor judecătorești de anulare a acestor hotărâri ale CNCD prin care s-a reținut că nu se poate pronunța pe

aspecte de nelegalitate ale actelor normative, sunt respinse unanim (de exemplu, Decizia nr. 4536/2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr.443/32/2011; Decizia nr. 4611/2014, pronunțată de instanța supremă în dosarul nr. 5656/2/2012 ș.a).

De asemenea, așa cum se reține și în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 749/2015, CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, astfel că persoana care se consideră vătămată în drepturile sale are posibilitatea de a opta fie pentru calea administrativ-jurisdicțională, fie direct, pe cale judecătorească.

În fine, solicitarea prezentă tinde la revocarea parțială a hotărârii de validare a rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor din 29.03.2015, cerere care este inadmisibilă, atâta vreme cât există o procedură specială de contestare a hotărârilor de Plen privind cariera judecătorilor și procurorilor, reglementată de dispozițiile art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare.

Prin urmare, în speță, CNCD nu putea primi o astfel de cerere, competența sa fiind limitată la investigarea și sancționarea contravențională a faptelor sau actelor de discriminare, fapte înțelese ca acțiuni ori inacțiuni ilicite care încalcă normele dreptului obiectiv și cauzează prejudicii unor persoane, nicidecum să facă aprecieri privind legalitatea unor acte normative, raportat la principiul nediscriminării.

În raport de cele în precedent inserate, se arată că pronunțarea unor hotărâri de către instanța de judecată prin care s-ar constata existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, ar pune în discuție legitimitatea puterii judecătorești

de a interfera în competențele legisla-tivului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicării altora, fiind deci încălcat principiul separației puterilor în stat.

În acest sens, prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.325 din 4 decembrie 2008, referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordo-nanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 23 decembrie 2008, s-a constatat că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind preve-nirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discrimi-natorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

Or, admiterea prezentei contestații ar însemna ca instanța judecătorească să refuze aplicarea dispozițiilor art. 43-47 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modifi-cările ulterioare, considerând că acestea sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu prevederi cuprinse în alte acte normative, referitoare la promovarea altor categorii socio-profesionale, ceea ce ar contraveni principiului constituțional al separației puterilor în stat.

Criticile contestatorilor privesc, în esență, aplicarea unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește forma de promovare pe loc a judecătorilor și procurorilor prin raportare la modalitatea de promovare a personalului asimilat magistraților.

Referitor la pretinsa discriminare în raport de statutul personalului asimilat judecătorilor și procurorilor, se arată că

noțiunea de „discriminare” este definită de art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, respectiv “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării. în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților funda-mentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Alin. (3) al aceluiași articol exclude conceptului de discriminare, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor instituite la alin. (1), față de alte persoane, dacă acestea sunt justificate de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluui scop sunt adecvate și necesare.

În lumina dispozițiilor art. 2 din O.G. nr.137/2000, discriminarea poate fi invocată numai în raport de anumite situații identice, similare sau analoage în care se află două sau mai multe persoane, față de care se aplică un tratament diferențiat, fără ca acest tratament să fie justificat obiectiv de un scop legitim și fără ca metodele de atingere a aceluui scop să fie adecvate și necesare.

Face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a statuat că principiul constituțional al egalității în drepturi nu presupune uniformitate, astfel că situații diferite justifică și uneori chiar impun un tratament juridic diferit (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994. publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Contrar

susținerilor contestatorilor, magistrații și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor reprezintă categorii socio-profesionale distincte, ceea ce justifică stabilirea unor proceduri diferite de promovare în funcții de execuție.

În acest sens, deși personalul de specialitate juridică este asimilat magistraților în ceea ce privește drepturile și obligațiile acestora, există deosebiri esențiale prin raportare la natura activității efectiv desfășurate.

În același timp, deși art. 87 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că *„Pe durata îndeplinirii funcției, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie, Institutul Național de Expertize Criminalistice și din Institutul Național al Magistraturii este asimilat judecătorilor și procurorilor în ceea ce privește drepturile și îndatoririle, inclusiv susținerea examenului de admitere, evaluarea activității profesionale, susținerea examenului de capacitate și de promovare, dispozițiile prezentei legi aplicându-se în mod corespunzător”*, această asimilare nu presupune stabilirea unor reguli identice pentru admitere, evaluare, respectiv promovare, date fiind atribuțiile distincte ale fiecărei categorii profesionale vizate în speță, precum și activitatea efectiv desfășurată de persoanele încadrate în fiecare dintre cele două profesii.

În cazul judecătorilor și procurorilor, finanțarea posturilor scoase la concursul de promovare efectivă sau pe loc în funcții de execuție este atributul ordonatorilor principali de credite. Ministerul Justiției și Ministerul Public, care pot comunica Consiliului Superior al Magistraturii un număr limitat de locuri pentru concurs, din rațiuni bugetare.

Astfel, potrivit art. 4 alin. (2 ind.2) din Regulament, Consiliul Superior al

Magistraturii stabilește numărului de locuri scoase la concursul de promovare pe loc numai după consultarea prealabilă a ordonatorilor principali de credite - Ministerul Justiției și Ministerul Public.

În ceea ce privește promovarea personalului de specialitate juridică asimilat magistraților, trebuie observat că ordonatorii de credite sunt distincți, fiecare apreciind în funcție de bugetul propriu, oportunitatea organizării unui astfel de examen.

Totodată, dacă pentru magistrați, art. 43 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, impune ca un concurs de promovare să fie organizat cel puțin anual, în cazul personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, art. 2 din Hotărârea Plenului nr. 1260/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare în funcții de execuție a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul aparatului propriu al Consiliului Superior al Magistraturii și al Institutului Național al Magistraturii stabilește că respectivul examen se organizează anual, numai dacă este cazul.

În cazul promovării pe loc în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor, limitarea numărului de locuri pentru concursul de promovare este determinată, în plus față de finanțarea locurilor, și de faptul că judecătorii și procurorii, ulterior promovării pe loc, au posibilitatea de a se transfera la instanța/parchetul corespunzător gradului profesional dobândit, în schimb personalul asimilat nu poate uza de o astfel de procedură.

În același timp, numărul de locuri scoase la concursul de promovare pe loc este influențat și de schemele de personal de la instanțe și parchete, deoarece în situația în care magistrații care au promovat concursul formulează cereri de

transfer, este necesar ca la instanțele și parchetele la care li se acordă transferul să existe posturi vacante și susceptibile de a fi ocupate în această modalitate.

Prin urmare, numărul de locuri stabilit pentru concursul de promovare pe loc este determinat, pe lângă obligativitatea finanțării corespunzătoare, și de eventuala posibilitate a magistratului de a-și desfășura activitatea la instanța/parchetul corespunzător gradului profesional dobândit.

Pârâtul a arătat că este nefondată și susținerea contestatorilor în sensul că în timp ce judecătorii pot promova cel mult până la gradul de curte de apel, personalul asimilat judecătorilor și procurorilor și procurorii pot promova în grad profesional echivalent celui de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens, a făcut trimitere la prevederile art. 11 lit. j) coroborate cu art. 9 alin. (3) din Anexa VI la Legea nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, conform căroră și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor poate obține indemnizația maximă de încadrare aferentă gradului de curte de apel și nu gradului profesional echivalent celui de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Subliniază pârâtul că, în cazul personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, promovarea presupune doar dobândirea unei salarizări corespunzătoare gradului profesional obținut prin examen, nu însă și dobândirea gradului profesional respectiv. Astfel, acest personal nu are posibilitatea de a desfășura activitatea specifică celei de judecător sau procuror în cadrul instanțelor și parchetelor, spre deosebire de magistrați, care după dobândirea prin concurs a unui grad profesional pot să lucreze la instanța sau parchetul corespunzător.

Nu în ultimul rând, între cele două categorii profesionale, există deosebiri de examinare și de alocare a posturilor nu numai în ceea ce privește promovarea, ci și referitor la examenul de capacitate, legiuitorul stabilind în art. 45 alin. (2) din Regulamentul privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiați și al procurorilor stagiați, aprobat prin Hotărârea Plenumului nr. 581/2006, cu modificările ulterioare, că acest personal optează, prin cererea de înscriere la examenul de capacitate, pentru susținerea probelor scrise și orale, fie împreună cu judecătorii, fie împreună cu procurorii, lucrările cu caracter practic pe care le vor susține urmând să fie particularizate în funcție de instituțiile de la care provin.

Referitor la invocarea unui tratament diferențiat între candidații procurori și candidații judecători, prin raportare la gradul profesional ce poate fi dobândit prin promovare, pentru promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție există o procedură distinctă, reglementată în Secțiunea a 3-a, Capitolul V din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Această procedură se aplică atât judecătorilor, cât și procurorilor, aspect ce reiese din art. 52 alin. (3) din actul normativ menționat, conform căruia „*pot participa la concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție judecătorii și procurorii care au cel puțin gradul de curte de apel sau parchet de pe lângă curtea de apel, care au îndeplinit efectiv cel puțin 3 ani funcția de judecător la curtea de apel sau de procuror la parchetul de pe lângă curtea de apel ori la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, au obținut calificativul „foarte bine” la ultimele 3 evaluări, nu au fost niciodată sancționați disciplinar și au o vechime în funcția de judecător sau procuror de cel puțin 15 ani*”.

Astfel, deși procurorii pot dobândi gradul profesional corespunzător

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin concursul de promovare în funcții de execuție, organizat în condițiile art. 43 și următoarele din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în timp ce judecătorii pot obține prin același concurs cel mult gradul de curte de apel, pentru promovarea la instanța supremă aceleași condiții și același concurs sunt aplicabile tuturor magistraților. În consecință, nu se poate reține un tratament discriminatoriu între judecători și procurori pentru promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție. Față de cele învederate, apreciază că aspectele reținute în considerentele Deciziei nr. 866/28.11.2006 a Curții Constituționale nu au relevanță în cauză.

În subsidiar, a invocat și Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în cauza C-310/10 - *Agafitei și alții*, prin care s-a arătat că discriminarea operată în funcție de categoria socio-profesională excedează cadrelor generale stabilite de directivele anterior menționate. În respectiva hotărâre, s-a mai reținut că directivele nu cuprind printre motivele de discriminare enumerate și pe cea referitoare la categoria socio-profesională. Chiar dacă protecția oferită de dreptul intern poate fi mai mare decât cea acordată de normele comunitare, apreciem că pentru motivele mai sus expuse nu se poate reține existența unei discriminări prin raportare la categoria socioprofesională.

În acest sens, a făcut trimitere și la practica în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a reținut în mod constant că există discriminare atât timp cât diferența de tratament aplicat unor subiecte de drept aflate în situații analoage nu are o justificare legitimă, obiectivă și rezonabilă (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Decizia din 26 septembrie 2002, *Duchez c. Franței*, Decizia din 6 decembrie 2007, *Beian c.*

României, par.59). În speță, justificarea, determinată de atribuțiile distincte ale celor două categorii de personal, de statutul diferit al acestora, de necesitatea finanțării posturilor din bugetul unor ordonatori de credite distincți, întrunește cerințele de a fi legitimă, obiectivă și rezonabilă.

Pe altă parte, trebuie avut în vedere și faptul că limitarea prin lege a numărului de locuri scoase la concurs pentru promovarea pe loc a judecătorilor și procurorilor are, pe lângă rațiunile de ordin bugetar și rațiuni care țin de modul de organizare a instanțelor și parchetelor, de ierarhia acestora și competențele ce revin fiecărui grad de jurisdicție. Inexistența unei asemenea limitări pentru promovarea pe loc a magistraților ar conduce la situații de neacceptat, avându-se în vedere numărul extrem de mare de candidați la astfel de concursuri (peste 2000 de candidați/concurs) și media scăzută cu care se poate promova (media finală 7 și cel puțin nota 5 la fiecare din materiile de concurs), medie ce este atinsă într-o proporție covârșitoare. Astfel, un număr foarte mare de magistrați pot obține gradul superior prin această modalitate de promovare, fără să-și desfășoare activitatea la instanța corespunzătoare gradului obținut. Or, principala rațiune a instituirii unei asemenea forme de promovare nu este aceea de a acorda tuturor judecătorilor și procurorilor care îndeplinesc condițiile legale de participare la concurs gradul corespunzător instanței superioare, ci aceea de a crea un fond de rezervă din care să poată fi acoperite ulterior nevoile instanțelor superioare și ale parchetelor de pe lângă acestea.

În același timp, nu trebuie ignorată discriminarea ce ar decurge dintr-o posibilă acceptare a argumentelor contestatorilor. Astfel, în cazul în care ar fi reglementată posibilitatea dobândirii gradului profesional în urma concursului

de promovare pe loc doar prin prisma obținerii notei minime 7, rezultatul nemaifiind condiționat de un număr limitat de locuri, s-ar crea o situație discriminatorie pentru candidații înscriși la concursul de promovare efectivă în funcții de execuție în cazul cărora obținerea gradului profesional este supusă unei duble cerințe, respectiv obținerea unei note minime și încadrarea în numărul de posturi scoase la concurs, în condițiile în care subiectele sunt identice în cazul celor două forme de promovare.

S-ar ajunge astfel la o situație absurdă în care majoritatea judecătorilor să dețină gradul profesional de curte de apel obținut ca urmare a declarării ca admiși la concursul de promovare pe loc, cu toate că există posibilitatea ca aceștia să nu desfășoare activitate în mod efectiv la instanța respectivă niciodată, iar magistrații care doresc să își desfășoare efectiv activitatea la instanța vizată să participe la concursul de promovare în condiții de concurență acerbă (chiar peste 15 pe loc), cu șanse minime de reușită. Mai mult, obținerea gradului profesional superior în varianta propusă de contestatori ar conduce la pierderea interesului judecătorilor și procurorilor pentru forma de promovare efectivă, în condițiile în care pentru promovarea pe loc ar fi eliminată concurența determinată de limitarea numărului de posturi. S-ar ajunge astfel ca forma de promovare efectivă, care reprezintă principala formă de promovare a judecătorilor și procurorilor în gradul imediat superior, să fie transformată în excepție, contrar voinței legiuitorului ce rezidă din prevederile art. 43 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „Promovarea judecătorilor și procurorilor se face numai prin concurs organizat la nivel național, în limita posturilor vacante existente la tribunale și curți de apel sau, după caz, la parchete”.

La termenul din 27.01.2017, Curtea și-a constatat propria competență materială, teritorială și funcțională; a dispus restituirea către reclamanți a taxelor judiciare de timbru care depășesc cuantumul sumei de 50 lei; a respins cererea formulată de pârâțul Ministerul Justiției de obligare a reclamanților să-și desemneze un reprezentant comun.

La termenul din 10.03.2017, Curtea a luat act de cele indicate de către reprezentantul pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii, în sensul că doar față de dosarul nr. 5941/2/2016 se mai solicită conexarea.

La termenul de azi, 07.04.2017, Curtea a constatat că excepția conexității invocată de pârâțul Ministerul Justiției, raportat la dosarul nr. 6107/2/2016, a rămas fără obiect, ca urmare a soluționării, în primă instanță, a aceluși dosar; în ceea ce privește excepția conexității față de dosarul nr. 5941/2/2016, ce are termen de fond la 02 mai 2017, Curtea a respins-o ca nefondată, față de considerentele reținute în practica prezentă sentințe.

La același termen, Curtea a calificat cererea formulată de Ministerul Justiției de citare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ca o cerere de invocare a omisiunii de includere în cadrul procesual a uneia dintre părți și a constatat că această cerere este nefondată, față de considerentele reținute în practica prezentă sentințe.

La același termen, Curtea a încuviințat proba cu înscrisurile depuse la dosar atât de către reclamanți, cât și de către pârâți și a acordat cuvântul atât pe excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Ministerul Justiției, invocată de pârâțul Ministerul Justiției, cât și pe fondul cererii.

A fost atașată documentația administrativă aferentă deciziei contestate.

Asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Ministerul Justiției, Curtea constată următoarele:

În fapt, reclamantii s-au adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării solicitând să se constate existența unei discriminări între magistrați în materia promovării pe loc, pe de-o parte, între magistrați și personalul asimilat, iar pe de altă parte între judecători, personalul asimilat și procurori, întrucât celor din urmă le este permis să promoveze pe loc până la gradul profesional de Înalta Curte de Casație și Justiție, în timp ce judecătorii nu pot promova pe loc pentru decât pentru obținerea gradului de judecător de Curte de Apel. Prin aceeași cerere, a solicitat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să constate discriminarea la care au fost supuși cu ocazia concursului de promovare pe loc ce a avut loc la 29 martie 2015, ca urmare a existenței unui punctaj diferit de pornire pentru candidați, în funcție de specialitate, situație creată ca urmare a anulării unui număr inegal de întrebări.

Prin Hotărârea nr. 460/ 06.07.2016 emisă de CNCD, a fost admisă excepția de necompetență materială a CNCD cu privire la sesizarea petenților prin care s-a solicitat constatarea discriminării între judecători și personalul asimilat magistraților din aparatul Consiliului Superior al Magistraturii și al Institutului Național al Magistraturii în ceea ce privește modalitatea de promovare în funcții de execuție, în sensul că pentru judecători și procurori numărul posturilor scoase la concurs este limitat.

De asemenea, a fost respinsă și critica prin care s-a susținut că în timp ce judecătorii pot promova cel mult până la gradul de curte de apel, procurorii și personalul asimilat judecătorilor și procurorilor pot promova în grad profesional echivalent celui de procuror

la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, constatându-se că această situație nu constituie discriminare.

Tot prin hotărârea atacată, a fost admisă în parte excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamantului Ministerul Justiției cu privire la sistemul de notare aferent concursului de promovare din 2015, fiind respinsă însă această excepție cu privire la celelalte sesizări, pe considerentul că ministerul are calitatea de ordonator principal de credite pentru posturile scoase la concursul de promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor.

De asemenea, CNCD a constatat că sistemul de notare la concursul de promovare în funcții de execuție din 29.03.2015, cu punctaj diferit de pornire pentru candidați, în funcție de specialitate, este discriminatoriu, fiind obligat CSM la plata unei amenzi contravenționale.

Curtea constată că pârâtul Ministerul Justiției a solicitat, în principal, să se constate că în mod corect CNCD a admis excepția de necompetență, în raport de soluția pronunțată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008, dar în subsidiar, a solicitat instanței să admită excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Justiției și cu privire la acest aspect, întrucât în cauză se invocă existența unei situații discriminatorii ce își are izvorul direct în conținutul unor norme legale, nefiind vorba despre un act sau o faptă, despre o acțiune sau omisiune cu caracter discriminatoriu săvârșită de Ministerul Justiției, care nu a făcut decât să respecte și să pună în aplicare reglementările legale în vigoare.

Rezultă că excepția a fost invocată în subsidiar, pe aspectul capătului de cerere din sesizare cu privire la care a fost admisă excepția de necompetență materială a CNCD (respectiv cu privire la sesizarea petenților prin care s-a solicitat

constatarea discriminării între judecători și personalul asimilat magistraților din aparatul Consiliului Superior al Magistraturii și al Institutului Național al Magistraturii în ceea ce privește modalitatea de promovare în funcții de execuție, în sensul că pentru judecători și procurori numărul posturilor scoase la concurs este limitat).

Curtea constată că excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Justiției a fost invocată de acesta cu privire la întreaga sesizare, dar a fost admisă doar în parte de CNCD cu privire la partea de sesizare referitoare la sistemul de notare la concursul de promovare din 29.03.2015 și respinsă pentru partea din sesizare referitoare la diferențele existente în domeniul promovării în funcții de execuție ale diferitelor categorii de magistrați; motivarea avută în vedere de CNCD a fost aceea că ministerul este ordonator principal de credite, iar prin politica bugetară poate determina existența unor posturi.

Curtea constată astfel că reclamatul Ministerul Justiției trebuia să atace decizia CNCD pentru a obține admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive și pe acest capăt din sesizare. De altfel, acesta a atacat separat, cererea de chemare în judecată ce face obiectul dosarului nr. 6107/2/2016 pe rolul acestei instanțe și față de care s-a solicitat inițial admiterea excepției de conexitate, a avut ca și capăt de cerere solicitarea de admitere în tot a excepției lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Justiției.

Ca urmare, fiind un aspect cu privire la care organul administrativ a dispus într-un anumit fel, reiterarea excepției nu este posibilă decât în cererea de anulare a hotărârii CNCD pe acest aspect.

De altfel, pe acțiunea de față, Curtea constată că pârâțul Ministerul Justiției are calitate procesuală pasivă, deoarece a fost parte în procedura administrativă din fața Consiliului Național pentru

Combaterea Discriminării, iar prezenta acțiune ca și substanță reprezintă o formă de cale de atac împotriva hotărârii dată de CNCD, astfel încât procedura din fața instanței trebuie să cuprindă toate părțile care au fost în fața CNCD.

Astfel, în temeiul art. 36 din Codul de procedură civilă, Curtea va respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâțului Ministerul Justiției, invocată de pârâț, ca nefondată.

Pe fondul cererii de chemare în judecată, analizând susținerile părților, Curtea constată următoarele:

În ceea ce privește criticile aduse punctului 1 din Hotărârea atacată

În cererea de față, reclamantii au criticat punctul 1 din dispozitivul hotărârii CNCD, referitor la admiterea excepției de necompetență materială, excepție ce a fost admisă pe capătul din sesizare referitor la acordarea funcțiilor de execuție pentru judecători și procurori în limita posturilor vacante, conform Deciziei nr. 997/2008.

Prin hotărârea sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării reține că, în conformitate cu reglementările pentru obținerea unor funcții de execuție, pentru judecători și procurori este nevoie de posturi vacante, iar pentru personalul asimilat magistraților din aparatul propriu al CSM și INM nu există această necesitate, însă se consideră incompetent să soluționeze această cerere.

Curtea constată că motivarea hotărârii CNCD este constituită exclusiv din rațiunile expuse în Decizia nr. 997/2008 a Curții Constituționale, prin care s-a reținut, în esență, că dispozițiile art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze

ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

Contrar susținerilor reclamantilor, eventuala discriminare sesizată provine dintr-o reglementare legală diferită și chiar dacă aceștia nu au cerut Consiliului să substituie normele de drept existente și să le înlocuiască cu altele sau să anuleze dispoziții legale, implicit, scopul sesizării discriminării era în acest sens. Diferența între sistemele de promovare pe loc a celor două categorii profesionale (magistrați și cel asimilați magistraților) este aceea că prima categorie trebuie să se încadreze într-un număr limitat de locuri, în timp ce cea de-a doua nu are un număr limitat de locuri pentru promovare.

Acest lucru rezultă din următoarele dispoziții legale: art. 45 din Legea nr. 303/2004 („ *judecătorii și procurorii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 44 pot participa la concurs, în vederea promovării pe loc, în limita numărului de locuri aprobat anual de Consiliul Superior al Magistraturii*”); art. 16 din Hotărârea nr. 1260 din 20 noiembrie 2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare în funcții de execuție a personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul aparatului propriu al Consiliului Superior al Magistraturii și al Institutului Național al Magistraturii („*pentru a fi declarat admis, candidatul trebuie să obțină minimum 70 de puncte, echivalentul notei 7,00, dar nu mai puțin de 40 de puncte la întrebările ce urmăresc verificarea cunoștințelor teoretice și nu mai puțin de 10 puncte la întrebările ce urmăresc verificarea cunoștințelor practice*”); art. 2 și 15 din Ordinul nr. 663/C din 8 martie 2007 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de promovare

a personalului de specialitate juridică, cu funcții de execuție, asimilat judecătorilor și procurorilor, din Ministerul Justiției („*promovarea în funcții de execuție a personalului de specialitate juridică asimilat se face pe bază de examen, organizat anual sau ori de câte ori este necesar de Direcția pentru resurse umane și relații cu Consiliul Superior al Magistraturii din cadrul Ministerului Justiției, denumită în continuare compartiment pentru resurse umane*”; „*pentru a fi declarat admis la proba scrisă teoretică, candidatul trebuie să obțină cel puțin nota 6,00.*”).

Astfel, este evident că reglementarea legală este diferită și că diferențele de regim juridic dintre cele două categorii profesionale sunt izvorâte chiar din lege. Ca urmare, Curtea constată că în mod corect a admis CNCD excepția de necompetență materială pe capătul din sesizare referitor la acordarea funcțiilor de execuție pentru judecători și procurori în limita posturilor vacante, conform Deciziei nr. 997/2008.

În ceea ce privește criticile aduse punctului 3 din Hotărârea atacată

Prin punctul 2 al hotărârii, CNCD a reținut că scoaterea unor posturi la promovare pe loc pentru gradul profesional Parchet de pe lângă ÎCCJ, dar nu și pentru judecători la promovarea pe loc pentru gradul corespunzător, anume judecător la ÎCCJ, nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000.

În motivarea hotărârii, s-a reținut că nu se poate constata că procurorii de la Parchetul de pe lângă ÎCCJ și judecătorii de la ÎCCJ privind promovarea pe loc pentru gradul corespunzător sunt în situație similară. Cum a reținut CEDO prin jurisprudența sa, marja de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice

sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (*Zeman împotriva Austriei*, 29 iunie 2006). S-a reținut faptul că diferențierea s-a realizat în funcție de specialitatea participanților la concurs, iar această specialitate se încadrează în domeniul „orice alt criteriu”, relația de cauzalitate fiind evidentă.

Curtea reține că argumentul hotărâtor pentru a clarifica întrebarea dacă procurorii și judecătorii sunt într-o situație similară în ceea ce privește promovarea pe loc în grad de ICCJ este acela că pentru promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție există o procedură distinctă, reglementată în Secțiunea a 3-a, Capitolul V din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se aplică atât judecătorilor, cât și procurorilor, aspect ce reiese din art. 52 alin. (3) din actul normativ menționat, conform căruia „*pot participa la concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție judecătorii și procurorii care au cel puțin gradul de curte de apel sau parchet de pe lângă curtea de apel, care au îndeplinit efectiv cel puțin 3 ani funcția de judecător la curtea de apel sau de procuror la parchetul de pe lângă curtea de apel ori la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, au obținut calificativul “foarte bine” la ultimele 3 evaluări, nu au fost niciodată sancționați disciplinar și au o vechime în funcția de judecător sau procuror de cel puțin 15 ani*”.

Astfel, deși procurorii pot dobândi gradul profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin concursul de promovare în funcții de execuție, organizat în condițiile art. 43 și următoarele din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, în timp ce judecătorii pot obține prin același concurs cel mult gradul de curte de apel, *pentru promovarea la instanța supremă aceleași condiții și același concurs sunt aplicabile tuturor magistraților*.

Cu alte cuvinte, nu se poate pune semnul egalității între a dobândi gradul de procuror la Parchetul de pe lângă ÎCCJ și a dobândi funcția de execuție de judecător la ÎCCJ, acestea fiind două situații diferite,

Decizia nr. 866 din 28 noiembrie 2006 pronunțată de Curtea Constituțională nu conduce la o altă concluzie, ci chiar la întărirea susținerilor de mai sus, deoarece are în vedere situația promovării în funcție de execuție la ÎCCJ, statuând asupra constituționalității art. 52 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 și reținând faptul că judecătorii și procurorii se află în aceeași situație juridică prin statutul lor constituțional similar raportat la contextul analizat pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție - condiția vechimii de 12 ani în funcția de judecător sau de procuror.

Or, în situația de față, se pun în discuție două categorii diferite de promovări: promovarea pe loc în gradul de procuror la Parchetul de pe lângă ÎCCJ și promovarea efectivă în funcție de execuție de judecător la ICCJ. În consecință, Curtea constată că nu se poate reține un tratament discriminatoriu între judecători și procurori pentru promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Curtea reține practica în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a reținut în mod constant că există discriminare atât timp cât diferența de tratament aplicat unor subiecte de drept aflate în situații analoage nu are o justificare legitimă, obiectivă și rezonabilă (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Decizia din 26 septembrie 2002, *Duchez contra Franței*, Decizia din 6 decembrie

2007, *Beian contra României*, par.59). În speță, justificarea, determinată de atribuțiile distincte ale celor două categorii de personal, de statutul diferit al acestora, de necesitatea finanțării posturilor din bugetul unor ordonatori de credite

distincte, întrunește cerințele de a fi legitimă, obiectivă și rezonabilă.

Pentru toate aceste considerente, în temeiul art. 18 din Legea nr. 554/2004, Curtea va respinge acțiunea, ca neîntemeiată.

5. Dispozițiile reparatorii prevăzute în cuprinsul art. 1 alin.5 indice 1 din OUG nr.83/2014 se aplică judecătorilor aflați în situația prevăzută de ipoteza normei legale, respectiv beneficiază de un quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, acesta fiind unicul înțeles al normei legale care se desprinde din interpretarea coroborată a prevederilor Legii nr.71/2015 cu cele ale OUG nr.83/2014. Prin urmare, textul de lege are în vedere doar diferențele salariale între judecătorii aflați în aceeași treaptă de vechime și gradație, diferențe rezultate din calculul diferit al vechimii în raport de fluctuațiile legislative intervenite, iar nu la diferențele între categorii diferite de personal, respectiv judecători și procurori.

(Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, sentința civilă nr. 858 din 10 martie 2017, dosar nr. 7706/2/2016)

Curtea,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de 14.11.2016, sub nr. 7706/2/2016, pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII a de Contencios Administrativ și Fiscal la data de 14.11.2016, reclamantul M.C.D. a solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Consiliul Superior al Magistraturii, *anularea deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și anularea dispoziției nr. 178 /28.09.2016 a Secretarului General al Consiliului Superior al Magistraturii și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă în sensul aplicării și a coeficienților de mărire de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei așa cum a fost calculată prin Decizia nr. 178/28.09.2016; aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000, prevăzut în*

Anexa A pct. 13 din OUG nr.27/2006, cu începere din data de 01.09.2016, pentru reclamant.

În motivarea cererii de chemare în judecată, s-au arătat următoarele:

1. În fapt, prin sentința civilă nr. 121/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești în dosarul nr. 734/46/2008, Ministerul Justiției și Tribunalul București au fost obligați la plata sumelor - dreptul salarial reprezentând creșterile salariale, după cum urmează: cu 5% începând cu data de 1 ianuarie 2007, față de nivelul din luna decembrie 2006, cu 2% începând cu data de 1 aprilie 2007, față de nivelul din luna martie 2007, cu 11% începând cu data de 1 octombrie 2007, față de nivelul din luna septembrie 2007, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești, *precum și pentru viitor, actualizate cu indicele inflației.*

Majorarea valorii de referință sectoriale prevăzute de OUG nr. 27/2006 cu indexările prevăzute de OG nr. 10/2007 a avut ca efect majorarea corelativă a indemnizației lunare brute de încadrare,

că această majorare s-a perpetuat lună de lună, trebuind păstrată și după data de 01.01.2010, când s-a trecut la sistemul de salarizare prevăzut de Legea nr.330/2009, precum și după data de 01.01.2011, când s-a trecut la sistemul de salarizare prevăzut de Legea nr.284/2010 și de Legea nr.285/2010. Acest fapt rezultă și din Decizia nr. 23/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, decizie obligatorie pentru instanțe.

Astfel, prin decizia de mai sus, s-a reținut că „*majorările salariale, sub forma indexărilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, sunt considerate facta praeterita, ca urmare a recunoașterii și acordării lor printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, adică drepturi definitiv câștigate, care sunt protejate de principiul neretroactivității efectelor deciziilor pronunțate în interesul legii*”, astfel încât „*vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților, aceste drepturi existând definitiv și permanent, lună de lună, astfel cum s-a reținut și anterior*”.

Apreciază că OUG nr. 43/2016 nu este aplicabilă, acest act normativ nefăcând referire la hotărârile judecătorești irevocabile care rămân în continuare în plată. De asemenea, nu are relevanță faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii nu a fost parte în dosarul în care s-a pronunțat sentința civilă nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă la acest moment, plata drepturilor bănești (inclusiv cele rezultând din hotărâri judecătorești irevocabile) trecând de la momentul detașării (01.09.2016) de la Ministerul Justiției la Consiliul Superior al Magistraturii. Se poate observa că indemnizația de încadrare stabilită prin Decizia nr. 178/2016 a fost calculată prin înmulțirea

coeficientului de 17,000 cu valoarea sectorială de 298 lei și apoi prin aplicarea celorlalte sporuri și diferențe prevăzute în legile de salarizare, rezultând o indemnizație de 9834 lei egală cu cea a unui judecător cu grad de Curte de Apel.

Dacă s-ar considera că CSM nu ar trebui să plătească în continuare acest spor, atunci nici Ministerul Justiției nu ar avea calitatea să o facă și deci reclamantul ar fi în situația în care deși deține o hotărâre irevocabilă nici unul dintre angajatori - CSM angajatorul actual sau M.J. - nu ar dori să plătească pentru că unul nu a fost parte în proces, iar celălalt nu mai este temporar angajatorul său.

În baza OUG nr. 57/2015 se prevede că în anul 2016, pentru personalul nou-încadrat pe funcții, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, precum și pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte, salarizarea se face la nivelul de salarizare în plată *pentru funcțiile similare din instituția/autoritatea publică* în care acesta este încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.

Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același quantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, *precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată*, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii - medii, superioare, postuniversitare, doctorale -, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.

2. Reclamantul a fost detașat ca personal de instruire în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, începând cu data

de 01.09.2016. La data detașării avea o vechime în magistratură de peste 10 ani.

Prin decizia adoptată în baza OUG nr. 57/2015 - Decizia nr. 178/28.09.2016, Președintele Consiliului Superior al Magistraturii/Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de ordonator principal de credite pentru personalul de instruire din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, a stabilit salariul său în funcție de coeficientul de multiplicare 17,000, prevăzut în Anexa A pct. 19 din OUG nr.27/2006. Împotriva acestor acte administrative, a formulat contestație în temeiul care au fost respinsă (răspuns comunicat la data de 09.11.2016).

În drept, potrivit anexei B pct. 13 din OUG nr.27/2006, coeficienții de multiplicare pentru personalul de instruire de specialitate juridică din cadrul Școlii Naționale de Grefieri se determină prin raportare la punctele 13, 19, 24, 28-31, corespunzător vechimii în magistratură. Corespunzător vechimii în magistratură, îi este aplicabil coeficientul 19.000 de la Anexa A pct. 13 din OUG nr.27/2006.

Deși pct. 13 din Anexa A se referă la funcția de procuror, pct. 13 din Anexa B face trimitere la mai multe puncte din Anexa A (între care și pct. 13) exclusiv în vederea aplicării criteriului de vechime pentru stabilirea coeficientului de multiplicare. De altfel legiuitorul, la stabilirea categoriei de personal de la punctul 13 din Anexa B, nu face diferența între funcția de judecător și cea de procuror avută anterior detașării, calitatea care interesează fiind aceea de personal de instruire. Dacă acest criteriu, funcție (judecător și procuror), ar avea vreo înrâurire asupra modului de stabilire a coeficientului de multiplicare aplicabil personalului de instruire din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, actul normativ ar fi prevăzut expres aceasta.

De altfel, o interpretare în sensul celor afirmate în prezenta contestație se

regăsește și într-un răspuns pe care Secretarul General al Consiliului Superior al Magistraturii l-a dat la solicitarea Școlii Naționale de Grefieri în problema similară a salarizării doamnelor procuror I.L. și R.R., care beneficiază de coeficientul 19,000 în raport de vechimea în magistratură. Dacă s-ar da importanță criteriului funcției de judecător sau procuror, s-ar ajunge la situații discriminatorii, fără justificare obiectivă, între persoane care, în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, îndeplinesc aceeași funcție de personal de instruire propriu, desfășoară aceeași activitate de formare și au aceeași categorie de vechime. Această discriminare a fost, de altfel, recunoscută de către Consiliul Superior al Magistraturii în ceea ce privește judecătorii detașați în cadrul aparatului propriu al Consiliului.

În interiorul acestei categorii de personal, care este prevăzută în aceeași Anexă B din OUG nr.27/2006, la pct. 10, care face trimitere tot la Anexa A, pct. 13, 19, 24 și 28 (ca și în cazul personalului de instruire de specialitate juridică din cadrul Școlii Naționale de Grefieri), exista aceeași discriminare între judecătorii și procurorii detașați, cu vechime identică în magistratură.

Discriminarea a fost, inițial, recunoscută de Direcția Resurse Umane și Organizare (DRUO) din cadrul CSM (prin Nota nr. 10473/2015) și însușită de Comisia nr. 2 - *Eficientizarea activității Consiliului Superior al magistraturii și a instituțiilor coordonate*, care, prin Minuta din 14.09.2015, la punctul 4, a decis înaintarea notei DRUO către Plenul CSM, "cu propunerea de înlăturare a diferențelor salariale între judecătorii și procurorii detașați în cadrul Consiliului, care se află în aceeași tranșă de vechime în muncă și în funcție, în mod similar practicii Ministerului Justiției".

Ulterior, Plenul CSM, în ședința din data de 22.09.2015, la pct. 16 de pe

ordinea de zi, luând în discuție aceeași Notă nr. 10473/2015 a DRUO, a recomandat ordonatorului principal de credite *“acordarea coeficienților de multiplicare superiori judecătorilor și procurorilor detașați, începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015, în raport de vechimea în magistratură de la data intrării în vigoare a acestei legi sau ulterior, de la data împlinirii vechimii în magistratură corespunzătoare”*.

Având în vedere identitatea de situație juridică între reclamant și colegii judecători detașați în cadrul CSM (și ai Ministerului Justiției, cu rezultă din minuta Comisiei nr. 2), credem că trebuie aplicat același raționament juridic, în sensul că trimiterea pe care Anexa B din OUG nr.27/2006 o face la punctele Anexei A din același act normativ are în vedere criteriul vechimii în magistratură și nu pe cel al funcției de judecător /procuror, deoarece în cazul detașării interesează funcția pe care detașatul o îndeplinește în instituția de detașare, în cazul său această funcție fiind de personal de instruire.

De altfel, prin Legea nr. 71/2015 s-a creat posibilitatea ca personalul încadrat în instituțiile și autoritățile publice care avea un nivel al salariului de bază și al sporurilor mai mic decât cel stabilit la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, să fie salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Principiul avut în vedere de noua reglementare urmărește înlăturarea discriminărilor de natură salariată create prin aplicarea legilor succesive de salarizare din perioada 2010-2014 pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, care îndeplinește aceleași condiții de studii, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.

În acest sens, art. 5 alin. 1 din OUG nr.83/2004, aprobată prin Legea nr. 71/2015, prevede că în anul 2015, pentru personalul nou-încadrat pe funcții, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, precum și pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte, salarizarea se face la nivelul de salarizare în plată pentru funcțiile similare din instituția/autoritatea publică în care acesta este încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.

Potrivit art. 5 alin. (1¹), prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același quantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii - medii, superioare, postuniversitare, doctorale, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.

Astfel cum s-a decis în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 30 iunie 2015, textul vizează personalul nou încadrat, personalul promovat în funcții sau în grade/trepte, precum și personalul numit/încadrat chiar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015 (aflat în funcție la data intrării în vigoare a legii).

De asemenea OUG nr.57/2015 prevede că în anul 2016, quantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2015, în măsura în care personalul își

desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. În anul 2016, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare, care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația lunară brută de încadrare, se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2015, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

În anul 2016, pentru personalul nou-încadrat pe funcții, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, precum și pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte, salarizarea se face la nivelul de salarizare în plată pentru funcțiile similare din instituția/autoritatea publică în care acesta este încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.

Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același cuantumul salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii - medii, superioare, postuniversitare, doctorale -, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.

Având în vedere acest principiu și prin raportare la nivelul de salarizare în plată

pentru funcțiile identice din cadrul Școlii Naționale ale Școlii Naționale de Grefieri, astfel cum rezultă din dispoziția nr. 178/2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, stabilirea drepturilor salariale s-a realizat cu nerespectarea dispozițiilor art. 5, fără luarea în considerare a nivelului salariului de bază și al sporurilor stabilite la nivel maxim pentru funcția de personal de instruire de specialitate juridică în cadrul Școlii, în condițiile în care subsemnatul îndeplinește condiții similare de vechime în funcție și vechime în muncă cu persoanele pentru care s-a stabilit nivelul maxim de salarizare.

O preocupare pentru înlăturarea discriminării pe criterii neobiective în ceea ce privește drepturile salariale se regăsește, de altfel, și în Decizia nr. 32/19.10.2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - completul pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie civilă.

Pârâtul **Consiliul Superior al Magistraturii** a formulat **întâmpinare**, prin care a solicitat respingerea cererii, ca neîntemeiată.

În motivarea întâmpinării, s-au arătat următoarele:

Prin cererea pendinte, reclamantul M.C.D. a solicitat în contradictoriu cu subscrisul, anularea Deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și a Dispoziției Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 178 din 28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 12 I/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă. În sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei. Reclamantul solicită, totodată, aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000 prevăzut la Anexa A pct. 13 din

OUG nr. 27/2006, cu începere de la data de 01.09.2016.

În fapt, prin Hotărârea nr. 873 din 23.08.2016 a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus detașarea reclamantului în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, pentru o perioadă de 1 an, începând cu data de 01.09.2016.

Urmare detașării acestuia în cadrul instituției sus menționate, prin Dispoziția nr. 178 din 28.09.2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de ordonator principal de credite, i-au fost stabilite reclamantului drepturile salariale convenite ca personal de instruire propriu, cu normă întreagă, în cadrul Departamentului relații internaționale.

Împotriva dispoziției secretarului general, reclamantul a formulat contestație, ce a fost respinsă ca neîntemeiată, fiindu-i comunicat acestuia un răspuns în acest sens, la data de 09.11.2016.

Reclamantul solicită anularea dispoziției sus menționate, precum și a deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii (de fapt răspunsul comunicat la data de 09.11.2016).

a) În ceea ce privește susținerile referitoare la majorarea valorii sectoriale de referință cu 2%, 5% și 11%, prin sentința civilă nr. 12 I/F-CM/22.10.2008 pronunțată de Curtea de Apel Pitești, în dosarul nr. 734/46/2008, pârâții Tribunalul București și Ministerul Justiției au fost obligați să plătească reclamantului M.C.D. creșterile salariale, după cum urmează: cu 5%, începând cu data de 01.01.2007, față de nivelul din decembrie 2006, cu 2%, începând cu data de 01.04.2007, față de nivelul din martie 2007, cu 11% începând cu data de 01.10.2007, față de nivelul din luna octombrie 2007, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești, precum și pentru viitor, actualizate cu indicii de inflație. Pârâțul Tribunalul

București a fost obligat să efectueze mențiunile corespunzătoare în carnetul de muncă al reclamantului. Sentința a rămas definitivă prin respingerea recursului ca nefondat, prin decizia nr. 756/R-CM/14.04.2009, pronunțată de Curtea de Apel Pitești în dosarul nr. 293/46/2009.

Consiliul Superior al Magistraturii nu a fost parte în proces, hotărârea menționată nefiindu-i opozabilă; hotărârile judecătorești produc efecte relative, *inter partes litigantes*; or pârâții obligați prin sentința de care se prevalează reclamantul sunt Tribunalul București și Ministerul Justiției.

Prin urmare, reclamantul nu poate opune pârâțului un titlu executoriu obținut într-o cauză în care Consiliul Superior al Magistraturii nu a avut calitatea de pârât, calitate ce i-ar fi conferit prerogativa formulării propriilor apărări față de o asemenea solicitare.

Pe de altă parte, din dispozițiile art. 58 alin.(3) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare rezultă că în situația în care drepturile salariale ale judecătorilor și procurorilor detașați în cadrul altor instituții sunt mai mari la instanța sau parchetul de la care s-a dispus detașarea, judecătorii și procurorii își păstrează acele drepturi salariale.

În speță, domnul judecător M.C.D. nu a depus un Ordin de salarizare emis de Ministerul Justiției cu drepturi salariale superioare celor stabilite prin Dispoziția de salarizare a secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât prevederile art. 58 alin. (3) din actul normativ menționat nu sunt aplicabile.

În ceea ce privește Decizia nr. 23/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, la care face trimitere reclamantul, prin această decizie s-a statuat, în interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea

nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu completările și modificările ulterioare și a art. 7 alin. (1), (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în ceea ce privește pensiile de serviciu, că drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5%, 11% prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de „indemnizație avută” și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților. După cum se poate observa însă, decizia menționată se referă la modalitatea de stabilire a pensiilor de serviciu ale magistraților, fără aplicabilitate în situația reclamată în cauza pendinte.

b) Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 434 din 09.06.2016 a fost modificată și completată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016.

Principalele prevederi ale OUG nr. 20/2016 care prezintă relevanță asupra modului de calcul al drepturilor salariale

sunt cele care, modificând cuprinsul OUG nr. 57/2015, stabilesc prin nou introdusul articol 3¹, printre altele, faptul că „*prin excepție de la prevederile art. 1 alin. (1), începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/ indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel stabilit la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții*”.

La data de 31 august 2016, în Monitorul Oficial al României nr. 673, Partea I, a fost publicată OUG nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016. prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Prin art. I punctul 2 din OUG nr. 43/2016 s-a prevăzut că la art. 3¹ din OUG nr. 57/2015. după alin. (1) s-au introdus alineatele (1¹) - (1³), care sunt relevante sub aspectul salarizării personalului din cadrul Consiliul Superior al Magistraturii.

În considerarea prevederilor legale sus menționate, nu pot fi primite susținerile reclamantului privind inaplicabilitatea OUG nr. 43/2016, în condițiile în care, fără a se face vreo distincție în ceea ce privește hotărârile judecătorești (distincție pe care reclamantul încearcă să o facă), stabilește în mod imperativ că pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ

drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

c) Atât la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, cât și la nivelul Școlii Naționale de Grefieri s-a făcut aplicarea Legii nr. 71/2015, în acord cu Recomandarea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 30.06.2015, sens în care s-a asigurat o uniformizare a drepturilor de natură salarială pentru persoanele aflate din punct de vedere profesional în aceeași situație juridică (fiind încadrate în aceeași instituție, având aceeași funcție, același grad/treaptă, gradație, precum și aceeași vechime în funcție sau în specialitate și care își desfășoară activitatea în aceleași condiții) la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective.

Totodată, s-a tăcut distincția între magistrații cărora prin hotărâri judecătorești irevocabile li s-au acordat creșterile salariale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 și pentru care s-a stabilit valoarea de referință sectorială prevăzută în anexa acestei ordonanțe și ceilalți magistrați care fie nu au obținut astfel de titluri executorii, fie le-au obținut, însă valoarea de referință sectorială majorată a fost plătită până la intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009.

În acest sens, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009, ordonatorul de credite a stabilit prin Decizia nr. 44/10.05.2010 că începând cu data de 01.04.2010, la stabilirea indemnizației de încadrare se va lua în considerare valoarea de referință sectorială de 291,98 lei, astfel cum este prevăzută de OUG nr. 27/2006 și indexată de O.G. nr. 13/2008.

Decizia nr. 44/10.05.2010 a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii constituie un act administrativ care își produce toate efectele în condițiile în care a intrat în circuitul civil și beneficiază

de prezumțiile de legalitate, autenticitate și veridicitate, nefiind contestată de reclamant.

Referitor la creșterile salariale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, practica judiciară a fost neunitară în ceea ce privește soluționarea cauzelor având ca obiect cererile magistraților privind acordarea creșterilor salariale prevăzute de art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 10/2007. Prin urmare, până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a Deciziei nr. 25/14.11.2011, au existat magistrați care au beneficiat de creșterile salariale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 în baza unor hotărâri judecătorești definitive.

Pentru unificarea practicii judiciare, referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce urmau a se acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit Anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică și în concret cu privire la posibilitatea magistraților de a beneficia de creșterile salariale prevăzute în art. 1 din actul normativ inițial menționat, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 25/14.11.2011.

Prin această decizie cu caracter obligatoriu s-a statuat că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit

anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică se interpretează în sensul că nu se aplică și magistraților, având în vedere că aceștia nu figurează în enumerarea personalului contractual din sectorul bugetar prevăzută de art. 1 din acest act normativ. Prin urmare, majorarea indemnizației de încadrare brută lunară prin raportare la valoarea de referință sectorială de 347,10 lei nu s-a putut acorda decât până la intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009 și numai acelor magistrați cărora li s-au recunoscut prin hotărâri judecătorești pronunțate în contradictoriu cu Consiliul Superior al Magistraturii creșterile salariale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007.

d) Revenind la prevederile art. 3¹ alin. (1) din OUG nr. 57/2015, introduse prin OUG nr. 20/2016, se arată că acestea nu puteau constitui, în sine, un temei legal suficient și o bază juridică solidă pentru acordarea creșterilor salariale (indexărilor) prevăzute de O.G. nr. 10/2007 și altor persoane decât acelor care au câștigat aceste drepturi prin hotărâri judecătorești definitive.

În ceea ce-l privește pe reclamant, acesta a fost detașat în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, începând cu data de 01.09.2016, de la data de 31.08.2016 intrând în vigoare O.U.G nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea O.U.G nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale.

În raport de prevederile art. 3¹ alin. (1)², pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective s-a stipulat că se vor

lua în considerare drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, fără luarea în calcul drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

De altfel, chiar în expunerea de motive a O.U.G nr. 43/2016 s-a menționat că la determinarea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective se iau în considerare doar drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, tară a putea pretinde. *În lipsa unor dispoziții legale*, alte drepturi, hotărârile judecătorești producând efecte relative, *inter partes*.

Având în vedere aceste modificări legislative, ca urmare a intrării în vigoare a O.U.G nr. 43/2016, dar și faptul că sentința civilă nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă, nu a fost pronunțată în contradictoriu cu CSM, apreciază că, în mod judicios au fost stabilite drepturile salariale convenite reclamantului, prin Dispoziția nr. 178 din 28.09.2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de ordonator principal de credite. Contrar susținerilor reclamantului, ordonatorul de credite a făcut o corectă aplicare a prevederilor O.U.G nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea O.U.G nr. 57/2015.

e) Sub aspectul stabilirii coeficientului de multiplicare 19,000, prevăzut în Anexa A. pct. 13 din OUG nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările ulterioare, cu începere din data de 01.09.2016, s-a arătat că art. 8 alin. (1) din OUG nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, înainte de a fi abrogat prin Legea nr.330/2009.

prevedea că: *“Personalul asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și personalul de specialitate juridică din cadrul Școlii Naționale de Grefieri se salarizează în raport cu vechimea în magistratură sau, după caz, în specialitate, potrivit prevederilor lit. B din anexă”.*

În Anexa B a actului normativ menționat se regăsește la pct. 13 categoria personalului de instruire de specialitate din cadrul Școlii Naționale de Grefieri căreia i se aplică coeficientul de multiplicare prevăzut în Anexa A nr. crt. 13, 19, 24, 28 - 31.

La pct. 13 din Anexa A se regăsește funcția de procuror cu grad de parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, coeficientul de multiplicare fiind 19.000; la pct. 19 se regăsește funcția de judecător cu grad de curte de apel / procuror cu grad de parchet de pe lângă curtea de apel, coeficientul de multiplicare fiind 17.000. la pct. 24 se regăsește funcția de judecător cu grad de tribunal / procuror cu grad de parchet de pe lângă tribunal, iar la pct. 28-31 se regăsește funcția de judecător cu grad de judecătorie / procuror cu grad de parchet de pe lângă judecătorie, coeficientul de multiplicare variind de la 13.5 până la 17,000, în funcție de vechimea în magistratură sau, după caz, în specialitate. Așadar, se observă că pentru toți coeficienții de multiplicare de la pct. 19, 24, 28-31 din Anexa A la OUG nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările ulterioare, legiuitorul a prevăzut expres atât funcția de judecător, cât și pe cea de procuror, în timp ce la pct. 13 din aceeași anexă, regăsim numai funcția de procuror.

Față de cele arătate anterior, se constată că doar procurorii detașați ca personal de instruire în cadrul Școlii Naționale de Grefieri pot beneficia de o

salarizare prin raportare la coeficientul de multiplicare 19.000. Indemnizația de încadrare a judecătorilor/procurorilor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri se stabilește, în prezent, în raport cu vechimea în magistratură pe care judecătorul/procurorul detașat o are la data detașării sau o împlinește ulterior.

Trimiterea pe care pct. 13 din Anexa B o face la pct. 13, 19, 24, 28 -31 din Anexa A se interpretează în sensul că drepturile salariale se stabilesc în mod corespunzător funcției și vechimii în magistratură/specialitate.

Așadar, raportat la funcția avută de fiecare persoană în parte, în ceea ce-i privește pe procurori, care pot dobândi gradul profesional de procuror al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, coeficientul maxim în funcție de vechime este 19,000 în timp ce, pentru judecători, care pot dobândi maxim gradul de judecător de curte de apel, coeficientul poate fi cel mult 17.000.

Este de precizat și faptul că în cadrul Școlii Naționale de Grefieri nu există personal asimilat judecătorilor și procurorilor. Din acest motiv, coeficientul de multiplicare maxim în funcție de care se poate calcula indemnizația de încadrare a judecătorilor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri este 17.000, corespunzător funcției de judecător cu grad de curte de apel (gradul maxim pe care îl poate dobândi un judecător). Nu există în cadrul acestei instituții judecători detașați a căror indemnizație de încadrare să se calculeze potrivit coeficientului de multiplicare 19,000.

Pe de altă parte, coeficientul de multiplicare maxim în funcție de care se calculează, în prezent, indemnizația de încadrare a procurorilor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, este 19.000, corespunzător funcției de procuror de Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (gradul maxim pe care îl poate dobândi un procuror).

Această interpretare a fost însușită de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din data de 22.09.2015, dar și de ordonatorul de credite, prin referatul nr. 53/10473/2015.

Precizăm de asemenea că 5 judecători detașați la Școala Națională de Grefieri, pe posturi de personal de instruire, aflați într-o situație similară domnului M.C.D., au acționat în judecată Consiliul Superior al Magistraturii solicitând emiterea unor dispoziții de salarizare cu aplicarea coeficientului 19.000.

Prin sentința civilă nr. 1234/12.04.2016 pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul nr. 883/46/2015, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată, cu motivarea că, din interpretarea sistematică a dispozițiilor OUG 27/2006, este evident că nu s-a avut în vedere ca aplicarea pct. 13 să profite în egală măsură judecătorilor, fiind cert că legiuitorul s-a referit la acest punct doar la salarizarea procurorilor detașați la Școala Națională de Grefieri.

În drept, au fost invocate prevederile art. 205-208 din Codul de procedură civilă, republicat, și toate dispozițiile legale la care am tăcut referire în cuprinsul întâmpinării.

Reclamantul **M.C.D.** a formulat **răspuns la întâmpinare**, prin care a solicitat înlăturarea apărărilor pârâtului.

Pârâtul **Consiliul Superior al Magistraturii** a depus la termenul din 24.02.2017 note scrise, prin care a invocat **excepția lipsei de interes**, solicitând respingerea cererii, ca lipsită de interes, în ceea ce privește anularea Deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și a Dispoziției Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 178 din 28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești,

irevocabilă, în sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei, și ca neîntemeiată în ceea ce privește anularea deciziei și a dispoziției de salarizare menționate sub aspectul aplicării coeficientului de multiplicare 17.000 prevăzut în Anexa A pct. 19 din OUG nr. 27/2006.

În motivarea excepției, s-au arătat următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul M.C.D. a solicitat anularea Deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și a Dispoziției Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 178 din 28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă, în sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei. Reclamantul a solicitat totodată aplicarea coeficientului de multiplicare 19.000 prevăzut la Anexa A pct. 13 din OUG nr. 27/2006. cu începere de la data de 01.09.2016.

a) Prin Hotărârea nr. 873 din 23.08.2016 a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus detașarea reclamantului în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, pentru o perioadă de 1 an, începând cu data de 01.09.2016.

Urmare detașării acestuia în cadrul instituției susmenționate, prin Dispoziția nr. 178 din 28.09.2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate sa de ordonator principal de credite, i-au fost stabilite reclamantului drepturile salariale cuvenite ca personal de instruire propriu, cu normă întreagă în cadrul Departamentului relații

internaționale. Împotriva dispoziției secretarului general, reclamantul a formulat contestație, ce a fost respinsă ca neîntemeiată, fiindu-i comunicat acestuia un răspuns în acest sens la data de 09.11.2016.

Reclamantul solicită anularea dispoziției sus menționate, precum și a deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii (de fapt răspunsul comunicat la data de 09.11.2016). Ulterior, prin Dispoziția nr. 242 din 16.12.2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii au fost stabilite drepturile salariale ale reclamantului în funcție de o valoare de referință sectorială de 347,10 de lei, la care s-a adăugat procentul de 10% prevăzut de Legea nr. 293/2015, începând cu data detașării acestuia la Școala Națională de Grefieri și anume 01.09.2016. Prin Dispoziția nr. 4 din 11.01.2017 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, drepturile salariale ale reclamantului au fost stabilite în funcție de o valoare de referință sectorială de 405 lei, începând cu data de 01.10.2016.

La emiterea dispozițiilor sus menționate s-au avut în vedere considerentele Deciziei nr. 794/15.12.2016, prin care Curtea Constituțională a arătat că până la adoptarea soluției legislative corespunzătoare hotărârii de admitere a excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 147 alin. (4) din Constituție, din momentul publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, instituțiile și autoritățile publice urmează să aplice în mod direct prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 16, art. 124 și art. 126, în privința stabilirii „*nivelului maxim pentru fiecare funcție, grad /treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz*” al salariului de bază /indemnizației de încadrare, astfel cum a fost constatat prin decizie.

Totodată, Consiliul a ținut cont de valoarea de referință sectorială de 347.10

lei, aflată în plată pentru o parte din personalul instituției în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile, valoare recunoscută și de ceilalți ordonatori principali de credite, Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens, s-a făcut trimitere la Ordinul Ministrului Justiției nr. 4680/C/21.12.2016, potrivit căruia drepturile salariale ale judecătorilor au fost stabilite, începând cu data de 1 august 2016, în funcție de o valoare de referință sectorială de 381,823 lei, rezultată din majorarea valorii de referință sectorială de 347 lei cu un procent de 10%, prevăzut de Legea nr. 293/2015.

În mod corect, pârâtul a procedat la stabilirea drepturilor salariale pentru personalul din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și al instituțiilor aflate în coordonare, prin raportare la o valoare de referință sectorială de 347.10 lei, majorată cu 10%, începând cu data de 1 august 2016, iar pentru reclamant de la data de 01.09.2016 (data detașării sale la Școala Națională de Grefieri), având în vedere că Decizia Curții Constituționale vizează dispozițiile art. 3 indice 1 alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum aceasta a fost modificată prin O.U.G nr. 20/2016 și OUG nr. 43/2016, dispoziții care prevăd egalizarea salariilor în cadrul aceleiași familii ocupaționale. Începând cu data menționată. În ceea ce privește valoarea de referință sectorială în cuantum de 405 lei, aceasta este aplicabilă pentru familia ocupațională justiție doar începând cu data de 01.10.2016, astfel cum reiese din Ordinul nr. 350/28.11.2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Având în vedere cele mai sus expuse, în prezent reclamantul nu mai justifică un interes în cererea sa de anulare a dispozițiilor atacate în cauza pendinte, acesta beneficiind începând cu data detașării sale la Școala Națională de

Grefieri (01.09.2016), de drepturi salariale stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 347,10 lei, la care s-a adăugat procentul de 10% prevăzut de Legea nr. 293/2015 și începând cu data de 01.10.2016, de drepturi salariale stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 405 lei, scopul urmărit de acesta prin cererea de chemare în judecată, fiind astfel atins.

Interesul reprezintă o condiție de exercițiu a acțiunii civile și constă în folosul practic urmărit de cel care declanșează acțiunea judiciară. Interesul trebuie să existe atât la momentul depunerii cererii, cât și pe toată durata de soluționare a acesteia. În considerarea aspectelor prezentate, actualmente, reclamantul nu mai justifică un interes în susținerea cererii de anulare a Deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și a Dispoziției Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 178 din 28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă, în sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei, întrucât nu mai face dovada existenței unui folos practic urmărit.

b) În ceea ce privește cererea de anulare a actelor administrative atacate în cauza pendinte sub aspectul aplicării coeficientului de multiplicare 17.000 prevăzut la Anexa A pct. 19 din OUG nr. 27/2006 și acordarea coeficientului de multiplicare 19,00 prevăzut la Anexa A pct. 13 din OUG nr. 27/2006, a arătat că își menține în totalitate apărările expuse prin întâmpinarea depusă la dosarul cauzei.

Reclamantul M.C.D. a depus concluzii scrise, prin care a arătat că solicită

anularea deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și anularea dispoziției nr. 178/28.09.2016 a Secretarului General al Consiliului Superior al Magistraturii și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000, prevăzut în Anexa A pct. 13 din OUG 27/2006, cu începere din data de 01.09.2016, pentru reclamant.

La data de 08.06.2016 a fost adoptată OUG nr.20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prin care s-a tăcut un pas mai departe în direcția înlăturării discriminărilor salariale neobiective existente în cadrul instituțiilor bugetare.

Astfel, prin introducerea art. 3¹ alin. (1) în conținutul OUG nr. 57/2015, legiuitorul delegat a exprimat încă o dată și mai clar voința sa de înlăturare a discriminărilor salariale neobiective, pe care a exhibit-o anterior prin Legea nr. 71/2015 pentru aprobarea OUG nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015.

Potrivit art. 3¹ alin. (1), introdus în OUG nr.57/2015 de OUG nr.20/2016, *personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel stabilit la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.*

Claritatea voinței legiuitorului delegat derivă și din preambulul OUG nr.20/2016, care, la un anumit aliniat, recunoaște existența în sectorul public a unei serii de disfuncționalități, cum ar fi niveluri diferite de salarizare pentru persoane exercitând

aceleași funcție și aceleași atribuții, în cadrul aceleiași instituții ori în instituții de același fel din cadrul unui sector, disfuncționalități pe care actul normativ în discuție își propune tocmai să le înlăture.

După adoptarea OUG nr.20/2016, Procurorul general al României a dispus ca valoarea de referință sectorială, care stă la baza calculului indemnizației magistraților (judecători și procurori, deopotrivă), să fie majorată cu un anumit procent în ceea ce-i privește pe magistrații procurori, astfel încât să se ajungă la valoarea maximă existentă în cadrul Ministerului Public.

Pe de o parte, acest ordin al Procurorului general a constituit punctul de plecare al unor discuții referitoare la discriminarea între salarizarea care se acordă procurorilor și cea care se acordă judecătorilor, în situații în care aceștia își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu relevanță pentru calculul nivelului indemnizației cu titlu de salariu (pregătire profesională, grad profesional, vechime în profesie etc.).

Pe de altă parte, ordinul în discuție a determinat Guvernul României să adopte OUG nr. 43/2016, în încercarea de a restrânge aria cauzelor de discriminare care trebuie înlăturate la actele normative, excluzând hotărârile judecătorești.

Dispozițiile acestei din urmă ordonanțe, deși au fost, în mod indirect, constatate ca nefiind constituționale în ceea ce privește excluderea hotărârilor judecătorești din aria cauzelor din care derivă discriminările salariale, *a adus o lămurire care este pertinentă și concludentă pentru prezentul demers judiciar*, și anume, a arătat, în mod expres, că actele normative care încearcă să înlătore discriminările neobiective de natură salarială au un efect direct, fără a fi nevoie ca actele normative (cum sunt anexele OUG nr.27/2006, invocate de reclamant ca izvor al discrepanțelor salariale) din

care derivă discriminarea să fie abrogate, modificate ori afectate de vreo altă cauză de ineficacitate.

Cu alte cuvinte, din dispozițiile OUG nr.43/2016 rezultă expres că prevederile art. 5 alin. 1¹ din OUG nr.83/2014, cu modificările din Legea de aprobare nr. 71/2015, precum și cele similare din art. 3¹ alin. (1), introdus în OUG 57/2015 de OUG nr.20/2016, constituie temei normativ de înlăturare a discriminărilor salariale neobiective existente între persoane plătite *din fonduri publice și care își desfășoară activitatea în aceleași condiții*.

Faptul că OUG nr. 83/2014 a prevăzut tocmai soluția legislativă a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim este confirmat și de cele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 794/2016, la par. 21.

Revenind la discuțiile referitoare la discrepanțele salariale dintre procurorii și judecătorii care își desfășoară activitatea în aceleași condiții de studii, grad profesional și vechime în funcție, însuși intimatul-pârât Consiliul Superior al Magistraturii a exprimat, în repetate rânduri, puncte de vedere potrivit cărora o discriminare de natură salarială între cele două categorii de magistrați nu se justifică.

În acest sens exemplifică cu:

- Hotărârea nr. 1020/23.08.2016 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care se recomandă ordonatorilor de credite ca în interpretarea dispozițiilor legale referitoare la salarizare să aibă în vedere principiul de drept menționat în expunerea de motive din OUG nr. 20/2016 și în dispozițiile art. 3 ind. 1 din OUG nr. 57/2015, așa cum a fost modificată și completată prin OUG nr. 20/2016, în sensul eliminării discrepanțelor salariale existente în sistemul judiciar, astfel încât personalul care beneficiază de aceleași condiții să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de

bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității în care își desfășoară activitatea;

- punctul de vedere adoptat în ședința Plenului consiliului Superior al Magistraturii din 12.01.2017, potrivit căruia, între altele, *inechitățile rezultate ca urmare a adoptării și interpretării neunitare a legilor de salarizare trebuie înlăturate, în acord cu decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15.12.2016, astfel încât cei care fac parte din sistemul judiciar să fie salarizați avându-se în vedere o valoare de referință sectorială unică;*

- punctul de vedere adoptat în ședința Plenului consiliului Superior al Magistraturii din 17.01.2017, potrivit căruia se recomandă ordonatorilor de credite, în raport de Decizia nr.794/15.12.2016 a Curții Constituționale, ca în cadrul aceleiași categorii profesionale și familiale ocupaționale să nu existe o salarizare diferită, raportată la mai multe valori sectoriale, valoarea de referință sectorială fiind o constantă, astfel că, diferențele de salarizare în cadrul familiei ocupaționale „Justiție” trebuie să rezulte exclusiv din coeficienții de multiplicare specifici fiecărei funcții și grad, care se aplică valorii de referință sectorială maximă, aflată în plată, de 405 lei, la care se adaugă majorarea de 10% prevăzută de Legea nr. 293/2015;

- Hotărârea nr. 64/19.01.2017 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-a acordat avizului conform pentru proiectul de buget pentru anul 2017 al Ministerului Justiției, doar în condițiile includerii sumelor necesare pentru calculul salariilor din cadrul întregii familii ocupaționale „Justiție” raportat la valoarea de referință maximă, aflată în plată, de 405 lei, la care se adaugă majorarea de 10% prevăzută de Legea nr. 293/2015, precum și a sumelor ce reprezintă diferențele salariale începând cu data de 01.08.2016.

Discuțiile referitoare la discrepanțele salariale existente între judecători și procurori au dus și la pronunțarea Deciziei nr. 794/2016 a Curții Constituționale, care în considerente (ce se impun cu aceeași valoare ca și dispozitivul, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate) face în mod repetat referire la necesitatea ca între magistrații (judecători și procurori) să nu existe diferențe nejustificate de salarizare, astfel:

- în par. 29, Curtea menționează că, din moment ce situația juridică a personalului bugetar de același grad, gradație, vechime în funcție sau în specialitate și aceleași studii, este identică, atunci și *tratamentul juridic aplicabil - salariul de bază/indemnizația de încadrare - trebuie să fie același, nefiind permis, spre exemplu, ca magistrați de același grad, gradație, vechime în funcție sau în specialitate și aceleași studii, să aibă indemnizații de încadrare diferite;*

- în par. 30, Curtea arată și ea că din Preambulul OUG nr. 20/2016 transpare în mod clar voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ, *anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportate la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente;*

- la par. 34 Curtea arată că *nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, care trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile/definitive, urmează să se stabilească prin raportare la aceeași funcție, grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceleași condiții de studii, din cadrul întregii categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.*

- la par. 21, Curtea arată că, de altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, prin art.1 alin.(5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr.71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim.

Concluzionând, dacă din toate actele normative, din decizia Curții Constituționale și din actele ce emană de la însuși părâtul, mai sus arătate, rezultă o preocupare deosebită în a înlătura orice discriminare salarială nejustificată care ar putea exista în cadrul familiei ocupaționale "Justiție" între judecătorii și procurorii care îndeplinesc aceleași condiții de studii, grad profesional, vechie, chiar dacă aceștia își desfășoară activitatea în instanțe, respectiv parchete, *cu atât mai mult* ar trebui să se admită că nu este justificată o discriminare salarială între judecători și procurori care îndeplinesc aceeași funcție de formator, realizând același gen de activitate didactică, în cadrul aceleiași instituții publice - Școala Națională de Grefieri -, având aceiași vechime în magistratură și aceeași vechime în muncă.

2. În ceea ce privește valoarea sectorială de referință, a arătat că paratul a pus în executare de bună voie plata acesteia începând cu data de 01.09.2016.

La termenul din 24.02.2017, Curtea a rămas în pronunțare pe excepția lipsei de interes și pe fondul cauzei.

Asupra excepției lipsei de interes, invocată de părât, Curtea constată următoarele:

Prin cererea de față, reclamantul a solicitat în contradictoriu *anularea deciziei* Președintelui CSM nr. 17527/08.11.2016 și *anularea dispoziției nr. 178/28.09.2016 a Secretarului General al Consiliului*

Superior al Magistraturii și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă în sensul aplicării și a coeficienților de mărire de 5%, 2% și 11 % și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei așa cum a fost calculată prin Decizia nr. 178 /28.09.2016, în sensul aplicării calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei.

Ulterior, prin Dispoziția nr. 242 din 16.12.2016 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii au fost stabilite drepturile salariale ale reclamantului în funcție de o valoare de referință sectorială de 347,10 de lei, la care s-a adăugat procentul de 10% prevăzut de Legea nr. 293/2015, începând cu data detașării acestuia la Școala Națională de Grefieri și anume 01.09.2016.

Prin Dispoziția nr. 4 din 11.01.2017 a Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii, drepturile salariale ale reclamantului au fost stabilite în funcție de o valoare de referință sectorială de 405 lei începând cu data de 01.10.2016.

La emiterea dispozițiilor sus menționate s-au avut în vedere considerentele deciziei nr. 794/15.12.2016, prin care Curtea Constituțională a arătat că până la adoptarea soluției legislative corespunzătoare hotărârii de admitere a excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 147 alin. (4) din Constituție, din momentul publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, instituțiile și autoritățile publice urmează să aplice în mod direct prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 16, art. 124 și art. 126, în privința stabilirii „*nivelului maxim pentru fiecare funcție, grad /treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz*” al salariului de

bază /indemnizației de încadrare, astfel cum a fost constatat prin decizie.

Totodată, Consiliul a ținut cont de valoarea de referință sectorială de 347.10 lei, aflată în plată pentru o parte din personalul instituției în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile, valoare recunoscută și de ceilalți ordonatori principali de credite, Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens, s-a făcut trimitere la Ordinul Ministrului Justiției nr. 4680/C/21.12.2016, potrivit căruia drepturile salariale ale judecătorilor au fost stabilite, începând cu data de 1 august 2016. În funcție de o valoare de referință sectorială de 381,823 lei, rezultată din majorarea valorii de referință sectorială de 347 lei cu un procent de 10%, prevăzut de Legea nr. 293/2015.

În mod corect, pârâtul a procedat la stabilirea drepturilor salariale pentru personalul din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și al instituțiilor aflate în coordonare, prin raportare la o valoare de referință sectorială de 347.10 lei, majorată cu 10%, începând cu data de 1 august 2016, iar pentru reclamant de la data de 01.09.2016 (data detașării sale la Școala Națională de Grefieri), având în vedere că Decizia Curții Constituționale vizează dispozițiile art. 3 indice 1 alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015. astfel cum aceasta a fost modificată prin O.U.G nr. 20/2016 și OUG nr. 43/2016, dispoziții care prevăd egalizarea salariilor în cadrul aceleiași familii ocupaționale, începând cu data menționată. În ceea ce privește valoarea de referință sectorială în cuantum de 405 lei, aceasta este aplicabilă pentru familia ocupațională justiție doar începând cu data de 01.10.2016. astfel cum reiese din Ordinul nr. 350/28.11.2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Având în vedere cele mai sus expuse, în prezent reclamantul nu mai justifică un

interes în cererea sa de anulare a dispozițiilor atacate în cauza pendinte, acesta beneficiind începând cu data detașării sale la Școala Națională de Grefieri (01.09.2016), de drepturi salariale stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 347,10 lei, la care s-a adăugat procentul de 10% prevăzut de Legea nr. 293/2015 și Începând cu data de 01.10.2016, de drepturi salariale stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 405 lei, scopul urmărit de acesta prin cererea de chemare în judecată, fiind astfel atins.

Interesul reprezintă o condiție de exercițiu a acțiunii civile și constă în folosul practic urmărit de cel care declanșează acțiunea judiciară. Interesul trebuie să existe atât la momentul depunerii cererii, cât și pe toată durata de soluționare a acesteia. În considerarea aspectelor prezentate, actualmente, reclamantul nu mai justifică un interes în susținerea cererii de anulare a Deciziei Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii comunicată la data de 09.11.2016 și a Dispoziției Secretarului general al Consiliului Superior al Magistraturii nr. 178 din 28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/22.10.2008 a Curții de Apel Pitești, irevocabilă, în sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11% și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei, întrucât nu mai face dovada existenței unui folos practic urmărit.

Ca urmare, Curtea va admite excepția lipsei de interes, invocată de **pârât și va respinge** ca lipsite de interes capetele de cerere formulate de **reclamant** privind anularea Deciziei Președintelui CSM nr. 17527/ 08.11.2016 și a Dispoziției Secretarului General al CSM nr. 178/28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin

aplicarea dispozițiilor sentinței civile nr. 121/F-CM/ 22.10.2008 a Curții de Apel Pitești în sensul aplicării coeficienților de multiplicare de 5%, 2% și 11 % și calculării unei valori sectoriale corespunzătoare de 347,1 lei și nu de 298 lei.

În ceea ce privește fondul cauzei, respectiv capetele de cerere privind anularea Deciziei Președintelui CSM nr. 17527/08.11.2016 și a Dispoziției Secretarului General al CSM nr. 178/28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000 prevăzut în Anexa A pct. 13 din Ordonanța de Urgență nr. 27/2006, cu începere de la data de 1.09.2016, analizând motivele invocate de reclamant, apărările pârâtului și înscrisurile de la dosar, Curtea constată următoarele:

Curtea constată că cererea de chemare în judecată a reclamantului se circumscrie solicitării de stabilire a drepturilor salariale la prin aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000, prevăzut în Anexa A pct. 13 din OUG nr.27/2006.

Se reține, în primul rând, că acesta are calitatea de personal de instruire în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, fiind detașat la această instituție din cadrul instanțelor judecătorești, unde a îndeplinit funcția de judecător.

Prin **Dispoziția Secretarului General al CSM nr. 178/28.09.2016**, în calitate de ordonator principal de credite pentru personalul de instruire din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, a stabilit salariul reclamantului în funcție de coeficientul de multiplicare 17,000, prevăzut în Anexa A pct. 19 din OUG nr.27/2006.

Această dispoziție a fost contestată de reclamant în procedura prealabilă administrativă, iar contestația formulată a fost respinsă prin **Decizia Președintelui CSM nr. 17527/08.11.2016**.

Curtea constată că potrivit art. 8 alin.(1) din OUG nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările ulterioare: "*personalul asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și personalul de specialitate juridică din cadrul Școlii Naționale de Grefieri se salarizează în raport cu vechimea în magistratură sau, după caz, în specialitate, potrivit prevederilor lit. B din anexă*".

Verificând anexa B pct. 13 din OUG nr.27/2006, se observă că legiuitorul a stabilit coeficienții de multiplicare pentru personalul de instruire de specialitate juridică din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, care se determină prin raportare la punctele 13, 19, 24, 28-31, corespunzător vechimii în magistratură.

La pct. 13 din Anexa A se stabilește că pentru funcția de procuror cu grad de parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, coeficientul de multiplicare este de 19, la pct. 19 s-a stabilit că pentru funcția de judecător cu grad de curte de apel/procuror cu grad de parchet de pe lângă curtea de apel, coeficientul de multiplicare este 17. Totodată, la pct. 24 este reglementată funcția de judecător cu grad de tribunal/procuror cu grad de parchet de pe lângă tribunal, iar la pct. 28-31 funcția de judecător cu grad de judecătorie /procuror cu grad de parchet de pe lângă judecătorie, coeficientul de multiplicare variind de la 13,5 până la 7, în funcție de vechimea în magistratură sau, după caz, în specialitate.

Așadar, se observă că pentru toți coeficienții de multiplicare de la pct. 19, 24, 28-31 din Anexa A la OUG nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, cu modificările ulterioare, legiuitorul a prevăzut expres atât funcția de judecător,

cât și pe cea de procuror, în timp ce la pct. 13 din aceeași anexă, regăsim numai funcția de procuror.

Reclamantul susține că este îndreptățit să fie salarizat prin raportare la pct. 13 din Anexa menționată, respectiv cu coeficientul de ierarhizare 19, construindu-și argumentația pe încălcarea principiului nediscriminării în salarizarea personalului care îndeplinește aceleași atribuții în cadrul aceleiași instituții.

Însă, Curtea constată că din interpretarea sistematică a textului de lege supus discuției, este evident că nu s-a avut în vedere ca aplicarea pct. 13 să profite în egală măsură și judecătorilor, fiind cert că legiuitorul s-a referit la acest punct doar la salarizarea procurorilor detașați la Școala Națională de Grefieri.

Pe de altă parte, nu pot fi primite nici susținerile pârâtului, care arată că indemnizația de încadrare a judecătorilor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri este 17,000, potrivit coeficientul de multiplicare maxim corespunzător funcției de judecător cu grad de curte de apel (gradul maxim pe care îl poate dobândi un judecător).

În acest sens, Curtea constată că textul de lege reprezintă o carență legislativă, care creează în mod evident o discriminare între categoriile de personal detașat în cadrul Școlii de Grefieri și anume între judecători și procurori.

Pe de altă parte, situația de inechitate statuată la nivel legislativ, între magistrați aflați în aceeași situație, respectiv cu aceleași atribuții, au salarii diferite, nu poate fi îndreptată de instanță, prin atribuțiile sale de interpret al actului normativ, ci doar de legiuitor, alta fiind calea pe care reclamantii trebuie să o urmeze pentru satisfacerea intereselor lor legitime.

Acest aspect a fost statuat și de Curtea Constituțională prin Deciziile nr. 818, 819,

820 și 821 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin care s-a constatat că prevederile art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, sunt neconstituționale, în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

Așadar, instanța de judecată nu are competența să anuleze o dispoziție legală pe care o consideră discriminatorie și să instituie ea însăși o normă juridică nediscriminatorie sau să aplice dispoziții prevăzute în acte normative aplicabile altor subiecte de drept, în raport cu care persoana care s-a adresat instanței se consideră discriminată.

În aceeași ordine de idei, Curtea nu va reține incidența în cauză a prevederilor art. OUG nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, întrucât modificarea legislativă nu se referă la situația de fapt ce rezultă din situația salarizării reclamantilor.

Astfel, potrivit art.1 alin. 5 ind. 1 din acest act normativ *“prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice, salarizat la același nivel, precum și personalul din cadrul Consiliului Concurenței și al Curții de Conturi, inclusiv personalul prevăzut la art. 5 din aceste instituții, care beneficiază de un*

quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, va fi salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleiași condiții.” (acest alineat a fost introdus prin Legea nr. 71/2015).

„Art.5 -(1) în anul 2015, pentru personalul nou-încadrat pe funcții, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, precum și pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte, salarizarea se face la nivelul de salarizare în plată pentru funcțiile similare din instituția/autoritatea publică în care acesta este încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.”

De aceea, Curtea constată că dispozițiile reparatorii prevăzute în cuprinsul art. 1 alin.5 indice 1 din OUG nr.83/2014 se aplică judecătorilor aflați în situația prevăzută de ipoteza normei legale, respectiv beneficiază de un quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, acesta fiind unicul înțeles al normei legale care se desprinde din interpretarea coroborată a prevederilor Legii nr.71/2015 cu cele ale OUG nr.83/2014 precum și din lucrările premergătoare adoptării Legii nr.71/2015, edificator fiind raportul comun din 17.03.2015 al Comisiei pentru muncă și protecție socială și, respectiv, al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci din cadrul Parlamentului României.

Prin urmare, textul de lege are în vedere doar diferențele salariale între judecătorii aflați în aceeași treaptă de vechime și gradație, diferențe rezultate din calculul diferit al vechimii în raport de fluctuațiile legislative intervenite, iar nu la

diferențele între categorii diferite de personal, respectiv judecători și procurori.

Aceeași interpretare se desprinde și din hotărârea din data de 30.06.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, care a dat o interpretare foarte clară a textelor de lege în baza cărora se realizează salarizarea judecătorilor, hotărând astfel:

“1.Situația judecătorilor, procurorilor și a personalului asimilat care au trecut într-o nouă tranșă de vechime în funcție/în muncă după data de 1 ianuarie 2011, pentru care indemnizația de încadrare este mai mică decât a acelor care au trecut în aceleiași tranșe, anterior datei 1 ianuarie 2011.

*Interpretarea: În acord și cu punctul de vedere exprimat de Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care corespunde cu interpretarea dată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, comunicată cu adresa nr. 3078/RP/20.05.2015, se impune acordarea, în temeiul art. 1 alin. 51 din OUG nr. 83/2015, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 71/2015, a **diferenței salariale rezultată din aplicarea de procente și aplicarea claselor de salarizare personalului care a trecut într-o nouă tranșă de vechime în muncă/în funcție ulterior datei de 1 ianuarie 2011.***

2. Modul de calcul al indemnizației în cazul promovării în funcție și al numirii în funcții de conducere a judecătorilor, procurorilor și a personalului de specialitate juridică asimilat. Interpretare: Procentele aferente vechimii în muncă și în funcție, avute la data promovării, trebuie incluse în indemnizația de încadrare brută lunară de la data de 31 decembrie 2009, chiar dacă respectiva vechime în muncă/în funcție a fost îndeplinită ulterior acestei date.

3. Sfera de aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. (1), alin. (1¹) și alin. (1²) din OUG nr. 83/2014, cu modificările și completările ulterioare. Interpretare: Textul vizează personalul nou-încadrat, personalul numit/încadrat chiar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015 (aflat în funcție la data intrării în vigoare a legii), deoarece legea nu distinge, precum și personalul promovât în funcții sau în grade/trepte.”

Cum ipoteza descrisă în textul de lege citat și în interpretarea acestuia oferită în hotărârea din data de 30.06.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, indicată chiar de reclamant în cuprinsul cererii de chemare în judecată, nu este incidentă situației

juridice a reclamantilor, care solicită să fie salariați la același nivel cu o categorie diferită de personal, Curtea constată că acțiunea acestora este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În concluzie, în temeiul art. 18 din Legea nr. 554/2004, au fost respinse ca neîntemeiate capetele de cerere privind anularea Deciziei Președintelui CSM nr. 17527/08.11.2016 și a Dispoziției Secretarului General al CSM nr. 178/28.09.2016 și emiterea unei noi decizii de stabilire a drepturilor salariale prin aplicarea coeficientului de multiplicare 19,000 prevăzut în Anexa A pct. 13 din Ordonanța de Urgență nr. 27/2006, cu începere de la data de 1.09.2016.

6. Lăsând la latitudinea Consiliului Superior al Magistraturii stabilirea, prin acte cu forță juridică infralegală, a unor elemente esențiale ale raportului de muncă și, implicit, ale statutului magistraților, legea imprimă un caracter relativ, nepermis, procedurii și cazurilor de încetare a detașării acestora. Aceste norme trebuie să respecte anumite exigențe de stabilitate, previzibilitate și claritate, iar emiterea unor acte administrative cu caracter normativ, de rang infralegal, în această materie, determină o stare de incertitudine juridică.

(Curtea Constituțională, Decizia nr. 588 din 21 septembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor)

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Oana Andrea Schmidt – Hăineală în Dosarul nr.1108/1/2017 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.2237D/2017.

2. La apelul nominal, răspunde, pentru autoarea excepției, avocat Alexandra Cionca, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsește cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, avocatul autoarei excepției de neconstituționalitate solicită admiterea acesteia, deoarece textul de lege criticat nu întrunește exigențele

constituționale ale art.1 alin.(5) cu privire la claritatea, precizia și previzibilitatea legii. Astfel, legea nu prevede condițiile încetării detașării magistraților, iar regulamentul emis de Consiliul Superior al Magistraturii nu conferă precizie legii. Așadar, se încalcă și normele de tehnică legislativă și se ajunge la aplicarea discreționară a legii, încălcându-se principiul securității juridice. Faptul că textul de lege criticat nu prevede condițiile încetării detașării magistraților are consecințe și asupra independenței justiției. Mai susține că textul de lege criticat contravine și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la principiul securității raporturilor juridice și la principiul încrederii legitime. De

asemenea, invocă Deciziile Curții Constituționale nr.637 din 13 octombrie 2015 și nr.244 din 19 aprilie 2016. În final, susține că, prin acțiunea sa arbitrară, Consiliul Superior al Magistraturii a încălcat principiul colaborării loiale între instituții. Depune concluzii scrise în sensul admiterii excepției.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât se critică modul de interpretare a legii. În subsidiar, pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, susținând, în esență, că normele de lege criticate, referitoare la detașare, sunt clare și previzibile.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 22 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr.1108/1/2017, **Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de contestatoarea Oana Andrea Schmidt – Hăineală într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.257 din 21 martie 2017, prin care a fost respinsă contestația împotriva Hotărârii Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr.51 din 3 februarie 2017, prin care s-a dispus încetarea detașării contestatoarei în cadrul Ministerului Justiției.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarea acesteia susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție

cuprinse în art.1 alin.(5), deoarece nu sunt predictibile și nu conțin referiri exprese la procedura de încetare a detașării magistratului. Dispozițiile art.58 din Legea nr.303/2004 reprezintă singurele prevederi cuprinse în legislația primară privind detașarea magistraților, textul de lege criticat prezentând o evidentă lacună legislativă privind încetarea detașării.

7. În același sens, autoarea excepției arată că reglementările cuprinse în art.9 din Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.193/2006, nu sunt de natură a conferi precizie și predictibilitate în aplicarea măsurilor privind încetarea detașării. Având în vedere că aceste prevederi sunt cuprinse în cadrul unor norme de legislație secundară, s-a realizat o ignorare a acestor prevederi, fiind speculată lacuna legislativă a dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004, text lipsit de predictibilitate, care determină o distorsionare a scopului legii și generează o încălcare a independenței magistraturii ca parte a independenței justiției. Astfel, dispozițiile art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 nu reprezintă o normă previzibilă, de natură a conferi o anume garanție contra atingerilor arbitrare ce i-ar putea fi aduse privind situația încetării detașării magistratului. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu alt principiu, dezvoltat în dreptul european, și anume principiul încrederii legitime. Autoarea invocă, în acest sens, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

8. În cazul detașării, principiile stabilității și independenței procurorilor consacrate de art.3 din Legea nr.303/

2004 impun stricta aplicare a dispozițiilor legale ce reglementează cariera magistraților, în vederea prevenirii oricăror impedimente în exercitarea activității acestora, precum și a oricărui fel de atingere aduse principiului independenței magistraturii. În mod evident, textul de lege criticat nu prevede decât aspecte legate de dispunerea detașării, nefiind o normă precisă și clară sub aspectul încetării detașării. Norma criticată nu oferă o garanție a respectării drepturilor constituționale împotriva arbitrarului, conducând la afectarea principiului securității juridice și previzibilității dreptului. De asemenea, neconstituționalitatea textului de lege criticat este de natură a intra în conflict cu principiile constituționale și legale privind stabilitatea și inamovibilitatea magistratului, sens în care este invocată Decizia Curții Constituționale nr.375 din 6 iulie 2005. Aplicarea discreționară a unui text de lege, vădit incomplet și lipsit de predictibilitate sub aspectul încetării detașării, reprezintă o ingerință și un atentat la independența și inamovibilitatea magistraților.

9. Critica de neconstituționalitate vizează exclusiv o lacună legislativă privind procedura de încetare a detașării magistratului, determinând un caracter imprevizibil textului criticat. Cu atât mai mult cu cât soluțiile de încetare a detașării sunt dispuse de către secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în lipsa unor dispoziții exprese, aprecierile sunt lăsate în zona arbitrarului. Interpretarea proprie, în lipsa unui text de lege clar și concis, este de natură să conducă la pronunțarea unor soluții diferite, care determină o eludare a prevederilor constituționale aplicabile. Așadar, dispozițiile art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 nu îndeplinesc exigențele de claritate, precizie și coerență ale dreptului sub aspectul procedurii de încetare a detașării, având un efect negativ imediat

asupra principiului securității juridice. Cu atât mai mult cu cât atât detașarea, cât și încetarea detașării produc efecte directe asupra carierei magistratului, aceste instituții trebuie clar definite, pentru a evita aplicarea discreționară și arbitrară. Cu atât mai mult cu cât principii constituționale, precum stabilitatea și inamovibilitatea magistraților sunt aplicabile direct, autoarea excepției consideră că lipsa de precizie a textului de lege criticat este de natură a permite crearea unei insecurități juridice sub aspectul soluțiilor pronunțate. O normă devine previzibilă în momentul în care conferă o anumită garanție împotriva atingerilor arbitrare săvârșite de către autoritățile publice. În acest sens, se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la accesibilitatea și previzibilitatea legii. Specularea dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004, text normativ lipsit de rigoare juridică sub aspectul procedurii aplicabile în cazul detașării, în special sub aspectul subiecților îndrituiți să solicite încetarea detașării sau atribuirea unei competențe din oficiu a Consiliului Superior al Magistraturii, generează incertitudine cu privire la aplicarea unitară a legii, împrejurare de natură să aducă atingere principiului securității juridice, principiu ce reclamă ca normele să fie clare, coerente și neechivoce, iar pentru a fi corect interpretate și aplicate, terminologia utilizată trebuie să fie certă și suficient de previzibilă. În acest sens, se invocă Deciziile Curții Constituționale nr.448 din 29 octombrie 2013 și nr.22 din 27 ianuarie 2004, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

10. În concluzie, autoarea excepției consideră că prevederile de lege criticate nu respectă dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție cu privire la calitatea legii, respectiv claritate, precizie și previzibilitate sub aspectul procedurii de încetare

a detașării, procedură cu implicații directe în ceea ce privește atât cariera magistratului, cât și garanțiile constituționale conferite privind inamovibilitatea și stabilitatea magistratului.

11. **Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, „fiind în deplin acord cu prevederile art.16 din Constituție, motivarea opiniei instanței nefiind necesară atunci când excepția a fost invocată de către una dintre părți”.

12. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile și notele scrise depuse la dosar de avocatul autoarei excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13

septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, având următorul conținut: „*Consiliul Superior al Magistraturii dispune detașarea judecătorilor și procurorilor, cu acordul scris al acestora, la alte instanțe sau parchete, la Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției sau la unitățile subordonate acestuia ori la alte autorități publice, în orice funcții, inclusiv cele de demnitate publică numite, la solicitarea acestor instituții, precum și la instituții ale Uniunii Europene sau organizații internaționale.*”

16. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art.1 alin.(5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, precum și principiului privind stabilitatea și inamovibilitatea magistratului, principiului securității raporturilor juridice, principiului încrederii legitime și principiului colaborării loiale între instituții.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că statutul judecătorilor și procurorilor este consacrat la nivel constituțional în art.125 („*Statutul judecătorilor*”) și în art.132 („*Statutul procurorilor*”), dispoziții care fac parte din titlul III „*Autoritățile publice*”, cap. VI „*Autoritatea judecătorească*”, secțiunea 1 „*Instanțele judecătorești*” (art. 124-130), secțiunea a 2-a „*Ministerul Public*” (art. 131 și 132) și secțiunea a 3-a „*Consiliul Superior al Magistraturii*” (art. 133 și 134). Potrivit art. 125 din Legea fundamentală, judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili; propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, iar funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior. Potrivit art. 132 din Constituție, procurorii

își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, iar funcția de procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

18. La nivel infraconstituțional, statutul magistraților este reglementat prin Legea nr.303/2004. Textul de lege criticat - art.58 alin.(1) - face parte din Titlul II: „*Cariera judecătorilor și procurorilor*”, Capitolul VI: „*Delegarea, detașarea și transferul*” din această lege și prevede condițiile detașării judecătorilor și procurorilor. Astfel, potrivit dispozițiilor de lege criticate, detașarea judecătorilor și procurorilor la alte instanțe sau parchete ori la alte autorități publice se dispune de Consiliul Superior al Magistraturii, cu acordul scris al judecătorului sau procurorului. Potrivit art.58 alin.(2) din aceeași lege, durata detașării este cuprinsă între 6 luni și 3 ani. Detașarea se prelungește o singură dată, pentru o durată de până la 3 ani, în condițiile prevăzute la alin. (1), iar, potrivit art.58 alin.(3), pe perioada detașării, judecătorii și procurorii își păstrează calitatea de judecător sau procuror și beneficiază de drepturile prevăzute de lege pentru personalul detașat. Perioada detașării constituie vechime în funcția de judecător sau procuror, potrivit art.58 alin.(4), iar, după încetarea detașării, judecătorul sau procurorul revine în funcția deținută anterior, potrivit art.58 alin.(5) din lege.

19. Așadar, Curtea observă că art.58 din Legea nr.303/2004 prevede condițiile detașării, procedura detașării, precum și drepturile judecătorului sau procurorului detașat, însă, referitor la încetarea detașării, Legea nr.303/2004 nu conține nicio prevedere. Art.9 din Regulamentul din 9 martie 2006 privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de

conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.193/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.329 din 12 aprilie 2006, modificat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 727 din 23 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.313 din 12 mai 2009, precizează cu claritate că „*Detașarea judecătorului sau a procurorului poate înceta anterior duratei pentru care a fost dispusă, prin hotărârea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, la cererea celui care a solicitat detașarea ori a judecătorului sau procurorului detașat*”.

20. Curtea reține că detașarea magistraților constă în schimbarea temporară a locului de muncă și reprezentă, astfel, o modificare a raportului de muncă al acestora, trebuind a fi făcută cu acordul judecătorului sau procurorului. În mod simetric, încetarea detașării înainte de expirarea duratei pentru care a fost dispusă trebuie să aibă loc la cererea judecătorului sau procurorului ori la cererea instituției la care este detașat.

21. Curtea a constatat, în jurisprudența sa, în mod constant, că statutul juridic al unei categorii de personal este reprezentat de dispozițiile de lege referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă în care se află respectiva categorie (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.315 din 25 aprilie 2016, par.19 sau Decizia nr. 244 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.469 din 23 iunie 2016, par.20).

22. Referitor la posibilitatea de a reglementa, prin acte cu caracter inferior legii, aspecte esențiale ce țin de statutul

unor categorii de personal, Curtea s-a mai pronunțat, de exemplu, cu privire la statutul polițistului. Astfel, Curtea a reținut că, având în vedere că polițistul este funcționar public civil, cu statut special, și că acesta este investit cu exercițiul autorității publice, statutul său juridic cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă, respectiv Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, raportul său de serviciu ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale. De aceea, aspectele esențiale ce vizează raporturile de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul polițistului, statut care este reglementat prin lege organică. (a se vedea în acest sens Decizia nr.392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.667 din 11 septembrie 2014, paragraful 17, Decizia nr.637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.906 din 8 decembrie 2015, paragraful 24, Decizia nr.172 din 24 martie 2016, precitată, par.17).

23. Ținând cont de această jurisprudență, Curtea constată că, *a fortiori*, în situația magistraților, al căror statut este consacrat la nivel constituțional în art.125 („Statutul judecătorilor”) și în art.132 („Statutul procurorilor”), elementele esențiale referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă al acestora trebuie reglementate prin lege, iar nu printr-un act cu forță inferioară acesteia. Astfel, atât condițiile detașării, cât și condițiile încetării acesteia trebuie prevăzute expres în statutul judecătorilor și procurorilor, și anume în Legea nr.303/2004.

24. Referitor la critica autoarei excepției de neconstituționalitate privind lipsa de previzibilitate a textului de lege criticat,

Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale referitoare la art.1 alin.(5) din Constituție, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr.1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

25. De asemenea, Curtea a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. Norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor

destinatariilor săi (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015).

26. Aplicând aceste considerente la speța de față, Curtea reține că textul de lege criticat – care reglementează condițiile detașării magistraților, printre care acordul scris al judecătorului sau procurorului - nu prevede, în mod simetric, și condițiile încetării detașării anterior duratei pentru care s-a dispus. Legea prevede expres durata detașării, care poate fi dispusă între 6 luni și 3 ani, cu posibilitatea prelungirii o singură dată pentru o durată de până la 3 ani. Însă, Legea nr.303/2004, care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, nu conține nicio prevedere referitoare la încetarea detașării înainte de expirarea duratei pentru care a fost dispusă de către Consiliul Superior al Magistraturii. Potrivit art.9 din regulamentul emis de Consiliul Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.193/2006, cu modificările și completările ulterioare, încetarea detașării judecătorilor și procurorilor înainte de expirarea duratei pentru care s-a dispus are loc, prin hotărârea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, la cererea celui care a solicitat detașarea ori a judecătorului sau procurorului detașat. Or, în cazul de față, lăsând la latitudinea Consiliului Superior al Magistraturii stabilirea, prin acte cu forță juridică infralegală, a unor elemente esențiale ale raportului de muncă al magistratului și, implicit, ale statutului acestuia, legea imprimă un caracter relativ, nepermis, procedurii și cazurilor de încetare a detașării magistraților. Aceste norme trebuie să respecte anumite exigențe de stabilitate, previzibilitate și claritate, iar emiterea unor acte administrative cu caracter normativ, de rang infralegal, în această materie, determină o stare de incertitudine juridică.

De altfel, așa cum reiese din actele depuse la dosarul instanței și care au fost transmise Curții Constituționale odată cu încheierea de sesizare, practica autorității care dispune detașarea și încetarea detașării judecătorilor și procurorilor, Consiliul Superior al Magistraturii, s-a schimbat în sensul posibilității încetării detașării unui magistrat, fără existența cererii acestuia sau a instituției care a solicitat detașarea.

27. Așadar, lipsa unui text expres în cuprinsul art.58 din Legea nr.303/2004 ce reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, care să prevadă condițiile încetării detașării anterior duratei pentru care s-a dispus, conduce la imprevizibilitatea textului de lege criticat și, astfel, la încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție, deoarece, de la caz la caz, în mod arbitrar, se poate decide cu privire la cariera magistratului, și anume la încetarea detașării judecătorului sau procurorului anterior duratei pentru care s-a dispus, în unele cazuri pe baza cererii judecătorului sau procurorului, iar în alte cazuri, fără a exista o astfel de cerere.

28. Pe fondul lacunei legislative evidențiate mai sus, Curtea mai reține că soluția legislativă prevăzută de art.58 din Legea nr.303/2004 contravine normelor de tehnică legislativă, de vreme ce, potrivit Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, actele normative date în executarea legilor se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă și, ca atare, trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, fără ca prin acestea să poată fi completată legea, astfel cum s-a procedat prin Regulamentul din 9 martie 2006, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.193/2006.

29. În concluzie, prevederile art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 încalcă dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție cu privire la calitatea legii, respectiv previzibilitate, sub aspectul condițiilor de încetare a detașării judecătorilor și procurorilor. Prin urmare, soluția legislativă care nu precizează condițiile încetării detașării judecătorilor sau procurorilor este neconstituțională.

30. Ca efect al prezentei decizii, în conformitate cu prevederile art.147 alin.(1) din Constituție, „Dispozițiile din legile [...] în vigoare, [...] constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.” Așadar, Curtea constată că dispozițiile art.147 alin.(1) din Constituție obligă legiuitorul să pună de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției în 45 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei decizii.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147

alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,
În numele legii,
Decide:

Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.58 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Oana Andrea Schmidt – Hăineală în Dosarul nr.1108/1/2017 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că soluția legislativă care nu precizează condițiile încetării detașării judecătorilor sau procurorilor este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 septembrie 2017.

7. În contextul practicii administrative, atât în ceea ce privește activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, cât și referitor la cea a Agenției Naționale de Integritate, activitatea didactică desfășurată în cadrul programelor de formare și perfecționare profesională a altor profesii juridice nu încalcă regimul juridic al incompatibilităților, ca urmare a deținerii simultane a calității de magistrat și de formator.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr.2356 din 22 iunie 2017, dosar nr. 1810/2/2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

1.1. Prin cererea formulată la data de 23.03.2015 reclamanta P.G., în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Integritate, a solicitat anularea Raportului

de evaluare nr. 8562/G/II/02.03.2015 și obligarea instituției publice pârâte la plata cheltuielilor de judecată.

Reclamanta a arătat că, în calitate de judecător la Curtea de Apel Constanța, a fost invitată pentru susținerea unui suport de curs - formare profesională la Consiliul

National de Soluționare a Contestațiilor, organism administrativ-jurisdicțional ce are în competență soluționarea contestațiilor formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică.

Reclamanta a apreciat că autoritatea pârâtă a interpretat greșit prevederile art.101 din Legea nr.161/2003.

1.2. Prin Sentința nr.2481 din 6 octombrie 2015, Curtea de Apel București – Secția a VIII a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea formulată de reclamanta P.G., în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Integritate, ca neîntemeiată.

2. Calea de atac exercitată

2.1. Împotriva Sentinței nr.2481 din 6 octombrie 2015, reclamanta P.G. a formulat recurs, întemeiat pe art. 488 alin.(1) pct.6 și 8 din Codul de procedură civilă.

Într-o primă critică, reclamanta a arătat că instanța de fond a făcut o greșită interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 și art. 101 din Legea nr. 161/2003.

Curtea de Apel a înlăturat susținerile privind legătura dintre noțiunea de funcție și contractul individual de muncă încheiat între angajat și angajator și a invocat dispozițiile art. 125 alin. (3) din Constituția României potrivit căreia funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, definiție preluată de art. 101 din Legea nr. 161/2003. În mod eronat instanța a reținut că legiuitorul a folosit noțiunea de funcție în sensul cel mai larg posibil, respectiv acela de activitate remunerată, indiferent de contextul în care aceasta este prestată.

Or, interpretarea instanței este nelegă, pentru că indiferent de contextul juridic în care se desfășoară – contract individual de muncă, ordin, decret etc. presupune o activitate organizată având caracter de continuitate.

În esență, s-a arătat că raportul efectuat de ANI nu este conform cu practica acestuia în materia incompatibilităților și că reclamanta nu a încălcat regimul juridic prevăzut de lege pentru judecători, deoarece a desfășurat o activitate didactică de formare profesională pentru consilierii de soluționare a contestațiilor în materia achizițiilor publice.

O a doua critică privește ignorarea de către instanță a scopului instituirii incompatibilităților care este acela al asigurării integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice, precum și prevenirea corupției, conform art. 8 din Legea nr. 176/2010.

În esență, s-a arătat că integritatea desfășurării activității de judecată nu poate fi afectată, deoarece instituția unde a fost desfășurată activitatea de formare este utilă pentru Consiliul de Soluționare a Contestațiilor.

Având în vedere minuta Comisiei nr. 1 a CSM din 2003, instanța trebuia să aibă în vedere că activitatea prestată de reclamantă face parte din categoria activităților de formare și perfecționare profesională a altor profesii juridice, desfășurată de o instituție cu activitate administrativ-jurisdicțională ce se încadrează în norma de excepție de la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004.

Astfel, chiar practica administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii confirmă caracterul de activitate didactică desfășurată de judecători în ceea ce privește formarea continuă în profesii juridice conexe justiției.

2.2. Procedura de examinare a recursului în completul de filtru

Raportul întocmit potrivit dispozițiilor art.493 alin.(2) și (3) din Codul de procedură civilă, republicat, a fost analizat în completul de filtru și comunicat părților în baza Încheierii de ședință din data de 14 decembrie 2016 potrivit art.493 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul de filtru, prin Încheierea de ședință din data de 9

februarie 2017, a admis în principiu recursul formulat și, potrivit prevederilor art.493 alin.(7) din Codul de procedură civilă, a fixat termen de judecată în ședința din data de 11 mai 2017, dispunând citarea părților.

2.3. Apărările formulate în cauză.

La data de 05.02.2016, a depus întâmpinare pârâta ANI, solicitând respingerea recursului, ca nefondat. În esență, s-a arătat că reclamanta a încălcat dispozițiile art. 125 alin. (3) din Constituție și art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004.

S-a invocat faptul că, deși, potrivit dispozițiilor O.G. nr.129/2000, formarea profesională a adulților este o activitate de interes general care face parte din sistemul național de educație și formare profesională, inspectorul de integritate a apreciat în mod corect starea de incompatibilitate.

Au fost invocate și dispozițiile art. 114 alin. (2) și art. 285 alin. (1) din Legea educației naționale nr.1/2011 pentru a se referi la activitatea didactică din învățământul superior, or în ceea ce o privește pe reclamantă, numai aceste funcții sunt permise pentru a nu încălca regimul incompatibilităților.

3. Soluția și considerentele Înaltei Curți asupra recursului, potrivit prevederilor art.496-499 din Codul de procedură civilă

Examinând sentința recurată, prin prisma criticilor formulate, în raport de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale aplicabile, Înalta Curte constată că recursul este fondat pentru considerentele ce urmează să fie expuse.

Motivele de recurs se subsumează dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 8 C.pr.civ., urmând să fie analizate din această perspectivă.

Este întemeiată critica reclamantei că activitatea desfășurată are caracter didactic și nu încălcă regimul incompatibilităților, raportat la practica Agenției

Naționale de Integritate și a Consiliului Superior al Magistraturii.

Analizând actele și lucrările dosarului rezultă că în cursul anului 2012 reclamanta P.G., judecător la Curtea de Apel Constanța, a încheiat, în calitate de formator, un contract civil cu SC Omniatest SRL, în calitate de beneficiar, având ca obiect elaborarea și susținerea suportului de curs de formare profesională în domeniul achizițiilor publice pentru consilierii din cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, activitate pentru care a fost remunerată cu suma de 1370 lei.

Din adresa nr. 34/25.10.2013 emisă de SC Omniatest Plus SRL și din adresa nr. 21312/28.10.2013 emisă de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor rezultă că reclamanta a desfășurat activitate didactică pentru consilierii de soluționare a contestațiilor în materia achizițiilor publice.

Din actul constitutiv al societății SC Omniatest Plus SRL rezultă că acesta este furnizor de formare profesională.

Pentru a soluționa litigiul și a stabili dacă a fost încălcat regimul incompatibilităților prevăzut de legislația în vigoare este esențial a se lămurii care este *natura juridică a activității desfășurate de reclamantă*, în funcție de practica administrativă, atât a Consiliului Superior al Magistraturii, cât și a Agenției Naționale de Integritate.

i. Practica administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii

Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 : “Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii. “

În derularea activității sale Consiliul Superior al Magistraturii a interpretat în

mod extensiv dispozițiile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, arătând că aceste dispoziții permit, alături de exercitarea funcțiilor din învățământul didactic universitar și activități de instruire care fac parte din activitatea de formare inițială și continuă la nivelul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, dar și în cadrul instituțiilor de formare aparținând unor alte categorii profesionale.

Ilustrativă în acest sens este *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1434/11.12.2014* prin care s-a reținut că activitatea de formator în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, precum și în cadrul Institutului Notarial Român nu generează o stare de incompatibilitate între funcția de judecător și aceea de formator.

De asemenea, prin *Hotărârea Plenului nr. 316/2010* privind interpretarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) și art. 11 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în ceea ce privește compatibilitatea funcției de judecător sau procuror cu aceea de lector în cadrul Institutului Diplomatic Român, Plenul a statuat că nu există incompatibilitate între funcția de judecător și aceea de lector în cadrul Institutului Diplomatic Român.

Prin *Hotărârea Plenului nr. 261/2008* s-a decis că este posibilă participarea în calitate de experți în cadrul programelor cu finanțare externă pentru justiție, a judecătorilor, procurorilor, grefierilor și a personalului de specialitate juridică asimilat magistraților.

În motivarea hotărârii s-a reținut că interpretarea *in extenso* a dispozițiilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 permite ca, pe lângă situațiile de excepție prevăzute de acest text de lege, se află și acele situații în care judecătorii participă ca experți în cadrul programelor cu finanțare pentru justiție.

Prin *Hotărârea Plenului nr. 1184 din 10 noiembrie 2015* s-a hotărât că funcția

de judecător este compatibilă cu calitatea de membru în cadrul Grupului de experți privind politica Uniunii Europene în materie penală.

S-a apreciat în motivarea hotărârii menționate că: „Așadar, judecătorii și procurorii pot exercita funcții didactice în învățământul superior, pot exercita funcții de instruire în cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, precum și în cadrul unor programe sau proiecte unde activitatea desfășurată nu diferă substanțial de activitatea prestată în cadrul INM sau al SNG.”

Așadar, în mod constant, s-a reținut de către CSM că activitatea didactică de formare și perfecționare desfășurată de judecători și procurori în instituțiile de pregătire profesională a altor profesii juridice, nu depășește cadrul legal instituit de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004.

ii. *Practica administrativă a Agenției Naționale de Integritate*

În cursul judecării cauzei a fost depus un raport al organului administrativ menționat, privind un alt judecător, aflat într-o situație similară cu cea a reclamantei (desfășurarea activității de lector, magistratul fiind selectat pentru organizarea de cursuri pentru funcționari publici prin furnizorul de formare profesională SC FDI Top Consult SRL).

În cuprinsul Raportului de evaluare nr. 21350/G/II/20.05.2016, inspectorul de integritate a reținut că: ”Nu au fost identificate elemente de încălcare a legislației privind regimul juridic al incompatibilităților ca urmare a deținerii simultane a calității de magistrat și a celei de lector în cadrul programului de formare profesională - Implementarea și aplicarea viitoarei Politici Agricole Comune. Prevenirea fraudei și a corupției în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene - organizat în cadrul proiectului UMP-CESAR – furnizarea serviciilor de consultanță pentru organizarea cursurilor de instruire a personalului APIA.”

iii. *Natura juridică a activității desfășurate de reclamanta P.G.*

Din adresa nr. 34/25.10.2013 emisă de SC Omniatest Plus SRL și din adresa nr. 21312/28.10.2013 emisă de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor rezultă că reclamanta a desfășurat activitate didactică pentru consilierii de soluționare a contestațiilor în materia achizițiilor publice care sunt funcționari publici, prin intermediul unui furnizor de formare profesională.

În speță, reclamanta a desfășurat activitate de formare profesională a membrilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în materia achizițiilor publice.

Potrivit dispozițiilor art. 27 alin. 1 din H.G. nr. 1037/2011: "(1) Membrii Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor au obligația formării profesionale continue. (2) Formarea profesională continuă trebuie să țină seama de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea și aprofundarea legislației achizițiilor publice și a domeniilor conexe, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene în domeniu. (3) Responsabilitatea pentru organizarea activității de formare profesională continuă revine președintelui Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în calitatea sa de conducător al instituției, precum și fiecărui membru, prin pregătire individuală."

Înființarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor a fost prevăzută de art. 257 din OUG 34/2006, ca organ administrativ-jurisdicțional pentru a soluționa contestații în materia achizițiilor publice. Activitatea acestui organism este menită să promoveze o calitate mai bună a soluționării litigiilor în materia achizițiilor publice, dar și să reducă volumul de activitate al instanțelor de judecată.

Trebuie subliniat că organismul menționat *nu are calitatea de parte în proces* în situația în care persoana interesată contestă în instanță hotărârea pronunțată de organul administrativ-jurisdicțional, astfel încât este respectat imperativul instituit de art. 8 din Legea nr. 176/2010, conform căruia scopul instituirii incompatibilităților este acela al asigurării integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice, precum și prevenirea corupției.

Așadar, activitatea desfășurată de reclamantă este aceea de formare profesională și nu diferă substanțial de activitatea prestată în cadrul INM sau al SNG, mai ales că aceste instituții utilizează, în mod frecvent, ca experți în formarea continuă judecători și procurori care sunt remunerați pentru activitatea prestată.

iv. *Motivul de nulitate ce afectează raportul întocmit de ANI pentru reclamantă*

Este neîndoielnic că regimul juridic al incompatibilităților pentru judecători și procurori este conturat prin dispozițiile art. 125 alin. (3) din Constituția României, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și art. 101 din Legea nr. 161/2003.

Aplicarea acestor dispoziții legale trebuie însă coroborată cu aplicarea art. 134 alin. (2) din Constituție, art. 44 din Legea nr. 317/2004, precum și art. 97 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, întrucât Consiliul Superior al Magistraturii este organul administrativ chemat să vegheze asupra carierei judecătorilor, având abilitarea legală de a statua asupra situațiilor ce constituie încălcări ale regimului incompatibilităților și interdicțiilor, ceea ce înseamnă că hotărârile pronunțate de acest organism capătă o semnificație importantă în analiza aspectelor deduse judecării.

Trebuie subliniat că în contextul practicii administrative, atât în ceea ce

privește activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, cât și referitor la cea a Agenției Naționale de Integritate, așa cum aceasta a fost ilustrată anterior, activitatea didactică desfășurată în cadrul programelor de formare și perfecționare profesională a altor profesii juridice nu încalcă regimul juridic al incompatibilităților, ca urmare a deținerii simultane a calității de magistrat și de formator.

Așa fiind, în mod eronat a reținut pârâta că, în speță, reclamanta P.G. a încălcat regimul incompatibilităților instituit de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și

procurorilor și art. 101 din Legea nr. 161/2003, iar Raportul de evaluare nr. 8562/G/II/02.03.2015 este lovit de nulitate, sub acest aspect criticile din recurs apărând ca întemeiate.

Față de aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 496 raportat la art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va dispune admiterea recursului, casarea sentinței recurate și, rejudecând cauza va admite acțiunea formulată de reclamanta P.G., va anula Raportul de evaluare 8562/G/II/2.03.2015 întocmit de autoritatea pârâtă.

8. Lipsa dezbaterii publice a proiectului de modificare a “legilor justiției” propus de Ministrul Justiției. Respectarea drepturilor minimale reglementate de art. 7 din Legea nr. 52/2003 reprezintă o obligație imperativă în sarcina autorităților publice și, implicit, o obligație esențială pentru o societate democratică. În mod corelativ, raportat la imperativul acestei obligații al administrației publice, dreptul corelativ al societății civile de a participa la acest proces decizional este un drept esențial, a cărui viciere face necesară și obligatorie intervenția instanței de contencios administrativ.

(Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal, Sentința nr. 171/2017 din 8 noiembrie 2017, dosar nr. 524/64/2017)

Deliberând asupra cauzei de față, constată:

Prin cererea înregistrată la această instanță la data de 25.09.2017 sub nr. 524/64/2017 astfel cum a fost precizată (filele 3-5, 14-15 vol. III) reclamanta Asociația „Alianța Pentru Combaterea Abuzurilor” a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța, în contradictoriu cu pârâatul Ministerul Justiției, să se dispună:

1. Obligarea pârâtului să nu trimită spre Guvern și/sau Parlament proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017), înainte de a supune acest proiect procedurilor de consultare/

dezbateri publice prevăzute de art. 7 din Legea nr.52/2003 (adică înainte de a publica proiectul respectiv pe site-ul M.J. cu cel puțin 30 de zile înainte de trimiterea din nou spre analiză și avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003; înainte de a definitiva Proiectul respectiv potrivit observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea 52/2003; înainte de a organiza o dezbateri publice având ca obiect Proiectul respectiv, la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003; înainte de a asigura accesul public, pe site-ul propriu al M.J., în 10 zile de la terminarea dezbaterii publice, la minuta dezbaterii publice, la recomandările scrise colectate, la versiunile îmbunătățite ale proiectului de

act normativ în diverse etape ale elaborării, la rapoartele de avizare, precum și la versiunea finală adoptată a actului normativ) și înainte de a retrimite acest proiect către Consiliul Superior al Magistraturii pentru o nouă avizare, până la pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond anexată prezentei cereri;

2. Obligarea pârâtului să publice pe site-ul Ministerului Justiției, anunțul referitor la elaborarea actului normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la CSM spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017) cu cel puțin 30 de zile înainte, de a-l trimite din nou spre analiză și avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională, până pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond;

3. Obligarea pârâtului să retrimite spre avizare proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la CSM spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017) numai după definitivare, potrivit observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003, până pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond;

4. Obligarea pârâtului să organizeze o dezbateră publică având ca obiect proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la CSM spre avizare prin adresa

cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017), la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003 și să înscrie asociația la cuvânt în cadrul acestei dezbateri cu doi reprezentanți, D.C.L.-președinte și F.C.A. - vicepreședinte, până pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond;

5. Obligarea pârâtului ca în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea dezbaterii publice având ca obiect proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de C.S.M. (în forma trimisă la CSM spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017), să asigure accesul public, pe site-ul propriu, la următoarele documente: minuta dezbaterii publice, recomandările scrise colectate, versiunile îmbunătățite ale proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării, rapoartele de avizare, precum și versiunea finală adoptată;

6. Obligarea pârâtului să solicite Guvernului și/sau Parlamentului înapoierea proiectului de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017), în vederea supunerii acestui Proiect, procedurilor de consultare/dezbateră publică prevăzute de art. 7 din Legea nr.52/2003 (adică în vederea publicării Proiectului respectiv pe site-ul M.J. cu cel puțin 30 de zile înainte de trimiterea din nou spre analiză și avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003; în vederea definitivării Proiectului respectiv potrivit observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; în vederea organizării unei dezbateri publice

având ca obiect Proiectul respectiv, la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003; în vederea asigurării accesului public, pe site-ul propriu al M.J., în 10 zile de la terminarea dezbaterii publice, la minuta dezbaterii publice, la recomandările scrise colectate, la versiunile îmbunătățite ale proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării, la rapoartele de avizare, precum și la versiunea finală adoptată a actului normativ) și în vederea reavizării acestuia de către Consiliul Superior al Magistraturii, în cazul în care, pârâțul Ministerul Justiției a trimis către Guvern și sau Parlament versiunea proiectului de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017) care nu a fost supusă procedurilor de consultare/dezbatere publică prevăzute de art. 7 din Legea nr.52/2003, până la pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond;

7. Obligarea pârâtului să trimită spre Guvern și/sau Parlament proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017), după supunerea acestui proiect procedurilor de consultare/dezbatere publică prevăzute de art. 7 din Legea nr.52/2003 (adică după publicarea Proiectului respectiv pe site-ul M.J. cu cel puțin 30 de zile înainte de trimiterea din nou spre analiză și avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003; după definitivarea Proiectului respectiv potrivit

observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; după organizarea unei dezbateri publice având ca obiect Proiectul respectiv, la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003; după asigurarea accesului public, pe site-ul propriu, în 10 zile de la terminarea dezbaterii publice, la minuta dezbaterii publice, la recomandările scrise colectate, la versiunile îmbunătățite ale proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării, la rapoartele de avizare, precum și la versiunea finală adoptată a actului normativ.) și după reavizarea acestuia de către Consiliul Superior al Magistraturii, chiar dacă, pârâțul Ministerul Justiției a trimis către Guvern și/sau Parlament și versiunea proiectului de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, avizat de CSM (în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/2017 din 30.08.2017) care nu a fost supusă procedurilor de consultare/dezbatere publică prevăzute de art. 7 din Legea nr.52/2003, până la pronunțarea unei soluții definitive în acțiunea de fond, cu cheltuieli de judecată.

În motivare, reclamanta a susținut că, prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 396/C din data de 8 februarie 2016 a fost constituit un grup de lucru pentru pregătirea modificărilor la legile justiției, care și-a desfășurat activitatea prin întâlniri săptămânale, videoconferințe și contribuții pe platforma Sharepoint care a fost funcțională în perioada 8 februarie-30 aprilie 2016, iar în data de 7 octombrie 2016, pe site-ul Ministerului Justiției, a fost publicat un anunț privind elaborarea unui proiect de act normativ având ca obiect modificarea și

completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, care conțineau propuneri de intervenții legislative (modificări completări, abrogări), după cum urmează: Legea nr.303/2004 - propuneri de intervenții legislative care vizează 51 de articole și/sau alineate; Legea nr.304/2004 - propuneri de intervenții legislative care vizează 13 de articole și/sau alineate; Legea nr.317/2004 - de intervenții legislative care vizează 19 de articole și/sau alineate.

Ulterior, în perioada 7 octombrie -11 noiembrie 2016, reclamanta a precizat că s-au organizat 3 întâlniri regionale la care au participat magistrați și avocați, la Curtea de Apel Cluj, la Curtea de Apel Iași și la M.J., iar, prin adresa nr. 88929/2016 din data de 28.11.2016, Ministrul Justiției a trimis CSM, către avizare, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii însoțit de expunerea de motive a acestuia, acest proiect fiind cvasi-identic cu proiectul postat pe pagina M.J. la data de 7 octombrie 2016, cu singura deosebire că propunerea de modificare a art. 54 din Legea nr.303/2004 este „Varianta II” din proiectul inițial postat pe site la 7 octombrie 2016 agreată de M.J. și nu „Varianta I”, agreată de CSM.

Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1506/29.11.2016, proiectul a fost avizat favorabil cu observațiile prezentate în anexa la Hotărâre, acest aviz fiind transmis M.J. prin adresa cu nr. 25947/2016 din 29.11.2016.

Reclamanta a mai arătat că, prin adresa nr. 88929/12.01.2016, noul Ministru al Justiției, dl. Florin Iordache, nu

a trimis Proiectul avizat de CSM (modificat sau nu) potrivit recomandărilor din avizul CSM) la Guvern și apoi la Parlament, ci a ales să reia procesul de consultare cu CSM, comunicând acestei instituții Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, în forma deja avizată, cu rugămintea de a transmite propunerile agreat la nivelul CSM, care completează demersul inițial, iar CSM a transmis propunerile de modificare și completare a legilor justiției primite de la Ministerul Justiției prin adresa nr. 88929/12.01.2016, spre consultare, instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, asociațiilor profesionale, Institutului Național al Magistraturii, Școlii Naționale de Grefieri și Inspecției Judiciare.

În urma analizei efectuate pe baza consultărilor mai sus menționate, CSM a formulat mai multe propuneri cu privire la proiectul de act normativ menționat, acestea fiind transmise Ministerului Justiției, prin adresa nr. 2465/2017 din 24.04.2017 propunerile transmise de CSM în data de 24.04.2016 nefiind semnificativ diferite de forma proiectului transmisă spre consultarea CSM prin adresa MJ nr. 88929/12.01.2017.

Reclamanta a mai precizat că, în data de 23 august 2017 noul Ministru al Justiției, dl. Tudorel Toader, a organizat o conferință de presă în care a anunțat verbal că va trimite spre avizare la CSM și apoi către Guvern (care la rândul său va trimite către Parlament) un proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii. Ministrul Justiției a menționat tot verbal câteva propuneri

de intervenții legislative noi și semnificativ diferite de propunerile din proiectul de act normativ publicat pe site-ul MJ în 7 octombrie 2016, de propunerile din forma definitivată a aceluiași proiect trimis spre avizare de MJ la CSM prin adresa nr. 88929/2016 din data de 28.11.2016 și avizat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1506/29.11.2016, de propunerile trimise de M.J. spre consultare la CSM prin adresa nr. 88929/12.01.2016 sau de propunerile transmise de CSM, Ministerului Justiției, prin adresa nr. 2465/2017 din 24.04.2017. Cu titlu de exemplu, reclamanta a invocat: propunerea introducerii unei limite inferioare de vârstă de 30 de ani pentru înscrierea candidaților la Institutul Național al Magistraturii; propunerea eliminării președintelui României din procesul de numire a șefilor parchetelor, propunerea deposedării pe procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție sau pe procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizate și Terorism de prerogativa propunerii celorlalți procurori aflați în funcții de conducere din parchetele respective; propunerea mutării inspecției judiciare de la CSM, la Ministerul Justiției.

După conferința de presă, reclamanta a arătat că Biroul de presă al M.J. a postat o informare pe site-ul instituției, la secțiunea „comunicate de presă”, din interiorul căreia, prin accesarea link-ului, se putea vizualiza o „detaliere” a propunerilor legislative, care însă nu îmbrăca forma proiectului de lege propriu-zis, ci forma unui material de tip power-point cu 47 de puncte, respectiv 44 de propuneri modificări, în care propunerile erau sintetizate, evitându-se prezentarea formulărilor exacte din textul legal și a articolelor/alineatelor ce urmează a fi modificate sau adăugate.

În data de 23 august 2017 după conferința de presă în cursul căreia

Ministrul Justiției, Tudorel Toader a anunțat că ar fi elaborat un proiect de modificare a legilor justiției, reclamanta a arătat că a trimis la Ministerul Justiției o adresă prin care, în baza Legii nr.52/2003, privind transparența decizională, a solicitat acestei instituții: să publice pe site-ul Ministerului Justiției, anunțul referitor la elaborarea actelor normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, cu cel puțin 30 de zile înainte de a le trimite spre avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională; să stabilească o perioadă de minim 10 zile calendaristice pentru a primi în scris propuneri, opinii sau sugestii cu privire la actele normative mai sus-menționate, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; să consemneze într-un registru sugestiile, propunerile sau opiniile primite, potrivit art. 7 alin. (5) din Legea nr. 52/2003, privind transparență decizională; să trimită spre avizare proiectele de acte normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, numai după definitivare, potrivit observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; să organizeze o dezbateră publică având ca obiect proiectele de acte normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003 și să înscrie reprezentanții subscrisei la cuvânt în această dezbateră; să permită înscrierea

la dezbateri a tuturor solicitanților și să nu cenzureze această înscriere.

Reclamanta a precizat că această solicitare a fost înregistrată sub nr. 72864/24.08.2017 iar, până în momentul de față, nu a primit nici un răspuns, nici pozitiv și nici negativ, în ciuda a două reveniri trimise pe e-mail-ul Ministerului Justiției.

Reclamanta a mai arătat că, după data de 24 august 2017 la secțiunea "Informații publice" de pe site-ul M.J. subsecțiunea „acte normative” și „sistemul penitenciar din România” a apărut un anunț independent, fără dată de postare așa cum prevăd dispozițiile imperative ale art. 7 alin. (2) și alin. (11) din Legea nr. 52/2003, anunț intitulat „Proiect de modificare și completare a legilor justiției (Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii)”, fiind stabilită o perioadă de consultări între 07.10.2016 la 11.11.2016, întâlniri regionale în perioada 07.10.2016-11.11.2016 fiind planificate la Cluj-Napoca, Iași și București cu magistrați, reprezentanți ai altor profesii juridice, parteneri instituționali și ONG-uri, detaliile referitoare la locul, data și agenda întâlnirilor urmând a fi publicate în timp util pe website. De asemenea, întrebările și propunerile transmise în această perioadă urmau a fi incluse pe agenda întâlnirilor, pe măsură ce sunt primite, toate contribuțiile (observații, propuneri și întrebări) putând fi transmise pe o adresa de email.

Reclamanta a susținut că, prin accesarea linkurilor: *Proiect de lege | Expunere de motive* din interiorul anunțului mai sus prezentat se puteau vizualiza două documente identice cu cele postate pe site-ul M.J. la data de 7 octombrie 2016 și că, pe acest site, nici la secțiunea „transparență decizională” și nici la altă secțiune, nu a fost publicată

vreo minută a vreunei dezbateri publice organizate de M.J. în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (9) și (10) din Legea nr.52/2003 și nici vreo recomandare scrisă colectată, vreo versiune îmbunătățită a proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării sau vreun raport de avizare a actului normativ, așa cum prevăd dispozițiile imperative ale art. 7 alin. 10 lit. d) din Legea nr.52/2003, privind transparența decizională.

În plus, reclamanta a arătat că nici în registrul unic al transparenței decizionale a guvernului nu figurează consemnarea organizării de către M.J. a vreunei dezbateri publice (în sensul definiției de la art. 3, lit. k) și a art. 7 alin. 9,10 și 11 din Legea nr.52/2003), aspect ce rezultă din accesarea actualizărilor acestui registru corespunzătoare lunilor octombrie, noiembrie, decembrie 2016, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie sau august 2017.

Prin adresa nr. 88929/2017 din data de 30.08.2017 Ministerul Justiției a transmis către CSM, spre avizare, proiectul de modificare a legilor justiției cuprinzând propunerile anunțate de Ministrul Justiției în conferința de presă din data de 23 august 2017 iar în data de 30 august 2017 pe site-ul M.J. la secțiunea "Media/comunicate de presă" a fost postat un anunț privitor la transmiterea proiectului de modificare și completare a legilor justiției, spre avizare la CSM.

Or, reclamanta a arătat că aceste propuneri de modificare și completare sunt însă unele noi și substanțial diferite de propunerile din proiectul de act normativ publicat pe site-ul M.J. în 7 octombrie 2017 de propunerile din forma definitivată a aceluiași proiect (trimis spre avizare de MJ la CSM prin adresa nr. 88929/2016 din data de 28.11.2016 și avizat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1506/29.11.2016), de propunerile trimise de M.J. spre consultare la CSM prin

adresa nr. 88929/12.01.2016 sau de propunerile transmise de CSM, Ministerului Justiției, prin adresa nr. 2465/2017 din 24.04.2017.

Astfel, reclamanta a susținut că, pe lângă diferențele de conținut dintre propunerile de intervenție legislativă asupra aceluiași articole/alineate, există diferențe semnificative și între articolele vizate de intervenții, diferența între proiectul actual, anunțat la data de 23.08.2017 și proiectele anterioare fiind evidentă, astfel:

- la proiectul privind modificarea Legii nr. 303/2004 sunt 58 de intervenții legislative diferite;

- la proiectul privind modificarea Legii nr. 304/2004 sunt 43 de intervenții legislative diferite;

- la proiectul privind modificarea Legii nr. 317/2004 sunt 35 de intervenții legislative diferite;

Reclamanta a mai susținut că, în mod evident, propunerile de modificare sunt esențiale și au impact fundamental asupra justiției, sunt de o noutate absolută și nu se poate susține, în nici un caz, că sunt rezultatul definitivării proiectului inițial pe baza propunerilor, observațiilor, sugestiilor înaintate de CSM sau de altcineva, pentru că nu au nimic în comun cu formele anterioare ale proiectului.

În ceea ce privește condițiile de admisibilitate a cererii, reclamanta a arătat că urgența măsurii este evidentă, în condițiile în care proiectul de act normativ privind modificarea legilor justiției trimis către avizare la CSM în data de 30 august 2017 se poate întoarce la Ministerul de Justiție într-un timp foarte scurt, iar odată întors, acest proiect poate fi trimis oricând Guvernului și apoi Parlamentului, iar, în eventualitatea intrării acestui proiect în procedurile parlamentare, exercitarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 52/2003 devine imposibilă.

Referitor la caracterul vremelnic, reclamanta a arătat că măsurile pe care

le solicită au caracter provizoriu și temporar, până la soluționarea definitivă a acțiunii de fond.

Cu privire la necercetarea fondului dreptului, reclamanta a arătat că prin cererea introductivă nu a solicitat decât luarea unor măsuri provizorii care vizează protejarea dreptului său, fondul dreptului urmând a fi analizat prin soluționarea definitivă a acțiunii de fond.

Referitor la petitele introduse prin precizarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a arătat că acestea sunt urmarea faptului notoriu că, la data de 28 septembrie 2017 Proiectul de act normativ care face obiectul prezentei acțiuni a primit aviz negativ de la Consiliul Superior al Magistraturii, iar Ministrul de Justiție a anunțat că ar putea trimite totuși acest Proiect către Guvern și/sau Parlament în cursul zilei de luni, 2 octombrie 2017.

Pârâtul a formulat întâmpinare în condițiile art. 201 alin. 1 din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat respingerea cererii de ordonanță președințială, ca inadmisibilă.

În susținerea acestei poziții procesuale, pârâtul a arătat că reclamanta a investit Secția de contencios administrativ a Curții de Apel Brașov cu soluționarea unei cereri de ordonanță președințială întemeiată în drept pe dispozițiile art. 997 și urm. din Codul de procedură civilă și motivată în raport de condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale, invocând nerespectarea de către Ministerul Justiției, în procesul de elaborare a proiectului de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, Legii nr.304/2004 și Legii nr.317/2004, a dispozițiilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Or, în conformitate cu dispozițiile art. 14 din Legea nr.52/2003 „orice persoană care se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute de prezenta lege, poate

face plângere potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare”, astfel că cererea nu poate fi soluționată într-o altă procedură judiciară decât cea reglementată de Legea nr.554/2004, lege specială în materia contenciosului administrativ, derogatorie de la dreptul comun, aplicabilă pentru fondul pricinii.

Pârâțul a mai arătat că ordonanța președințială nu este admisibilă în materia contenciosului administrativ, în prezența dispozițiilor cu caracter special cuprinse în art. 14 și art. 15 din Legea nr.554/2004, care reglementează instituția suspendării, existența unei reglementări speciale, cu caracter derogatoriu, obligând partea interesată să urmeze procedura reglementată de aceasta, iar nu procedura prevăzută de normele dreptului comun. În acest sens a invocat practica constantă în materie, atât a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și a celorlalte instanțe (Decizia nr. 4623 din 8 noiembrie 2012, pronunțată în recurs de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Decizia nr. 1316/14.09.2010 a Curții de Apel Ploiești - Secția comercială și de contencios administrativ; Decizia nr. 3456/03.05.2012 a Curtea de Apel Cluj; Decizia nr. 14/2016 a Curții de Apel Craiova; Sentința nr. 2326/12.10.2009 a Tribunalul Mehedinți - Secția comercială și de contencios administrativ).

În plus, pârâțul a arătat că, potrivit art. 14 alin. 2 din Legea nr. 53/2002 și art. 17 din Legea nr.554/2004, cererile în acest domeniu trebuie soluționate de urgență și cu precădere, astfel că o cerere de ordonanță președințială este, oricum, lipsită de interes.

Reclamanta a formulat răspuns la întâmpinare, în condițiile art. 201 alin. 2 din Codul de procedură civilă, prin care a arătat că cererea de chemare în judecată nu este nici inadmisibilă, nici lipsită de interes.

Astfel, referitor la inadmisibilitate, reclamanta a arătat, contrar celor statuate de ÎCCJ prin decizia nr. 4623/2012, că pârâțul încearcă să acrediteze ideea falsă potrivit căreia ordonanța președințială ar fi incompatibilă, *de plano*, cu materia contenciosului administrativ. Însă, chiar din considerentele deciziei pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, mai sus redate, reiese că această incompatibilitate se limitează la suspendarea actului administrativ, pentru care există procedura specială, derogatorie prevăzută la art. 14 și 15 din Legea nr.554/2004.

Or, în opinia sa, este de notorietate faptul că, în materia contenciosului administrativ, jurisprudența a stabilit două situații privitoare la ordonanța președințială: în ceea ce privește suspendarea executării unui act administrativ, ordonanța președințială este considerată a fi inadmisibilă, în cauză fiind aplicabilă o procedură prevăzută de legea specială – Legea nr. 554/2004, respectiv articolul 14 al acestei norme. Totuși, aceasta inadmisibilitate nu se referă și la obligația de a face în sarcina unei autorități publice, dacă aceasta acțiune ar întruni caracterele de urgență, neprejudicare și vremelnicie, ordonanța fiind admisibilă. În acest sens s-a pronunțat chiar Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 2462 din data de 17 mai 2012.

Prin urmare, reclamanta consideră că este mai mult decât evident, că, din moment ce acțiunea de ordonanță președințială nu vizează suspendarea unui act administrativ, ci impunerea unei obligații vremelnice în sarcina pârâțului Ministerul Justiției, această acțiune este perfect admisibilă.

În ceea ce privește susținerea lipsei de interes prin prisma prevederilor art. 14 alin. 2, din Legea nr.52/2003 care prevăd că cererile introduse în baza acestui articol se judecă „de urgență și cu precădere”, reclamanta a arătat că acesta nu este fondată, în opinia sa, deoarece o

ipotetică soluție de admitere a acțiunii formulate în baza art. 14 din Legea nr.52/2003 nu este executorie, ceea ce înseamnă că, un probabil recurs al pârâtului promovat la Înalta Curte de Casație și Justiție ar putea fi judecat după ce Parlamentul adoptă proiectul de modificare a legilor justiției, situație în care, acțiunea ar rămâne fără obiect. În acest sens, este relevantă împrejurarea că termenele de judecată la ÎCCJ, având în vedere și procedura de filtru, sunt foarte lungi chiar și în cazul acțiunilor care se judecă de urgență așa cum sunt cererile de suspendare a actelor administrative.

În ședința publică din data de 07.11.2017 instanța a respins excepția inadmisibilității acțiunii invocată de pârâtul Ministerul Justiției, pentru considerentele arătate în cuprinsul acestei hotărâri.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

În fapt, reclamanta Asociația „Alianța pentru Combaterea Abuzurilor” este o organizație legal constituită, în temeiul OG nr. 26/2000, scopul declarat al acesteia fiind prevenirea și combaterea abuzurilor împotriva: valorilor și principiilor democratice și statului de drept, drepturilor și libertăților omului și cetățeanului.

În sensul statutului reclamantei, prin abuz se înțelege „orice act de încălcare a drepturilor și libertăților omului și cetățeanului (așa cum sunt stipulate acestea în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în Constituția României) precum și orice act de discriminare și/sau privilegiere a indivizilor sau comunităților”, „orice încălcare a valorilor și principiilor democratice, a Tratatului de la Lisabona, a legislației comunitare, a prevederilor Constituției României și a legilor românești aflate în acord cu acestea”.

Curtea mai reține că, în perioada 08.02.2016-30.04.2016, și-a desfășurat activitatea grupul de lucru constituit în baza Ordinului Ministrului Justiției nr. 396/

C/08.02.2016 în scopul pregătirii modificărilor la legile justiției, iar, în data de 07.10.2016, pe site-ul Ministerului Justiției, a fost publicat un anunț privind elaborarea unui proiect de act normativ având ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, care conțineau propuneri de intervenții legislative (modificări completări, abrogări).

Ulterior, în perioada 7 octombrie-11 noiembrie 2016, s-au organizat 3 întâlniri regionale, la care au participat magistrați și avocați, la Curtea de Apel Cluj, la Curtea de Apel Iași și la M.J., iar prin adresa nr. 88929/28.11.2016 Ministrul Justiției a trimis CSM, către avizare, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, însoțit de expunerea de motive a acestuia, acest proiect fiind aproape identic cu proiectul postat pe site-ul MJ la data de 7 octombrie 2016, cu singura deosebire că propunerea de modificare a art. 54 din Legea nr.303/2004 este „Varianta II” din proiectul inițial postat pe site la 7 octombrie 2016 agreată de M.J. și nu „Varianta I”, agreată de CSM.

Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1506/29.11.2016 proiectul a fost avizat favorabil cu observațiile prezentate în anexa la Hotărâre, acest aviz fiind transmis M.J. prin adresa cu nr. 25947/2016 din 29.11.2016.

După acest moment, noul Ministru al Justiției, dl. Florin Iordache, nu a trimis Proiectul avizat de CSM la Guvern, ci a ales să reia procesul de consultare cu CSM, comunicând acestei instituții Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, în forma deja avizată, cu rugămintea de a transmite propunerile agreat la nivelul

CSM, care completează demersul inițial, iar CSM a transmis propunerile de modificare și completare a legilor justiției primite de la Ministerul Justiției, spre consultare, instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, asociațiilor profesionale, Institutului Național al Magistraturii, Școlii Naționale de Grefieri și Inspecției Judiciare, iar, în urma analizei efectuate pe baza consultărilor mai sus menționate, CSM a formulat mai multe propuneri cu privire la proiectele de acte normative menționate, acestea fiind transmise Ministerului Justiției, prin adresa nr. 2465/24.04.2017.

Ulterior, în data de 23.08.2017 noul Ministru al Justiției, dl. Tudorel Toader, a organizat o conferință de presă, în care a anunțat verbal că va trimite spre avizare la CSM și apoi către Guvern, care la rândul său va trimite către Parlament, un proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, fiind menționate verbal câteva propuneri de intervenții legislative noi și semnificativ diferite de propunerile din proiectul de act normativ publicat pe site-ul instituției, în 7 octombrie 2016, cu titlu de exemplu fiind: propunerea introducerii unei limite inferioare de vârstă de 30 de ani pentru înscrierea candidaților la Institutul Național al Magistraturii; propunerea eliminării președintelui României din procesul de numire a șefilor parchetelor; propunerea înlăturării atribuției procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție sau a procurorului șef al Direcției de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizate și Terorism de propunere a celorlalți procurori aflați în funcții de conducere din parchetele respective; propunerea mutării inspecției judiciare de la CSM la Ministerul Justiției.

Prin accesarea link-ului indicat de site-ul MJ se putea vizualiza un document

referitor la propunerile legislative, care îmbracă forma unui material de tip power-point cu 47 de puncte, respectiv 44 de propuneri modificări, în care nu au fost prezentate formulările exacte din textul legal și a articolelor/alineatelor ce urmează a fi modificate sau adăugate.

În aceeași dată, 23.08.2017, reclamanta a trimis la Ministerul Justiției o adresă prin care, în baza Legii nr.52/2003, privind transparența decizională, a solicitat acestei instituții: să publice pe site-ul Ministerului Justiției, anunțul referitor la elaborarea actelor normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii 317/2004, cu cel puțin 30 de zile înainte de a le trimite spre avizare și cu respectarea tuturor dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională; să stabilească o perioadă de minim 10 zile calendaristice pentru a primi în scris propuneri, opinii sau sugestii cu privire la actele normative mai sus-menționate, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; să consemneze într-un registru sugestiile, propunerile sau opiniile primite, potrivit art. 7 alin. (5) din Legea nr. 52/2003, privind transparență decizională; să trimită spre avizare proiectele de acte normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, numai după definitivare, potrivit observațiilor și propunerilor primite în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea nr.52/2003; să organizeze o dezbatere publică având ca obiect proiectele de acte normative privind modificarea și completarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004, la sediul Ministerului Justiției sau în altă locație, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 52/2003 și să înscrie la cuvânt reprezentanții săi, individualizați cu nume și prenume, în această dezbatere; să permită înscrierea la dezbatere a tuturor

solicitanților și să nu cenzureze această înscriere.

Această solicitare a fost înregistrată sub nr. 72864/24.08.2017 iar, până în omentul soluționării prezentei acțiuni, reclamanta nu a primit nici un răspuns.

După data de 24.08.2017, la secțiunea "Informații publice" de pe site-ul M.J., subsecțiunea „acte normative” și „sistemul penitenciar din România” a apărut un anunț independent, fără dată de postare, anunț intitulat „Proiect de modificare și completare a legilor justiției (Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii)”.

Pe acest site, nu a fost publicată vreo minută a vreunei dezbateri publice organizate de M.J., nici vreo recomandare scrisă colectată, vreo versiune îmbunătățită a proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării sau vreun raport de avizare a actului normativ și nici în registrul unic al transparenței decizionale a guvernului nu figurează consemnarea organizării de către M.J. a vreunei dezbateri publice, aspect ce rezultă din accesarea actualizărilor acestui registru corespunzătoare lunilor octombrie, noiembrie, decembrie 2016, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie sau august 2017, iar acest fapt negativ invocat prin cererea de chemare în judecată nu a fost combătut prin proba pozitivă contrară, sarcina probei în acest caz aparținând părâtului.

Prin adresa nr. 88929/30.08.2017 Ministerul Justiției a transmis către CSM, spre avizare, proiectul de modificare a legilor justiției cuprinzând propunerile anunțate de Ministrul Justiției în conferința de presă din data de 23.08.2017, iar în data de 30 august 2017 pe site-ul M.J. la secțiunea „Media/comunicate de presă” a fost postat un anunț privitor la

transmiterea proiectului de modificare și completare a legilor justiției, spre avizare la CSM.

Aceste propuneri de modificare și completare sunt, în mare parte, diferite de propunerile din proiectul de act normativ publicat pe site-ul M.J. în 07.10.2016, de propunerile din forma definitivată a aceluiași proiect, trimis spre avizare de MJ la CSM prin adresa nr. 88929 din data de 28.11.2016 și avizat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1506/29.11.2016, de propunerile trimise de M.J. spre consultare la CSM prin adresa nr. 88929/12.01.2016 sau de propunerile transmise de CSM către Ministerul Justiției, prin adresa nr. 2465/2017 din 24.04.2017.

Curtea constată că, prin Hotărârea nr. 974/28.09.2017, CSM a avizat negativ proiectele de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004.

Curtea mai reține că, ulterior, promovării prezentei acțiuni, în data de 31.10.2017, pe site-ul Camerei Deputaților au fost publicate trei proiecte de lege PLX 417/2017 (privind modificarea Legii nr.304/2004), PLX 418/2017 (privind modificarea Legii nr.303/2004) și PLX 419/2017 (privind modificarea Legii nr.317/2004), proiecte care urmează procedura specifică de consultare și adoptare și care este nefinalizată la momentul pronunțării prezentei hotărâri.

Prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamanta solicită instanței de contencios administrativ, pe calea ordonanței președințiale, dispunerea unor măsuri provizorii, prin care să se fie obligat Ministerul Justiției, ca autoritate publică ce a inițiat un proiect legislativ pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, să nu transmită acest

proiect Guvernului, care are dreptul la inițiativa legislativă, fără a respecta dispozițiile Legii nr. 52/2003, precum și să îl oblige la îndeplinirea formalităților de publicare, la organizarea de dezbateri publice, la asigurarea accesului public la documentele prevăzute de Legea nr. 52/2003, la obținerea avizelor necesare numai după îndeplinirea acestor formalități, precum și la retragerea proiectului, în situația în care acesta a fost deja transmis, măsuri care să fie impuse numai până la soluționarea acțiunii de fond.

Față de dispozițiile art. 248 din Codul de procedură civilă, Curtea va delibera cu prioritate asupra excepției lipsei de interes a reclamantei în susținerea prezentei acțiuni, excepție invocată din oficiu, prin prisma modificării situației de fapt a litigiului ulterior promovării prezentei acțiuni, respectiv prin exercitarea inițiativei legislative de către deputați și senatori cu privire la cele trei acte normative prin proiecte care au elemente comune cu proiectul Ministerului Justiției, dar și elemente complet diferite de acesta.

Curtea reține că, în drept, art. 32 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură civilă stabilește că „orice cerere poate fi formulată și susținută numai dacă autorul acesteia justifică un interes”.

Interesul trebuie să fie, în conformitate cu prevederile art. 33 din Codul de procedură civilă „determinat, legitim, personal, născut și actual” și reprezintă folosul practic, imediat, direct, urmărit de partea care declanșează procedura judiciară. Această condiție trebuie să existe nu numai la momentul promovării unei acțiuni în justiție, ci și pe tot parcursul soluționării ei, inclusiv în ceea ce privește exercitarea căilor de atac.

Curtea mai reține că art. 74 din Constituție prevede că „inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de

vot”.

De asemenea, nici un alt act normativ cu forță juridică inferioară Constituției, nu reglementează situația în care inițiativa legislativă este exercitată, concomitent, de mai mulți titulari ai dreptului respectiv, asupra aceluiși domeniu supus legiferării.

Prin urmare, și în condițiile în care un număr de 10 senatori și deputați, ulterior promovării prezentei acțiuni, au inițiat proiectele de lege PLX 417/2017 (privind modificarea Legii nr.304/2004), PLX 418/2017 (privind modificarea Legii nr.303/2004) și PLX 419/2017 (privind modificarea Legii nr.317/2004), demersul judiciar al reclamantei nu poate fi considerat ca lipsit de interes, deoarece, până la finalizarea procedurilor legislative de modificare a Legilor nr. 303/2004, nr.304/2004 și nr.317/2004, instituția pârâtă poate, în orice moment, să continue propriul proiect și să-l transmită Guvernului, pentru exercitarea dreptului acestuia la inițiativă legislativă.

Nu există nici un act normativ care să interzică Guvernului, la propunerea pârâtului Ministerul Justiției, să exercite acest drept concomitent cu exercitarea dreptului propriu de inițiativă legislativă de către senatori și deputați.

În consecință, Curtea constată că acțiunea prin care reclamanta solicită, în esență, obligarea pârâtului la respectarea dispozițiilor Legii nr. 52/2003, în ceea ce privește transparența decizională în administrația publică, cu privire la proiectele de acte normative referitoare la modificarea Legii nr.303/2004, a Legii nr.304/2004 și a Legii nr.317/2004 și stoparea oricărui demers de transmitere a acestui proiect către Guvern, până la momentul îndeplinirii procedurilor care asigură transparența decizională, nu poate fi considerată ca lipsită de interes, până la finalizarea procedurilor legislative de modificare a Legilor nr. 303/2004, nr.304/2004 și nr.317/2004.

În ceea ce privește fondul acțiunii, Curtea reține, în drept, că potrivit art. 14 din Legea nr. 52/2003 „orice persoană care se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute de prezenta lege, poate face plângere potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare”.

Dispozițiile art. 28 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ stabilesc că „dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.”

De asemenea, art. 997 din Codul de procedură civilă, ca normă generală, prevede că „instanța de judecată, stabilind că în favoarea reclamantului există aparența de drept, va putea să ordone măsuri provizorii în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere”.

Din interpretarea coroborată a acestor norme instanța reține că cererea de ordonanță președințială poate avea ca obiect și o cerere formulată în fața instanței de contencios administrativ în condițiile art. 14 din Legea nr. 52/2003, de vreme ce actul normativ special cuprinde doar o normă generală de trimitere Legea nr. 554/2004, modificată, lege generală a contenciosului administrativ ce se completează, potrivit art. 28, cu Codul procedură civilă, implicit cu dispozițiile art. 997. Curtea constată că, în cauză, aceste norme nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.

Pentru admiterea unei cereri de ordonanță președințială, în materia contenciosului administrativ, este necesară îndeplinirea și a condițiilor de admisibi-

litate a cererii, reglementate de norma generală – art. 997 din Codul de procedură civilă, respectiv urgența, vimeinicia măsurii precum și cerința neprejudicării fondului și existența aparenței dreptului.

Cu privire la prima condiție, Codul de procedură civilă nu determină cazurile considerate urgente, problema fiind lăsată la aprecierea instanței de judecată, în raport cu împrejurările concrete ale fiecărei cauze.

Urgența unei măsuri poate fi raportată, pe de o parte la elementele obiective ale cauzei, respectiv cele care configurează situația de fapt, concretă, a litigiului, iar, pe de altă parte la cele subiective, respectiv în raport de importanța drepturilor patrimoniale/nepatrimoniale a căror protecție se solicită în cauză.

În speță, prin raportare la primul criteriu, cel obiectiv, Curtea constată că prin Hotărârea nr. 974/28.09.2017 CSM a exprimat avizul solicitat de pârât cu privire la proiectele de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, astfel că, în acest moment, decizia transmiterii acestor proiecte către Guvern pare a fi o chestiune iminentă, ce ține, în mod evident, de activitatea instituției pârâte.

Decizia trimiterii proiectelor către Guvern este o chestiune de oportunitate, lăsată de legiuitor la latitudine ministrului justiției, nu poate fi anticipată de nicio persoană și nu depinde, în mod necesar, de existența unor inițiative legislative exercitate de către senatori și deputați, mai ales în condițiile în care proiectele de lege PLX 417/2017 (privind modificarea Legii nr.304/2004), PLX 418/2017 (privind modificarea Legii nr.303/2004) și PLX 419/2017 (privind modificarea Legii nr.317/2004) nu sunt identice cu proiectul anunțat de pârât în data de 23.08.2017.

Analizând al doilea criteriu, cel subiectiv, Curtea constată că, prin prezenta cerere de chemare în judecată, se critică

nerespectarea de către instituția pârâtă, în ceea ce privește proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, în forma prezentată în data de 23.08.2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/30.08.2017, a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Acest act normativ reglementează, potrivit art. 1, „regulile procedurale minime aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, alese sau numite, precum și al altor instituții publice care utilizează resurse financiare publice, în raporturile stabilite între ele cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora”, respectiv stabilește un standard minim obligatoriu aplicabil procesului decizional, ceea ce presupune că acesta poate fi îmbunătățit de autoritatea publică, în sensul ca aceasta să confere drepturi mai largi, nefiind permisă încălcarea acestor drepturi minime ale cetățenilor și asociațiilor legal constituite.

Prin acțiunea de față se solicită luarea unor măsuri temporare referitoare la derularea procesului de legiferare la inițiativa instituției pârâte, prin intermediul Guvernului, în scopul asigurării respectării principiului transparenței decizionale, până la momentul la care se va pronunța instanța de fond, respectiv până la soluționarea acțiunii ce face obiectul dosarului nr. 523/64/2017.

Curtea constată că transparența decizională este o particularizare a principiului general înscris în art. 31 din Constituție care reglementează dreptul la informație, alături de accesul la informațiile de interes public și reprezintă un principiu extrem de important al administrației publice, într-o societate democratică, fiind mijlocul prin care societatea

civilă, în sens larg, este informată asupra proiectelor instituțiilor publice și i se oferă posibilitatea să exprime un punct de vedere asupra acestor inițiative.

Prin urmare, accesul liber al cetățenilor/societății civile la informațiile de interes public și posibilitatea participării la procesul decizional sunt premisele esențiale ale unei administrații responsabile și democratice. Informarea și participarea la procesul decizional al autorităților publice, centrale sau locale, permit cunoașterea acțiunilor administrației, posibilitatea de influențare a acestora, o responsabilizare a administrației și o acceptare mai ușoară a deciziilor adoptate, în aceste condiții de transparență, de către societate.

În acest context, Curtea constată că respectarea drepturilor minime reglementate de art. 7 din Legea nr. 52/2003 reprezintă o obligație imperativă în sarcina autorităților publice și, implicit, o obligație esențială pentru o societate democratică. În mod corelativ, raportat la imperativul acestei obligații al administrației publice, dreptul corelativ al societății civile de a participa la acest proces decizional este un drept esențial, a cărui viciere face necesară și obligatorie intervenția instanței de contencios administrativ, intervenție permisă explicit de dispozițiile art. 14 din Legea nr. 52/2003.

În consecință, Curtea constată că și prin raportare la criteriul subiectiv, cererea de chemare în judecată are un caracter urgent, deoarece tinde la respectarea unui drept nepatrimonial esențial al societății civile, drept consacrat legislativ la nivel de lege, drept care pare a fi încălcat într-un proces decizional ce vizează un domeniu de legiferare foarte important al societății, deoarece privește modificarea unor norme care asigură funcționarea instituțiilor prin care este exercitată puterea judecătorească.

În plus, în contextul de fapt detaliat anterior, al promovării proiectelor de lege

PLX 417/2017 (privind modificarea Legii nr.304/2004), PLX 418/2017 (privind modificarea Legii nr.303/2004) și PLX 419/2017 (privind modificarea Legii nr.317/2004) pe site-ul Camerei Deputaților, această condiție a urgenței nu dispăre, ci se amplifică, neputând fi exclusă voința Guvernului de a transmite Parlamentului propria sa viziune referitoare la aceste acte normative, exprimată prin proiectul modificat propus de Ministrul Justiției, ce face obiectul prezentei cereri.

În ceea ce privește vimelelncia măsurii și neprejudicierea fondului, Curtea reține că acest caracter îl îndeplinește numai petitul 1 al acțiunii, prin care se solicită obligare pârâtului Ministerul Justiției să nu trimită la Guvern proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/30.08.2017 înainte de a supune acest proiect procedurilor de consultare/dezbatere publică prevăzute de art. 7 din Legea nr. 52/2003, deoarece numai această măsură are caracter temporar, până la soluționarea acțiunii de fond.

În ceea ce privește solicitarea de obligare a pârâtului să nu transmită către Parlament proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, în forma prezentată în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/30.08.2017, Curtea constată că această solicitare nu poate face obiectul analizei instanței de contencios administrativ, deoarece se opune art. 5 lit. a din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, normă conform căreia „nu pot fi atacate în contenciosul administrativ: a)

actele administrative ale autorităților publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul”. Or, în mod evident, această normă acoperă și ipoteza de față, chiar dacă în cauză este vorba de un act administrativ asimilat – tăcerea Ministerului Justiției de a da curs solicitării reclamantei înregistrată sub nr. 72864/24.08.2017 de a nu transmite Parlamentului proiectul respectiv.

Restul petitelor, respectiv 2-5 și 7, presupun luarea unor măsuri cu caracter definitiv, ceea ce excede competenței instanței investită cu o cerere de ordonanță președințială, conform art. 997 alin. 5 din Codul de procedură civilă, aspect recunoscut și de către reclamantă, la momentul dezbaterilor asupra fondului.

În ceea ce privește petitul 6, Curtea constată că nu există nicio dovadă că proiectul de lege a fost deja înaintat de către Ministerul Justiției Guvernului, astfel că situația de fapt existentă la momentul pronunțării asupra prezentei acțiuni nu permite o măsură provizorie în sensul solicitat, instanța fiind obligată să soluționeze acțiunea în limitele aspectelor de fapt constatate la momentul deliberării.

Ultima condiție ce va fi analizată de instanță se referă la aparența dreptului și, raportat la situația de fapt reținută anterior, Curtea constată că și aceasta este îndeplinită.

Din actele de la dosar pare că, pârâtul Ministerul Justiției a derulat, în intervalul februarie 2016-ianuarie 2017 un proces de consultare publică, în acord cu dispozițiile art. 7 din Legea nr. 52/2003. Ulterior, proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, în forma prezentată de pârât în data de 23 august 2017 și trimisă la Consiliul Superior al Magistraturii spre avizare prin adresa cu nr. 88929/30.08.2017, reprezintă o modificare importantă a viziunii instituției de până la acel moment, viziune nouă și cu privire

la care există aparența că nu au fost respectate normele minimale de transparență decizională.

Modificările substanțiale au intervenit după efectuarea activităților vizate de art. 7 din Legea nr. 52/2003 cu privire la proiectul inițial, mai exact înainte ca acesta să fie înaintat Guvernului. Prin urmare, referitor la aceste modificări, societatea civilă, din care face parte și reclamanta, nu pare să fi avut oportunitatea de a exprima un punct de vedere, drept garantat de art. 7 din Legea nr. 52/2003.

Asupra acestui aspect urmează a se pronunța definitiv instanța investită cu acțiunea de fond, în cadrul prezentului litigiu fiind suficient pentru dispunerea

măsurilor provizorii numai existența aparenței de încălcare a prevederilor art. 7 din Legea nr. 52/2003, aparență care există.

Pentru toate aceste considerente, în baza art. 997 din Codul de procedură civilă, Curtea va admite în parte acțiunea în contencios administrativ formulată și precizată de reclamanta Asociația „Alianța Pentru Combaterea Abuzurilor” Brașov în contradictoriu cu pârâțul Ministerul Justiției.

**Rubrică realizată de
judecător Dragoș Călin,⁵⁹⁸
Curtea de Apel București**

**și
judecător Paula Andrada Coțovanu,⁵⁹⁹
inspector judiciar, Inspekția Judiciară**

⁵⁹⁸ E-mail profesional: dragos.calin@just.ro.

⁵⁹⁹ E-mail profesional: paula.cotovanu@just.ro.